THE EUROPEAN WERGELAND CENTRE

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

Norwegian Ministry of Foreign Affairs

Kompetencat e EDNJ/ EQD dhe mësuesit e së ardhmes

Përgatitja e mësuesve të ardhshëm në Ballkanin Perëndimor: Edukimi për Demokraci dhe për të Drejtat e Njeriut 2019-2022

Dr. Lindita LUTAJ
Dr. Elda TARTARI
Dr. Enkelejda CENAJ

Agjencia e Sigurimit të Cilësisë së Arsimit Parauniversitar
ASCAP
Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë
Fondacija Obrazovanje akcji
Foundation Education Action
KEC
Qendra për Arsim e Kosovës
Kosova Education Center
PH ZH
PÄDAGOGISCHE HOCHSCHULE ZÜRICH
Bureau for Education Services
Министерство за образование и наука – Биро за развој на образованието
Ministria e Arsimit dhe Shkencës – Byroja e zhvillimit të arsimit
Ministry of Education and Science – Bureau for Development of Education
ЗАВОД ЗА УНАПРЕЂИВАЊЕ ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

UNIVERSITETI "ALEKSANDËR MOISIU" DURRËS

FAKULTETI I EDUKIMIT

Dr. Lindita LUTAJ, Universiteti "Aleksandër Moisiu" DURRËS
Fakulteti i Edukimit, Departamenti i Pedagogjisë, SHQIPËRI
Email- l.lutaj@yahoo.com
Dr. Elda TARTARI, Universiteti "Aleksandër Moisiu" DURRËS
Fakulteti i Edukimit, Departamenti i Pedagogjisë, SHQIPËRI
Email- eldatartari@gmail.com
Dr. Enkelejda CENAJ, Universiteti "Aleksandër Moisiu" DURRËS
Fakulteti i Edukimit, Departamenti i Sociologjisë, SHQIPËRI
Email- enicenaj@gmail.com

"Kompetencat e EDNJ/EQD dhe mësuesit e së ardhmes"

Tabela e Përmbajtjes

1. Prezantimi i dokumentit të paraqitur.....4
2. Moduli i semestrit.....5
   2.1. Përshkrimi i shkurtër i përmbajtjes së modulit.....6
3. Kompetencat për kulturë demokratike të trajtuara në modul....7
4. Pasqyra e modulit (sesionet).....10
   Sesioni I.....10
   Sesioni II.....11
   Sesioni III.....12
   Sesioni IV.....13
   Sesioni V.....14
   Sesioni VI.....15
   Sesioni VII.....16
   Sesioni VIII.....17
   Sesioni IX.....18
   Sesioni X.....19
5. Planet e sesionit.....20
   Sesioni 1: Kuadri konceptual i të drejtave të njeriut dhe edukimit qytetar.....20
   Sesioni 2: Edukimi për Demokraci dhe të Drejtat e Njeriut.....24
   Sesioni 3: Kuptimi i demokracisë dhe të drejtave të njeriut.....30
   Sesioni 4: Identiteti - Unë në komunitetin tim.....34
   Sesioni 5: Rregullat, ligji, pushteti dhe autoriteti në një shoqëri demokratike.....38
   Sesioni 6: Përgjegjësia në një shoqëri demokratike.....42
   Sesioni 7: Pjesëmarrja në demokraci përmes mediave.....46
   Sesioni 8: Konfliktet dhe menaxhimi i tyre.....50
   Sesioni 9: Pakicat dhe Shumicat.....54
   Sesioni 10: Vlerësimi i nxënësve, mësuesve dhe shkollave.....58
6. Reflektim për të gjithë procesin dhe produktin e paraqitur.....62
7 Çfarë do të thotë Demokraci për studentët tani?.....68
LITERATURA.....69
Shtojca.....70

Ky botim është produkt i projektit "Përgatitja e mësuesve të ardhshëm në Ballkanin Perëndimor: Edukimi për Demokraci dhe për të Drejtat e Njeriut 2019-2022", i drejtuar nga Qendra Evropiane Wergerland. I mbështetur financiarisht nga Ministria e Punëve të Jashtme e Norvegjisë dhe i zhvilluar në bashkëpunim të ngushtë me Departamentin e Projekteve Ndërkombëtare në Edukim (IPE) i Universitetit të Edukimit të Mësuesve të Zyrihut, ky projekt ofron mbështetje për institucionet e arsimit të lartë dhe universitetet në Shqipëri, në Bosnje dhe Hercegovinë, në Kosovë1, në Malin e Zi, në Maqedoninë e Veriut dhe në Serbi, të cilat janë të interesuara për modernizimin e kurseve të formimit të mësuesve për të përmirësuar cilësinë e formimit të mësuesve të ardhshëm në rajon2. Projekti është zbatuar së bashku me 12 universitete nga rajoni dhe në bashkëpunim me Agjencinë për Sigurimin e Cilësisë në Arsimin Paraunivesitar (Shqipëri), Fondacioni Arsimi në Veprim (Bosnjë dhe Hercegovinë), Qendra për Edukimin e Kosovës (Kosovë), Zyra për Shërbimet Arsimore (Mal të Zi), Zyra për Zhvillimin e Arsimit (Maqedonia e Veriut) dhe Instituti për Zhvillimet në Arsim (Serbi)

1 Të gjitha referimet për Kosovën në lidhje me territorin, institucionet ose popullsinë në këtë tekst do të kuptohen në përputhje të plotë me Rezolutën e Këshillit të Sigurimit të Kombeve të Bashkuara 1244 dhe pa paragjykime për statusin e Kosovës.

2 Materialet e fundit në fushën e edukimit për qytetari dhe për të drejtat e njeriut, të zhvilluara nga Këshilli i Evropës dhe Universiteti i Zyrihut janë përdorur si burime në kuadrin e këtij projekti. Shembuj të këtyre materialeve janë: Living Democracy Volumes I – VI: www.living-democracy.com , Reference Framework of Competence for a Democratic Culture (RFCDC): https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806ccc07 and Teaching Controversial Issues: https://rm.coe.int/16806948b6

1. Prezantimi i dokumentit të paraqitur

Ky botim është rezultat i projektit "Përgatitja e Mësuesve të Ardhshëm në Ballkanin Perëndimor: Edukimi për Demokraci dhe të Drejtat e Njeriut 2019 – 2022", i udhëhequr nga Qendra Evropiane Wergeland e Këshillit të Evropës. Ky projekt është financuar nga Ministria Norvegjeze e Punëve të Jashtme dhe është zhvilluar në bashkëpunim të ngushtë me Departamentin e Edukimit të Mësuesve (IPE) të Universitetit të Zurich,. Projekti synon të mbështesë institucionet e arsimit të lartë dhe universitetet në Shqipëri, Bosnjë dhe Hercegovinë, Kosovë*3, Mal të Zi, Maqedoni të Veriut dhe Serbi, të cilat janë të interesuara për modernizimin e kurseve të arsimimit të mësuesve, për të përmirësuar cilësinë e procesit të arsimimit të mësuesve të ardhshëm në rajon*4. Projekti zbatohet së bashku me 12 universitete nga rajoni dhe në bashkëpunim me Institutin për Zhvillimin e Arsimit (sot Agjencia e Sigurimit të Cilësisë së Arsimit Para universitar në Shqipëri), Fondacionin, Edukimi në Veprim (Bosnjë dhe Hercegovinë), Qendrën e Arsimit të Kosovës (Kosovë*), Zyrën për Shërbimet e Arsimit (Mali i Zi), Byroja për Zhvillimin e Arsimit (Maqedonia e Veriut) dhe Instituti për Përmirësimin e Arsimit (Serbi).

Në kuadrin e këtij projekti, Fakulteti i Edukimit në Universitetin "Aleksandër Moisiu" Durrës, Shqipëri, ideoi dhe përgatiti modulin semestral me titull "Edukimi qytetar demokratik" për studentët e Masterit Profesional "Mësuesi, Arsim Fillor" dhe e zbatoi atë në semestrin e parë të vitit akademik 2020 – 2021, me lektore Dr. Lindita Lutaj. Qëllimi i këtij moduli është të zhvillojë aftësitë për qytetari demokratike të studentëve që do të jenë mësues të së ardhmes. Moduli u jep atyre mundësinë të njihen me rëndësinë që ka arsimi për edukimin për të drejtat e njeriut dhe edukimin për qytetari demokratike. Përmes këtij moduli dëshmohet roli i institucionit arsimor në instalimin e një kulture demokratike për studentët, duke u dhënë atyre modelet bashkëkohore për të jetuar në demokraci. Moduli i ndihmon studentët të trajtojnë çështjet kundërshtuese, i njeh me sfidat konceptuale të qytetarisë dhe i fton të analizojnë dhe të argumentojnë tiparet e përgjithshme të arsimit dhe kulturës demokratike. Në mënyrë të veçantë, studentët njihen me bazat teorike dhe aftësitë praktike në fushën e qytetarisë. Ata kuptojnë shtyllat kryesore të demokracisë dhe sfidohen të përqafojnë e të zhvillojnë vlerat e tyre të edukimit qytetar, të rrisin njohuritë për të drejtat e njeriut, përgjegjësitë, pjesëmarrjen, konfliktet dhe rregullat në demokraci. Gjithashtu, ata nxiten të zhvillojnë njohuritë e tyre për barazinë, rolin e pakicave dhe shumicave në shoqëri, njohuritë për mësimdhënien, mësimin dhe vlerësimin në një shoqëri që respekton të drejtat e njeriut dhe aspiron për kulturë demokratike.

Universiteti i Durrësit ofron mundësitë reale për përmbushjen e kërkesave të sistemit tonë arsimor, pasi edukimi për qytetari është pjesë e kurrikulës zyrtare. Ky realitet krijoi mjedisin e duhur për zbatimin e modulit. Mësimi u zhvillua me metoda bashkëkohore të mësimdhënies, ndërkohë që burimet kryesore që u përdoren për të realizuar këtë modul janë materialet e EDNJ/EQD të KE-së dhe të gjitha burimet janë në dispozicion dhe me hyrje të lirë në internet. Mësimdhënia për demokracinë dhe përmes demokracisë është një kompetencë e domosdoshme themelore për realizimin e proceseve bashkëkohore arsimore, e cila u mundëson studentëve, mësuesve të së ardhmes, të krijojnë dhe të konsolidojnë një kulturë demokratike të mësimdhënies dhe të marrëdhënieve me nxënësit e tyre. Me njohuritë dhe aftësitë rreth demokracisë në arsim, mësuesit mund të angazhohen në mënyrë aktive në përdorimin e shembujve dhe të informacioneve të larmishme, për të kuptuar dhe realizuar edukimin për qytetari demokratike dhe të drejtat e njeriut në shkollë dhe në mjediset e tjera joformale.

*3 * Të gjitha referencat për Kosovën, qoftë për territorin, institucionin ose popullsinë në tekst do të kuptohen plotësisht në përputhje me Rezolutën 1244 të Këshillit të Sigurimit të KB dhe pa paragjykuar statusin e Kosovës.*

4 Materialet më të fundit në fushën e qytetarisë dhe edukimit për të drejtat e njeriut të zhvilluara nga Këshilli i Evropës dhe Universiteti i Zurich përdoren si burime brenda projektit. Shembuj të këtyre materialeve janë: Demokracia në veprim Volumet I-VI: www.living-democracy.com, Kuadri i Referencës së Kompetencave për Kulturë Demokratike (RFCDC):

https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806ccc07, *Mësimdhënia e çështjeve kundërshtuese:* https://rm.coe.int/16806948b6

Moduli u zbatua në dymbëdhjetë javë mësimore. Në javën e parë, studentët u njohën me programin lëndor, pritshmërinë dhe detyrimet që do të përmbushnin gjatë këtij moduli. Në dhjetë javët e tjera u realizuan temat mësimore të planifikuara. Në përfundim të modulit u prezantuan punimet më të mira të studentëve. Për shkak të pandemisë, mësimdhënia u zhvillua online. Numri i studentëve që ndoqën dhe përfunduan modulin semestral ishte 80, të ndarë në dy grupe, grupi 1 me 42 studentë dhe grupi 2 me 38 studentë. Me secilin prej grupeve u realizuan 3 orë mësimore javore. Studentët u përfshinë aktivisht në modul, gjë që rriti aftësitë e tyre në fushën e mësimdhënies. Ndër faktorët më të rëndësishëm që ndikuan në këtë drejtim ishin: përdorimi i literaturës bashkëkohore të KE-së në fushën e EDNJ/EQD; formimi i kompetencave qytetare nëpërmjet veprimtarive praktike, të cilat çuan edhe në konsolidimin e njohurive teorike; realizimi i mësimdhënies me në qendër studentin dhe përfshirja e tyre e përkushtuar gjatë gjithë procesit mësimor.

2. Moduli i semestrit

Qëllimi kryesor i këtij moduli është që të ndihmojë pajisjen e studentëve me njohuri, aftësi, qëndrime dhe vlera, për ndërtimin e kompetencave të të mësuarit në fushën e EDNJ/EQD, si domosdoshmëri për një shoqëri demokratike. Përmes këtij moduli, studentët njihen me parimet themelore të EDNJ/EQD, riaktivizojnë njohuritë e mëparshme për demokracinë dhe të drejtat e njeriut dhe mbi to ndërtojnë njohuritë e reja. Moduli mundëson organizimin e aktiviteteve të ndryshme në auditor dhe i ndihmon studentët të kuptojnë rëndësinë e pedagogjisë së duhur në procesin e të mësuarit. Ky modul synon:

- të aftësojë studentët në njohjen dhe zbatimin e rregullave dhe ligjeve, t'i ndihmojë ata në marrjen e përgjegjësive, për të qenë qytetarë të denjë në një shoqëri demokratike.
- të ndihmojë studentët të kuptojnë pjesëmarrjen në demokraci përmes mediave, rëndësinë e gazetave dhe mediave në formimin qytetar demokratik të njerëzve, duke i përgatitur ata si qytetarë aktivë të së nesërmes.
- të aftësojë studentët të kuptojnë rëndësinë që ka menaxhimi dhe zgjidhja paqësore e konflikteve me qëllim që të hidhen bazat e kulturës demokratike në komunitetin ku jetojnë.

I rëndësishëm është ndërgjegjësimi i studentëve për rolin e pakicave dhe të shumicës në jetën e përditshme. Nëpërmjet këtij moduli njihemi me rëndësinë që ka procesi i vlerësimit dhe i vetëvlerësimit i mbështetur në standarde të unifikuara për studentët, mësuesit dhe shkollat.

Informacione të përgjithshme:

Titulli i modulit:	Edukimi Qytetar dhe për të Drejtat e Njeriut, Semestri I, 2020- 2021
Emri i Universitetit:	Universiteti "Aleksandër Moisiu", Durrës, Shqipëri
Emri i Fakultetit:	Fakulteti i Edukimit
Ekipi i hartimit:	Dr. Lindita Lutaj, Dr. Elda Tartari, Dr. Enkelejda Cenaj
Lektori zbatues:	Dr. Lindita Lutaj
Numri i studentëve mësues në trajnim:	80 studentë
Numri i orëve në javë:	2 orë leksione + 1 klasë punë praktike në universitet
Numri i vizitave në klasë:	x
Numri i klasave model të mësuara nga pedagogu:	2

2.1. Përshkrimi i shkurtër i përmbajtjes së modulit:

Qëllimi i këtij moduli është të zhvillojë aftësitë për qytetari demokratike të studentëve që do të jenë mësues të së ardhmes. Moduli u jep atyre mundësinë të njihen me rëndësinë që ka arsimi për edukimin për të drejtat e njeriut dhe edukimin për qytetari demokratike. Përmes këtij moduli dëshmohet roli i institucionit arsimor në instalimin e një kulture demokratike për studentët, duke u dhënë atyre modelet bashkëkohore për të jetuar në demokraci. Moduli i ndihmon studentët të trajtojnë çështjet kundërshtuese, i njeh me sfidat konceptuale të qytetarisë dhe i fton të analizojnë dhe argumentojnë tiparet e përgjithshme të arsimit dhe kulturës demokratike. Në mënyrë të veçantë, studentët njihen me bazat teorike dhe aftësitë praktike në fushën e qytetarisë. Ata kuptojnë shtyllat kryesore të demokracisë dhe sfidohen të përqafojnë e të zhvillojnë vlerat e tyre të edukimit qytetar, të rrisin njohuritë për të drejtat e njeriut, përgjegjësitë, pjesëmarrjen, konfliktet dhe rregullat në demokraci. Gjithashtu, ata nxiten të zhvillojnë njohuritë e tyre për barazinë, rolin e pakicave dhe shumicave në shoqëri, njohuritë për mësimdhënien, mësimin dhe vlerësimin në një shoqëri që respekton të drejtat e njeriut dhe aspiron për kulturë demokratike.

Ky modul do të gjejë aplikime bazuar në mundësitë reale që universiteti ynë ofron për përmbushjen e nevojave të sistemit tonë arsimor.

Mësimi do të zhvillohet me metoda bashkëkohore të mësimdhënies, ku studenti do të jetë në qendër të procesit mësimor. Burimet kryesore që do të përdoren për të realizuar këtë modul bazohen në materialet EQD / EDNJ dhe të gjitha janë në dispozicion edhe në internet me hyrje të lirë.

Mësimdhënia për demokracinë dhe përmes demokracisë është një kompetencë e domosdoshme themelore për realizimin e proceseve bashkëkohore arsimore, e cila u mundëson studentëve, mësuesve të së ardhmes, të krijojnë dhe të konsolidojnë një kulturë demokratike të mësimdhënies dhe të marrëdhënieve me nxënësit e tyre.

Me njohuritë dhe aftësitë rreth demokracisë në arsim, mësuesit mund të angazhohen në mënyrë aktive në përdorimin e shembujve dhe të informacioneve të larmishme për të kuptuar dhe realizuar edukimin për qytetari demokratike dhe të drejtat e njeriut në shkollë dhe në mjediset e tjera joformale.

Burimet që do të përdoren:

a. Living Democracy, Vëllimet I – VI: www.living-democracy.com

b. Teaching Controversial Issues: https://rm.coe.int/16806948b6

3. Kompetencat për kulturë demokratike të trajtuara në modul:

Në secilin sesion, ne do të integrojmë Edukimin Artistik Vizual me përmbajtjen Didaktike dhe njohuritë për Demokracinë dhe të Drejtat e Njeriut si një modul semestral.

Fushat	Kompetencat	Treguesit
Vlerat	1. Vlerësimi i dinjitetit njerëzor dhe i të drejtave të njeriut	Nr. 1. Argumenton se të drejtat e njeriut duhet të mbrohen dhe respektohen gjithmonë. (Niveli bazë) Nr. 4. Argumenton që të gjitha institucionet publike duhet të respektojnë, mbrojnë dhe zbatojnë të drejtat e njeriut. (Niveli i ndërmjetëm) Nr. 6. Shpreh pikëpamjen se të gjitha ligjet duhet të jenë në përputhje me normat dhe standardet ndërkombëtare të të drejtave të njeriut. (Niveli i avancuar)
	2. Vlerësimi i larmisë kulturore	Nr. 8. Promovon pikëpamjen që njeriu gjithmonë duhet të përpiqet për mirëkuptim të ndërsjellë dhe dialog kuptimplotë ndërmjet njerëzve dhe grupeve që perceptohet se janë "të ndryshëm" nga njëri-tjetri. (Niveli bazë) Nr. 9. Shpreh pikëpamjen se larmia kulturore brenda një shoqërie duhet çmuar dhe vlerësuar pozitivisht. (Niveli i ndërmjetëm) Nr. 10. Argumenton që dialogu ndërkulturor duhet të përdoret për të na ndihmuar të njohim identitetet tona të ndryshme dhe përkatësitë kulturore. (Niveli i avancuar) Nr. 11. Argumenton që dialogu ndërkulturor duhet të përdoret për të zhvilluar respektin dhe kulturën e "jetesës së bashku". (Niveli i avancuar)
	3. Vlerësimi i demokracisë, drejtësisë, barazisë dhe sundimit të ligjit	Nr. 12. Argumenton që shkollat duhet t'i mësojnë studentët për demokracinë dhe si të veprojnë si qytetarë demokratik. (Niveli bazë) Nr. 18. Shpreh mbështetjen për pikëpamjen se ata, të cilëve u është besuar pushteti legjislativ, duhet t'i nënshtrohen ligjit dhe mbikëqyrjes së duhur kushtetuese. (Niveli i avancuar)
Qëndrimet	4. Të qenit i hapur ndaj kulturave të tjera	Nr. 26. Kërkon kontakte me njerëz të tjerë në mënyrë që të mësojë rreth kulturës së tyre. (Niveli i avancuar)
	5. Respekti	Nr. 28. Shpreh respekt për njerëzit e tjerë si qenie njerëzore të barabarta. (Niveli bazë) Nr 29. Trajton të gjithë njerëzit me respekt, pavarësisht nga prejardhja e tyre kulturore. (Niveli i ndërmjetëm)

	6. Mendësia qytetare	Nr. 33. Shpreh një gatishmëri për të bashkëpunuar dhe punuar me të tjerët. (Niveli bazë) Nr 36. Diskuton se çfarë mund të bëhet për të ndihmuar që ta bëjnë komunitetin një vend më të mirë. (Niveli i ndërmjetëm)
	7. Përgjegjësia	Nr 39. Tregon që pranon përgjegjësi për veprimet e veta. (Niveli bazë) Nr. 43. Në vazhdimësi përmbush angazhimet ndaj të tjerëve. (Niveli i avancuar)
	8. Të qenit i efektshëm	Nr 45. Shpreh besimin se mund të kryejë aktivitetet që ka planifikuar. (Niveli bazë)
Aftësitë	10. Aftësitë e të mësuarit të pavarur	Nr. 61. Mund të vlerësojë cilësinë e punës së vet. (Niveli i ndërmjetëm)
	11. Aftësitë e të menduarit analitik dhe kritik	Nr. 64. Mund të identifikojë ngjashmëritë dhe ndryshimet midis informacionit të ri dhe asaj që dihet tashmë. (Niveli bazë)
	12. Aftësitë për të dëgjuar dhe për të vëzhguar	Nr 65. Përdor prova për të mbështetur mendimet e veta. (Niveli bazë)
	14. Fleksibiliteti dhe përshtatshmëria	Nr. 69. Mund të përdorë kritere, parime ose vlera të qarta dhe specifike për të bërë gjykime. (Niveli i avancuar)
	15. Aftësitë gjuhësore, komunikuese dhe shumëgjuhëshe	Nr 88. Mund të shprehë mendimet e veta për një problem. (Niveli bazë) Nr. 93. Mund të shmangë me sukses keqkuptimet ndërkulturore. (Niveli i avancuar)
	16. Aftësitë bashkëpunuese	Nr 97. Kur punon si anëtar i një grupi, i mban të tjerët të informuar për çdo informacion të rëndësishëm ose të dobishëm. (Niveli i ndërmjetëm) Nr 98. Nxit entuziazëm midis anëtarëve të grupit për përmbushjen e qëllimeve të përbashkëta. (Niveli i avancuar)
	17. Aftësitë për zgjidhjen e konflikteve	Nr. 101. Mund të identifikojë mundësi për zgjidhjen e konflikteve. (Niveli bazë) Nr. 103. Mund të inkurajojë palët e përfshira në konflikte që të dëgjojnë në mënyrë aktive njëri-tjetrin dhe të ndajnë çështjet dhe shqetësimet e tyre. (Niveli i ndërmjetëm) Nr. 104. Fillon rregullisht komunikimin për të ndihmuar në zgjidhjen e konflikteve nder personale. (Niveli i avancuar) Nr 105. Mund të merret në mënyrë efektive me stresin emocional, ankthin dhe pasigurinë e njerëzve të tjerë në situata që përfshijnë konflikt. (Niveli i avancuar)

Njohuri dhe mirëkuptim kritik	18. Njohja dhe kuptimi kritik i vetvetes	Nr. 108. Mund të reflektojë në mënyrë kritike për vlerat dhe besimet e tij / saj. (Niveli i ndërmjetëm) Nr. 111. Mund të reflektojë në mënyrë kritike për emocionet dhe ndjenjat e tij / saj në një gamë të gjerë situatash. (Niveli i avancuar)
	19. Njohuri dhe kuptim kritik i gjuhës dhe komunikimit	Nr. 116. Mund të reflektojë në mënyrë kritike në konventat e ndryshme komunikuese që janë përdorur në të paktën një grup apo kulturë tjetër shoqërore. (Niveli i avancuar)
	20. Njohja dhe kuptimi kritik i botës: kulturat, feja, historia, media	Nr. 118. Mund të shpjegojë pse të gjithë kanë përgjegjësi të respektojnë të drejtat e njeriut të të tjerëve. (Niveli bazë) Nr. 123. Mund të shpjegojë natyrën universale, të patjetërsueshme dhe të pandashme të të drejtave të njeriut. (Niveli i ndërmjetëm) Nr. 124. Mund të reflektojë në mënyrë kritike në marrëdhëniet midis të drejtave të njeriut, demokracisë, paqes dhe sigurisë në një botë të globalizuar. (Niveli i ndërmjetëm) Nr. 125. Mund të reflektojë në mënyrë kritike për shkaqet themelore të shkeljeve të të drejtave të njeriut, përfshirë rolin e stereotipave dhe paragjykimeve në proceset që çojnë në abuzime të të drejtave të njeriut. (Niveli i ndërmjetëm) Nr. 131. Mund të reflektojë në mënyrë kritike për natyrën në zhvillim të kornizës së të drejtave të njeriut dhe zhvillimin e vazhdueshëm të të drejtave të njeriut në rajone të ndryshme të botës. (Niveli i avancuar)

4. Pasqyra e modulit (sesionet)

	Tema e sesionit	Përmbajtja e demokracisë:	Kompetencat (C) dhe përshkruesit (D) që do të adresohen	Sesioni hap pas hapi (version i përmbledhur)	Ndarja e përafërt e përqindjes Leksion, Aktivitete, Praktikë
Sesioni I	Kuadri konceptual i të drejtave të njeriut dhe edukimit qytetar; Kërkimi përmes faqes në internet: www. living democracy.com	Një hyrje e shkurtër për qëllimet dhe objektivat e lëndës (Të Drejtat e Njeriut dhe Edukimi Qytetar- (Hyrje e përgjithshme) Vëllimi II: Parimet Themelore të ED / NJ	C1, D4 C15, D88 C20, D123, D124	Lektori: jep informacione themelore për rëndësinë e të drejtave të njeriut dhe edukimit qytetar në një shoqëri demokratike. Detyra për studentët: Diskutim rreth njohurive të tyre për demokracinë dhe të drejtat e njeriut. Lektori: Prezantimi i shkurtër i faqes në internet; Detyra për studentët: Shembull i përvojës personale (Rastet e respektimit ose mosrespektimit të të drejtave të tyre). Reflektim personal.	Leksion: 50% Të mësuarit aktiv: 50% Praktikë: 0%
Detyrë shtëpie/ Detyra Individuale Eksplorimi i aktiviteteve për "të drejtat e njeriut dhe edukimin qytetar ne faqen: www. Living-democracy.com					

Sesioni Nr/Data	Tema e sesionit	Përmbajtja e demokracisë:	Kompetencat (C) dhe përshkruesit (D) që do të adresohen	Sesioni hap pas hapi (version i përmbledhur)	Ndarja e përafërt e përqindjes Leksion, Aktivitete, Praktikë
Përgatitja e Studentëve Eksplorim i aktiviteteve të synuara për nxënësit e shkollave fillore ne faqen www. Living-democracy.com					
Sesioni II	Prezantimi i temës së Edukimit Qytetar dhe të Drejtave të Njeriut	Edukimi Qytetar dhe të Drejtat e Njeriut Vëllimi I: Edukimi për Demokraci (Pjesa 1: Kuptimi i demokracisë dhe të drejtave të njeriut) Vëllimi VI: Mësimdhënia e Demokracisë (Kapitulli 3: Njohja me të drejtat e njeriut. Ushtrimi 3.3. Pema e të drejtave të njeriut) Vëllimi II: Rritja në demokraci (Njësia 8: Të drejtat dhe liria - të drejtat e mia- të drejtat tuaja. Mësimi 3. Sondazh: Çfarë mendojnë dhe dinë njerëzit përreth nesh për të drejtat e njeriut) Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut	C1, D1, D4, D6 C3, D12 C5, D28 C11, D64, 69 C14, D82 C20, D118, D125	Leksion: Prezantimi i Edukimit Qytetar dhe të Drejtave të Njeriut. Detyra për studentët: Teknika e takimit të shpejtë (të drejtat e njeriut); Leksion: Prezantimi i Power Point për Demokracinë dhe të Drejtat e Fëmijëve. Studentët: Pyetje, Përgjigje / Komentet; Detyra për studentët: Model mësimi në klasë; Reflektim	Leksion: 30% Të mësuarit aktiv: 30% Praktikë: 40%
Detyrë shtëpie/ Detyra Individuale: Përgatitni dhe realizoni një studim të shkurtër në komunitetin e tyre lokal për të drejtat e njeriut					

Sesioni Nr/Data	Tema e sesionit	Përmbajtja e demokracisë	Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të trajtohen	Sesioni hap pas hapi (version i përmbledhur)	Ndarja e përafërt e përqindjes Leksion, Aktivitete, Praktikë
Përgatitja e Studentëve Të hulumtojë Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut dhe Deklaratën Universale të të Drejtave të Njeriut					
Sesioni III	Zhvillimi i koncepteve për kulturën demokratike në shkollë. Thellimi i njohurive të tre dimensioneve të EDQ / EDNJ	Kuptimi i demokracisë dhe i të drejtave të njeriut Vëllimi I: Edukimi për Demokraci Njësia 2: Çelësi i një koncepti dinamik të qytetarisë Njësia 3: Edukimi për demokracinë dhe të drejtat e njeriut	C11, D 69 C20, D131 C1, D1	Leksion: Studentët përfshihen në diskutim për rezultatet e sondazhit të zhvilluara në komunitetin e tyre lokal për të drejtat e njeriut). Studentët: Pyetje / përgjigje / komente; Leksion: Qasja "mikro mësimdhënia" - Zhvillon dhe thellon njohuritë e studentëve për edukimin për demokracinë dhe të drejtat e njeriut duke u përqendruar në tre dimensionet e EQD / EDNJ. Detyra për studentët: - Punë në grupe (Grupet komentojnë për nenet e Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut dhe të Deklaratës Universale të të Drejtave të Njeriut - Prezantimi / Diskutimi - Reagime të përgjithshme	Leksion: 30% Të mësuarit aktiv: 30% Praktikë: 40%
Detyrë shtëpie/ Detyra Individuale: Nuk ka					

Sesioni Nr/Data	Tema e sesionit	Përmbajtja e demokracisë	Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të adresohen	Sesioni hap pas hapi (version i përmbledhur)	Ndarja e përafërt e përqindjes Leksion, Aktivitete, Praktikë
Përgatitja e Studentëve Kërkim në Internet ose bibliotekë për identitetin					
Sesioni IV	Perceptimet e studentëve për identitetin Perceptimet e tyre për potencialin individual që ata sjellin brenda grupit Pikëpamjet e tyre për shoqërinë	Vëllimi II: Rritja në demokraci (Njësia 1) Identiteti- Unë në komunitetin tim	C2, D10 C16, D98 C18, D111	Lektori: Ai trajton konceptin e identitetit, sesi perceptimet e studentëve për veten e tyre ndikojnë në identitetin e tyre dhe pjesëmarrjen e tyre në grupe dhe si e shohin ata shoqërinë. Detyra për studentët: Detyra 1 Punë individuale për identitetin (Unë në komunitetin tim). Detyra 2. Punë individuale (kjo është ajo që më pëlqen). Diskutim dhe reflektim.	Leksion: 30% Të mësuarit aktiv: 30% Praktikë: 40%
Detyrë shtëpie/ Detyra Individuale / Unë jam një djalë / vajzë dhe ndihem mirë për atë që më pëlqen dhe bëj					

Sesioni Nr/Data	Tema e sesionit	Përmbajtja e demokracisë	Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të trajtohen	Sesioni hap pas hapi (version i përmbledhur)	Ndarja e përafërt e përqindjes Leksion, Aktivitete, Praktikë
Përgatitja e Studentëve Materiale të dërguara studentëve përmes postës elektronike: Rregullorja e Departamentit të Pedagogjisë					
Sesioni V	Studentët thellojnë njohuritë e tyre për rregullat, ligjet dhe pasojat që vijnë nga mosrespektimi i tyre Marrja e informacionit për fuqinë dhe autoritetin	Vëllimi II: Duke u rritur në demokraci Njësia 5: Rregullat dhe ligji- Baza e të jetuarit së bashku Njësia 6: Fuqia dhe autoriteti	C1, D6 C3, D18 C6. D36 C11, D69	Lektori: Në anën e kujt jeni, rregullave apo ligjeve? Studentët: Argumente; Komente; Leksion: - Sqarimi i koncepteve kryesore për rregullat dhe ligjet. - Bazat e të jetuarit së bashku. - Nevoja për rregulla dhe ligje. Punë aktive me studentët. Punë në grup Prezantim, diskutim. Leksion: informimi i studentëve për fuqinë dhe autoritetin; Studentët: Japin mendimet e tyre për rolet në sistemin e përfaqësimit dhe cili duhet të jetë roli i drejtuesit të klasës.	Leksion: 30% Të mësuarit aktiv: 70% Praktikë: 0%
Detyrë shtëpie/ Detyra Individuale: Njohja me rregulloret e shkollës në arsimin fillor					

Sesioni Nr/Data	Tema e sesionit	Përmbajtja e demokracisë	Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të trajtohen	Sesioni hap pas hapi (version i përmbledhur)	Ndarja e përafërt e përqindjes Leksion, Aktivitete, Praktikë
Përgatitja e Studentëve Studentët do të jenë të përgatitur për të diskutuar për përgjegjësitë që kanë në shtëpi					
Sesioni VI	Perspektivat për marrjen e përgjegjësisë Përgjegjësitë ligjore dhe morale	Vëllimi II: Duke u rritur në demokraci Njësia 7: Përgjegjësia - Shkoj në eko ... shkolla ime merr pjesë Vëllimi III: Të jetosh në demokraci Njësia 6: Përgjegjësia	C7, D39, D43 C17, D104, C20, D118	Lektori: Konceptet e përgjegjësisë. Në çfarë mënyre vlerat e studentëve pasqyrojnë perceptimet e tyre për konceptin e të drejtave të njeriut? Përgjegjësitë që kanë njerëzit (ligjore, morale). Detyra për studentët: Aktivitet individual. Si mund të filloj të jem i përgjegjshëm? Studentët reflektojnë për aktivitetet e tyre dhe vendosin se si mund të vazhdojnë. Lektori: Pse njerëzit duhet t'i binden ligjit? Cilat janë arsyet themelore për t'iu bindur ligjit? Diskutim plenar Reflektim	Leksion: 30% Të mësuarit aktiv: 20% Praktike: 50%
Detyrë shtëpie/ Detyra Individuale Detyrat e njerëzve ndaj komunitetit të gjerë					

Sesioni Nr/Data	Tema e sesionit	Përmbajtja e demokracisë	Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të trajtohen	Sesioni hap pas hapi (version i përmbledhur)	Ndarja e përafërt e përqindjes Leksion, Aktivitete, Praktikë
Përgatitja e Studentëve Nxënësit përzgjedhin gazeta dhe revista në mënyrë të rastësishme dhe i sjellin në shkollë					
Sesioni VII	Pjesëmarrja në demokraci përmes mediave Pjesëmarrja në hartimin e gazetës së klasës	Vëllimi III: Të jetosh në demokraci Pjesa 3: Pjesëmarrja Vëllimi IV: Pjesëmarrja në demokraci Pjesa 9: Pjesëmarrja në demokraci përmes mediave	C6, D33 C8, D45 C12, D71 C16, D97 C18, D108	Lektori: Stuhi mendimesh (Pjesëmarrje) Pjesëmarrja në demokraci përmes mediave; Të mësuarit konstruktivist; Diskutim me studentët për pjesëmarrjen e tyre në përgatitjen e gazetës së klasës. Sqarimi i studentëve për kriteret për një gazetë apo revistë të mirë; Detyra për studentët: diskutim Projekti "Gazeta jonë është më e mira" Punë në grup: Secili grup punon në kritere të përcaktuara duke përgatitur rubrikat që pasqyrojnë jetën shkollore. Prezantimi i grupeve të tyre të punës Reflektim për punën e bërë	Leksion: 30% Të mësuarit aktiv: 70% Praktike: 0%
Detyrë shtëpie/ Detyra Individuale Të shprehë angazhimin si pjesëmarrës në një aktivitet ku kanë marrë pjesë në komunitetin ku jetojnë					

Sesioni Nr/Data	Tema e sesionit	Përmbajtja e demokracisë:	Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të trajtohen	Sesioni hap pas hapi (version i përmbledhur)	Ndarja e përafërt e përqindjes Leksion, Aktivitete, Praktikë
Përgatitja e Studentëve Studentëve u kërkohet të lundrojnë në internet dhe të sjellin raste të konflikteve në klasë, në shkollë					
Sesioni VIII	Njohja me konfliktet, menaxhimin e tyre dhe rregullat që ndihmojnë në zgjidhjen e konflikteve Çështje të diskutueshme	Vëllimi II: Duke u rritur në demokraci Njësia 4: Konflikti - Rregullat ndihmojnë në zgjidhjen e konflikteve Vëllimi VI: Mësimdhënia e Demokracisë Kapitulli 8: Trajtimi i konflikteve Mësimdhënia e çështjeve të diskutueshme, Pjesa A	C17, D101, D103 , D105 C18, D111 C19 D116	Leksion: Informacion për konfliktin; Menaxhimi i konfliktit; Zgjidhja e konflikteve në nivelin e arsimit fillor; Detyra për studentët: Diskutim për rastet e sjella nga studentët për situatat e konfliktit në shkollë. Leksion: Zgjidhje të dobishme për të gjitha palët; Një qasje e strukturuar për zgjidhjen e konflikteve; Mësimi i çështjeve kundërshtuese. Detyra për studentët: Punë individuale: Fletët e punës së studentit (Zgjidhja e konfliktit në gjashtë faza) Reflektim: Ide për konflikt dhe paqe.	Leksion: 30% Të mësuarit aktiv: 20% Praktikë: 50%
Detyrë shtëpie/ Detyra Individuale Si ndiheni për konfliktet? (Brenda familjes ose me bashkëmoshatarët) (Ese)					

Sesioni Nr/Data	Tema e sesionit	Përmbajtja e demokracisë:	Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të trajtohen	Sesioni hap pas hapi (version i përmbledhur)	Ndarja e përafërt e përqindjes Leksion, Aktivitete, Praktikë
Përgatitja e Studentëve Marrja e informacionit paraprak nga interneti për komunitetet e ndryshme që jetojnë në vendin tonë.					
Sesioni IX	Koncepte për pakicat dhe shumicat	Vëllimi II: Duke u rritur në demokraci Njësia 3: Barazia-pakicat dhe shumicat	C2, D8, D9, D11 C4, D26 C5, D29 C12, D75 C15, D93	Leksion: Informacione për barazinë. Ndërgjegjësimi i nxënësve të shkollës fillore për vendin e pakicave dhe shumicave. Detyra për studentët: Diskutim plenar "Të gjithë të ndryshëm dhe të gjithë të barabartë". Detyra për studentët: Të mësuarit në klasë, model (Pakicat dhe shumicat në oborrin e shkollës). Reflektime	Leksion: 30% Të mësuarit aktiv: 30% Praktikë: 40%
Detyrë shtëpie/ Detyra Individuale Krijimi i një tabele me të dhëna për pakicat në vendin tonë.					

Sesioni Nr/Data	Tema e sesionit	Përmbajtja e demokracisë	Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të trajtohen	Sesioni hap pas hapi (version i përmbledhur)	Ndarja e përafërt e përqindjes Leksion, Aktivitete, Praktikë
Përgatitja e Studentëve					
Sesioni X	Vlerësimi i studentëve në Qytetarinë Demokratike Vlerësimi i arsimtarit të edukimit për EQD Vlerësimi i shkollës në EQD	Koncepti kryesor: Konflikti Vëllimi I: Njësia V: Vlerësimi i nxënësve, mësuesve dhe shkollave në Edukimin Demokratik Qytetar. Dimensione të ndryshme vlerësimi Qëndrimet dhe format e vlerësimit Standardet e vlerësimit Treguesit e cilësisë së EQD / EDNJ në shkollë	C3, D12 C11, D65, D69 C10, D61	Leksion: Informacion për vlerësimin në EDQ dhe EDNJ Çështjet kryesore për vlerësimin e nxënësve, mësuesve, shkollave; Dimensione të ndryshme vlerësimi. Detyra për studentët: Fletët e punës 6 "Lista kontrolluese: Si i vlerësoj studentët e mi". Leksion: Qëndrimet dhe format e vlerësimit; Standardet e vlerësimit; Vlerësimi i mësuesit; Treguesit e cilësisë; Detyra për studentët: Fletët e punës 8: Vetëvlerësimi i mësuesit. Diskutim, reflektime personale.	Leksion: 30% Të mësuarit aktiv: 70% Praktikë: 0%
Detyrë shtëpie/ Detyra Individuale Nuk ka					

5. Planet e sesionit

Sesioni 1: Kuadri konceptual i të drejtave të njeriut dhe edukimit qytetar

Data e zbatimit: Nëntor, 2020

Sesioni 1:

Përmbajtja e demokracisë: konceptet kryesore - Të drejtat e njeriut dhe edukimi qytetar;

Kompetencat për kulturë demokratike: C1, D1; C15, D89; C16, D95; C18, D107.

Data: Nëntor, 2020	**Koha: 150 minuta**	**Salla: -**
Sesioni nr. 1		**Grupi hartues:** **Dr. Lindita Lutaj;** **Dr. Elda Tartari;** **Dr. Enkelejda Cenaj** **Lektore: Dr. Lindita Lutaj**

Pjesa I - Informacione të përgjithshme

Titulli i Sesionit:	Edukimi për të Drejtat e Njeriut- Edukimi për Demokraci
Përmbledhje, çështjet e trajtuara	-Përmbledhje e të drejtave të njeriut dhe edukimit qytetar -Parimet themelore të EQD / EDNJ - Tre dimensionet e kompetencës - Konceptet kryesore
Qëllimet dhe rezultatet e të mësuarit	Qëllimet: -Të ndihmohen studentët të njihen me rëndësinë e të drejtave të njeriut dhe edukimit qytetar. -Të ndihmohen studentët të kuptojnë mënyrën e organizimit të kursit, njohuritë dhe konceptet që ata do të fitojnë në këtë kurs. -Të ndihmohen studentët të kuptojnë parimet themelore të EQD / EDNJ. -Të ndihmohen studentët të njihen me rëndësinë e organizimit të veprimtarive arsimore në EDNJ / EDC si mësues të ardhshëm. -Të ndihmohen studentët të kuptojnë rëndësinë e punës në arsim, bashkëpunim dhe ndërveprim me njëri-tjetrin në mjedisin e të nxënit. Rezultatet e mësimit: Deri në fund të këtij sesioni, studentët mund ose do të jenë në gjendje: - të përshkruajnë parimet themelore të EQD / EDNJ; - të shpjegojnë rëndësinë e të mësuarit aktiv; - të argumentojnë rëndësinë e organizimit të aktiviteteve të EQD / EDNJ; - të vlerësojnë konceptet kryesore në EQD dhe EDNJ.

Elementet e praktikës mësimore përfshijnë:	Model mësimdhënieje e përgatitur dhe realizuar nga pedagogu. • komunikimi ndërmjet pedagogut dhe studentit • komunikimi ndërmjet studentëve		
Përqindja e ndarjes së kohës	**Leksion**	**Të mësuarit aktiv nga studentët e universitetit**	**Praktika e mësimdhënies në universitet ose mësimdhënie imituese**
	50%	**50 %**	**0% mësimdhënie imituese**
Formati i praktikës mësimore i përdorur	☐ model mësimor imitues/praktik në universitet nga pedagogu ☐ nga studenti ☐ klasë model në shkolla ☐ nga studenti ☐ mësuesi i klasës ■ lektori ☐ tjetër (specifiko):		
RFCDC: Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të zbatohen ose trajnohen:	C1 1. Vlerësimi i dinjitetit njerëzor dhe të drejtave të njeriut; D1. Argumenton se të drejtat e njeriut duhet të mbrohen dhe respektohen gjithmonë; C15. Aftësi gjuhësore, komunikuese dhe shumëgjuhëshe; D89. Arrin ndërveprim të mirë me të tjerët duke e bërë të qartë mesazhin që ata do të komunikojnë; C16. Aftësi bashkëpunimi; D95. Mund të punojnë në mënyrë efektive me të tjerët dhe t›i respektojnë ata; C18. Njohja kritike dhe kuptimi i vetvetes; D107. Mund të përshkruajnë mënyrat në të cilat mendimet dhe emocionet e tyre ndikojnë në sjelljen e tyre; D107. Mund të reflektojnë në mënyrë kritike për motivet, nevojat dhe qëllimet e tyre;		
Përgatitja e klasës, infrastruktura (bordi, drita, tabela etj.):	-Projektor LCD -Kompjuter -Tabelë		
Materialet mësimore	-Faqja në internet: www. livingdemocracy.com -Vëllimi II: Rritemi në Demokraci (Njësia 1: Kuadri konceptual)		
Materialet e nevojshme	-Stilolapsa, lapsa		

Pjesa II - Sesioni hap pas hapi:

Leksion, punë në grupe / diskutim 150 minuta

Teknika: thyerja e akullit (15 minuta)

Prezantimi i pedagogut dhe studentëve:

• Vendi i origjinës

• Cila është e drejta që ju është respektuar më shumë dhe e drejta që ju është mohuar më shumë?

Leksion: (15 minuta)

Njohja e studentëve me modulin e përgjithshëm të lëndës.

Detyrimet që studentët kryejnë në këtë lëndë (detyrat javore, angazhimet, aktivitetet, provimet dhe detyrat e kursit).

Punë në klasë për studentët: Stuhi mendimesh (brainstorming) (10 minuta)

Evidentohen njohuritë e mëparshme që kanë studentët për edukimin qytetar dhe të drejtat e njeriut.

Leksion: Prezantimi Power Point (20 minuta)

Jepen informacione themelore për rëndësinë e të drejtave të njeriut dhe edukimit qytetar në një shoqëri demokratike.

Theksohen parimet themelore të EDNJ/EQD duke theksuar:

- Rëndësinë e të mësuarit aktiv;
- Rëndësinë e aktiviteteve përmes detyrave.

Evidentohet puna në ekip.

Theksohet vendi i metodave ndërvepruese.

Detyra për studentët: 30 minuta

Studentëve u kërkohet të rikujtojnë një aktivitet të EDNJ/EQD që u ka mbetur në kujtesë. Të tregojnë se çfarë u ka bërë përshtypje në këtë aktivitet, të analizojnë përse kjo veprimtari mbahet më gjatë në kujtesën e tyre, të vlerësojnë rëndësinë që ka ky aktivitet për ta. Përballja e mendimeve të tyre me njëri-tjetrin.

Studentët përmes situatës së mësipërme:

- identifikojnë rëndësinë e të mësuarit përmes veprimit;
- vlerësojnë rëndësinë e metodës së diskutimit dhe debatit.

Leksion: (20 minuta)

Argumentim i rëndësisë së të menduarit kritik;

Theksohet rëndësia e pjesëmarrjes në EQD/EDNJ;

Detyra për studentët: (20 minuta)

Nxitini studentët të mendojnë vetë se si mund të përmirësohen. Studentët flasin për pikat e forta dhe dobësitë e tyre.

Reflektim personal

Pjesa 4: 20 minuta

Përmbledhja dhe vlerësimi i sesionit:

- Çështjet për të diskutuar;

Njohuri lidhur me përmbajtjen:

- Çfarë mësuat për njohuritë tuaja në lidhje me të drejtat e njeriut? Si mund ta interpretoni atë?
- A keni parë ndonjë lidhje midis mësimit të përmbajtjes dhe mënyrës se si e mësoni atë?

Çështjet metodologjike

Këndvështrimi i një mësuesi të ardhshëm:

- A jeni i kënaqur me mënyrën e organizimit të sesionit?
- A jeni ndjerë të sigurt gjatë sesionit?
- A ishte e dobishme?
- A keni menduar ndonjëherë për mënyrën e të mësuarit (stilin e të mësuarit) dhe lidhjen e saj me mënyrën se si do t'i mësonit nxënësit ndërsa jeni mësues? etj.

Detyrë shtëpie

Kërkimi përmes faqes në internet: www. livingdemocracy.com

Sesioni 2: Edukimi për Demokraci dhe të Drejtat e Njeriut

Data e zbatimit: Nëntor, 2020

Sesioni 2:
Përmbajtja e Demokracisë: Koncepti kryesor - Të Drejtat e Njeriut dhe Demokracia;
Kompetencat për Kulturë Demokratike: Nr.1, 3, 5, 11, 14, 20.

Data: Nëntor, 2020	**Koha: 180 minuta**	**Salla: -**
Sesioni nr. 2		**Grupi hartues:** **Dr. Lindita Lutaj;** **Dr. Elda Tartari;** **Dr. Enkelejda Cenaj** **Lektore: Dr. Lindita Lutaj**

Pjesa I - Informacione të përgjithshme

Titulli i Sesionit:	Edukimi për të Drejtat e Njeriut- Edukim për Demokraci
Përmbledhje, çështjet e trajtuara	-Parimet themelore të demokracisë -Të drejtat e njeriut si një nga shtyllat e demokracisë -Kuptimi i të drejtave të njeriut -Mjedisi shkollor- një mjedis demokratik
Qëllimet dhe rezultatet e të mësuarit	Qëllimet: • Të ndihmohen studentët të kuptojnë të drejtat e njeriut si një nga shtyllat kryesore të një shoqërie demokratike dhe për zhvillimin e përgjithshëm të individit. • Të ndihmohen studentët të kuptojnë rëndësinë e pedagogjisë së mirë në mësimdhënien dhe të mësuarit për të drejtat e njeriut dhe t'u jepet atyre mundësia të përfshihen në një proces mësimi që bazohet në një pedagogji të mirë. • Të ndihmohen studentët-mësues të fillojnë të marrin në konsideratë pedagogjinë e tyre të ardhshme të mësimdhënies ndërsa janë, në të njëjtën kohë, pjesë e një mësimi. • Të ndihmohen studentët të riaktivizojnë njohuritë e mëparshme për demokracinë dhe të drejtat e njeriut dhe të ndërtohet mësimi për to. Rezultatet e mësimit Deri në fund të këtij sesioni, studentët mund ose do të jenë në gjendje: • të përshkruajnë karakteristikat themelore të demokracisë dhe marrëdhëniet e saj me të drejtat e njeriut; • të shpjegojnë pse EDNJ-ja është në të njëjtën kohë arsim për demokracinë; • të shpjegojnë thelbin e të drejtave të njeriut, marrëdhëniet e tyre me dinjitetin njerëzor; • të përshkruajnë zhvillimin e të Drejtave të Njeriut në lidhje me ndryshimin e nevojave të individëve dhe kushteve historike (ekonomike, shoqërore-politike, ligjore, etj.) për përmbushjen e tyre; • të shpjegojnë kategoritë e ndryshme të të drejtave të njeriut dhe rëndësinë e tyre për zhvillimin e individit dhe demokracisë; • të shpjegojnë ndërvarësinë e të gjitha të drejtave të njeriut; • të eksplorojnë rastet e shkeljes së të drejtave të njeriut në komunitet dhe t'i bëjnë ato pjesë të një procesi mësimi për, përmes dhe për të drejtat e njeriut;

Elementet e praktikës mësimore përfshijnë	Model mësimdhënieje i përgatitur dhe realizuar nga pedagogu. Studentët si nxënës dhe si vëzhgues. Detyra kryesore e vëzhgimit: • lidhja ndërmjet rezultateve të të mësuarit dhe situatës së të mësuarit (dhe pedagogjisë), • prezantimet nga mësuesi, • përfshirja e studentëve dhe studentët si partnerë në procesin e mësimdhënies dhe të mësuarit, • komunikimi nxënës-nxënës, • komunikimi ndërmjet mësuesit dhe nxënësit.		
Përqindja e ndarjes së kohës	**Leksion**	**Të mësuarit aktiv nga studentët e universitetit**	**Praktika e mësimdhënies në universitet ose mësimdhënie imituese**
	30%	**30 %**	**40% mësimdhënie imituese**
Formati i praktikës mësimore i përdorur	■model mësimor imitues/praktik në universitet nga pedagogu ☐nga studenti ☐klasë model në shkolla ☐nga studenti ☐mësuesi I klasës ☐lektori ☐tjetër (specifiko):		
RFCDC: Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të zbatohen ose trajnohen	C1 Vlerësimi i dinjitetit njerëzor dhe të drejtave të njeriut; D1 Argumenton se të drejtat e njeriut duhet të mbrohen dhe respektohen gjithmonë; D4 Argumenton që të gjitha institucionet publike duhet të respektojnë, mbrojnë dhe zbatojnë të drejtat e njeriut; D6 Shpreh pikëpamjen se të gjithë duhet të jenë në përputhje me normat dhe standardet ndërkombëtare të të drejtave të njeriut; C3 Vlerësimi i demokracisë, drejtësisë, barazisë dhe sundimit të ligjit; D12 Argumenton që shkollat duhet t'i mësojnë studentët për demokracinë dhe si të veprojnë si një qytetar demokratik; C5 Respekt; D28 Shpreh respekt për njerëzit e tjerë si qenie njerëzore të barabarta; C11 Aftësitë e të menduarit analitik dhe kritik; D64 Mund të identifikojë ngjashmëritë dhe ndryshimet midis informacionit të ri dhe atij të njohur; D69 Mund të përdorë kritere, parime ose vlera të qarta dhe specifike për të bërë gjykime; C13 Ndjeshmëri; D78 Merr parasysh ndjenjën e njerëzve të tjerë kur marrin vendime; C14 Fleksibiliteti dhe përshtatshmëria; D82 Ndryshon mendimin e tij nëse vërtetohet përmes argumenteve të arsyeshme që kjo është e nevojshme dhe kërkohet të bëhet; C20 Njohuri dhe kuptim kritik i botës; D 117 Mund të shpjegojë kuptimin e koncepteve themelore politike, përfshirë demokracinë, lirinë, shtetësinë, të drejtat dhe përgjegjësitë; D118 Mund të shpjegojë pse të gjithë kanë përgjegjësi të respektojnë të drejtat e njerëzve të tjerë; D123 Mund të shpjegojë natyrën universale, të patjetërsueshme dhe të pandashme të të drejtave të njeriut; D125 Mund të reflektojë në mënyrë kritike për shkaqet kryesore të shkeljeve të të drejtave të njeriut, përfshirë rolin e stereotipave dhe paragjykimeve në proceset që çojnë në abuzime të të drejtave të njeriut;		

Përgatitja e klasës, infrastruktura (bordi, drita, tabela etj.)	-Projektor LCD -Kompjuter -Tabelë Cilësimet e dhomave: -Klasa nr. Për modelin e mësimit në klasë- katër tryeza vendosen në qendër të auditorit dhe rreth tyre janë vendosur 20 karrige për studentët në rolin e studentëve. Në dy qoshet e kundërta janë vendosur dy tavolina me 10 karrige për studentët në rolin e vëzhguesit.
Materialet mësimore	-Vëllimi I: Edukimi për Demokraci (Pjesa 1: Kuptimi i demokracisë dhe i të drejtave të njeriut). -Vëllimi VI: Mësimdhënia e Demokracisë (Kapitulli 3: Njohja me të drejtat e njeriut. Ushtrimi 3.3. Pema e të drejtave të njeriut). -Vëllimi II: Rritemi në Demokraci (Njësia 8: Të Drejtat dhe Liria- të drejtat e mia- të drejtat tuaja. Mësimi 3. Sondazh: Çfarë mendojnë dhe dinë njerëzit përreth nesh për të drejtat e njeriut). -Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut. -Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut.
Materialet e nevojshme	-Tabak letër / lapsa shënues, stilolapsa, lapsa, fletë të vogla ngjitëse.

Pjesa II - Sesioni hap pas hapi:

Leksion, punë në grupe / diskutim 180 min.

Pjesa 1: 25 min.

Duke përdorur teknikën e takimit të shpejtë, klasa do të ndahet në tre grupe (studenti vendos se ku të shkojë) dhe i jepen secilit grup detyrat si më poshtë:

- Grupi i parë: Zgjidhni të drejtën e njeriut që është më e rëndësishmja për ju. Pse?
- Grupi i dytë: Cila është e drejta për të cilën dëshironi të mësoni më shumë? Pse?
- Grupi i tretë: Cila është e drejta me të cilën nuk jeni shumë të kënaqur? Pse?

Pas prezantimit të rezultateve, krijohet një ide në lidhje me disa nga interesat dhe shqetësimet e studentëve për të drejtat e njeriut, të cilat pedagogu i mban parasysh gjatë leksionit të tij/saj. Për shembull për:

- Konceptet dhe karakteristikat e të drejtave të njeriut në sytë e studentëve.
- Perspektiva të ndryshme të mundshme në lidhje me të drejtat e njeriut (një bazë për polemikë).
- Një ide rreth: Çfarë është e rëndësishme për mua? Për ty? Për të tjerët?

Pjesa 2: 35 minuta

Leksion: Prezantimi në Power Point

Hyrje në parimet e demokracisë dhe të drejtave të njeriut.

Lektorët përpiqen të thërrasin/hulumtojnë për njohuritë e mëparshme të studentëve në lidhje me të drejtat e njeriut dhe ato konsiderohen si një pikë referimi e shtuar për leksionin (lektori duhet të jetë gjithmonë fleksibël) dhe kur organizon detyrat e studentëve.

Koncepti themelor i demokracisë. Konceptet dhe karakteristikat e të drejtave të njeriut. Të drejtat e njeriut dhe dinjiteti njerëzor. Grupimi dhe kategoritë e të drejtave të njeriut.

Grupimi i të drejtave të njeriut:

-Të drejtat e mbijetesës,
-Të drejtat e zhvillimit,
-Të drejtat e pjesëmarrjes,
-Të drejtat e të drejtës.

Kategoritë e të drejtave

-Të drejtat civile dhe politike;
-Të drejtat shoqërore, ekonomike dhe kulturore etj.

Këndvështrimet e ndryshme në lidhje me kategoritë e të drejtave të njeriut- një polemikë: A lidhen të drejtat e njeriut me mbijetesën apo me plotësimin e nevojat themelore?

Edukimi për qytetari demokratike dhe edukimi për të drejtat e njeriut dhe rëndësia e tyre për krijimin e një kulture demokratike: Çfarë është e rëndësishme për mua? Për ty? Për të tjerët?

Pushim: 20 minuta

Pjesa 3: 60 minuta

Mësimi në një model mësimdhënieje (41 studentë)

a. Njëri nga nxënësit merr rolin e mësuesit;

b. 20 studentë do të jenë në rolin e studentit;

c. 10 studentë do të jenë vëzhgues: ata do të vëzhgojnë sjelljen e studentëve në klasë, në lidhje me objektivat e detyrës për shembull:

- Fokusimi
- Vullneti për t'u përfshirë
- Respekti për mendimet e të tjerëve
- Dëgjimi aktiv
- Vëmendja ndaj udhëzimeve të mësuesit (modeli)- kjo do t'i ndihmojë ata të brendësojnë pedagogjinë e mësimdhënies që do të përdoret me nxënësit e tyre të ardhshëm.

d. 10 studentë do të vëzhgojnë marrëdhëniet mësues-student duke mbajtur parasysh, për shembull:,

- nëse shtrirja e mjedisit mësimor është e sigurt (disa tregues duhet të identifikohen në lidhje me mjedisin e mësimdhënies dhe të të nxënit).
- mjedisin/hapësirën e krijuar nga mësuesi për përfshirjen dhe pjesëmarrjen e nxënësit.
- sa mirë mësuesi u jep udhëzime të qarta dhe të dobishme studentëve për të përmbushur objektivat e orës së mësimit.

Nxënësit në rolin e mësuesit:

- Mësuesi-student kërkon që nxënësit të përmendin disa nga të drejtat. Mësuesi / ja i shkruan në një tabelë.
- Ai u kërkon studentëve të identifikojnë rëndësinë e të drejtave që përmendën për zhvillimin e dimensioneve të ndryshme të individit. "Mësuesi" konfirmon përgjigjet e tyre dhe shton informacionin e tij në fund.
- Mësuesi u kërkon studentëve të përpiqen të grupojnë të drejtat, bazuar në ngjashmëritë ose misionin e tyre dhe të arsyetojnë përgjigjet.
- Mësuesi informon studentët për mënyrën e klasifikimit të të drejtave të njeriut bazuar në rolin e tyre, për shembull:
    1. Të drejtat e mbijetesës,
    2. Të drejtat e zhvillimit,
    3. Të drejtat e pjesëmarrjes,
    4. Mbrojtja e të drejtës.

Ndërkohë, mësuesi shpjegon se termi i mbijetesës duhet të kuptohet si duhet dhe nuk duhet të konsiderohet vetëm si një bazë që i duhet një individi për të jetuar me dinjitet. Dinjiteti njerëzor është thelbi i të drejtave të njeriut dhe është përtej mbijetesës.

- Pastaj mësuesi shpjegon mënyrën e kategorizimit të të drejtave të njeriut në dokumentet ndërkombëtare dhe i informon studentët për këndvështrime të ndryshme në lidhje me kategoritë e të drejtave të njeriut. Një polemikë! Një diskutim i mundshëm me një student në lidhje me këtë temë (trajtimi i polemikave- një aftësi jetësore).

Në fund, mësuesi trajton EQD / EDNJ dhe rëndësinë e tyre për promovimin, respektimin, mbrojtjen dhe zhvillimin e të drejtave të njeriut dhe krijimin e një kulture demokratike.

Detyra për studentët (Detyrat e vendosura nga mësuesi për studentët që janë në rolin e nxënësve).

- Mësuesi kërkon nga nxënësit, në grupe, të vizatojnë një pemë të bukur dhe ta quajnë pema e të drejtave të njeriut. Mësuesi kërkon që nxënësit të pajisin pemën me degë dhe gjethe.
  - Studenti duhet të shkruajë të drejtat e njeriut pranë pjesës së poshtme të trungut të pemës.
  - Nën pemë, vendos dinjitetin njerëzor (rrënjët).
  - Në degët e pemëve, ata duhet të shtojnë konceptet dhe karakteristikat kryesore që lidhen me të drejtat e njeriut.
  - Duke përdorur një ngjyrë tjetër, ata duhet të shtojnë atë që mendojnë se duhet të jetë pjesë e të drejtave të njeriut ose atë që ata konsiderojnë se nuk merret parasysh nga sistemi ligjor ose nga qeveritë.
  - Në degë ose gjethe më të vogla ata mund të shtojnë ide për të ardhmen.
  - Të gjitha elementet e pemës duhet të jenë të lidhura.

- Grupi i studentëve vendos vizatimin në mur dhe ndan punën me të tjerët. Ata analizojnë elementet e secilës kategori dhe shpjegojnë vendimet e tyre.
  - Çfarë vendosin në fund dhe pse?
  - Si ndërlidhen elemente të ndryshme të pemës (konceptet dhe idetë që lidhen me të drejtat e njeriut).
  - Çfarë mendojnë se mungon dhe pse?
  - Çfarë do të donin të shtonin dhe pse?
  - Si janë të ndërlidhura të drejtat e njeriut?
  - Po në lidhje me marrëdhëniet midis kategorive të ndryshme?
  - A ka përparësi midis të drejtave të njeriut? A duhet të ketë?
  - A ka përparësi midis grupeve ose kategorive të ndryshme të të drejtave? A duhet të ketë? Merrni dhe mbroni një pozicion në lidhje me pikën e fundit.

- Mësuesi dhe nxënësit përfundojnë së bashku diskutimin e ideve kryesore.

Vëzhgime. Detyra për studentët:

Grupi i parë i vëzhgimit: 10 studentë që vëzhgojnë marrëdhëniet e nxënësve me njëri-tjetrin. Detyra:

- Vëzhgoni respektimin e të drejtave të studentëve ndërmjet njëri-tjetrit gjatë orës së mësimit!
- Vëzhgoni ndarjen e roleve të secilit anëtar brenda grupit!
- Vëzhgoni pjesëmarrjen e secilit student/nxënës në diskutim!
- Vëzhgoni respektin për nivelin e bashkëpunimit brenda grupit (dëgjimi aktiv, duke marrë parasysh idetë e njëri-tjetrit etj.)!

Grupi i dytë i vëzhgimit: 10 nxënës që vëzhgojnë marrëdhëniet e mësuesit me nxënësit.

Detyra:

- Vëzhgoni marrëdhëniet e mësuesit me nxënësit!
- Vëzhgoni respektin reciprok midis nxënësve dhe mësuesit!
- Vëzhgoni strategjitë që përdor mësuesi për të lidhur teorinë dhe praktikën!

Në të njëjtën kohë studentët vëzhgues:

- Zhvillojnë aftësi vëzhgimi për të parë në detaje aktivitetet e nxënësve dhe mësuesve.
- Identifikojnë dhe pranojnë lidhjen ndërmjet njohurive teorike me ato praktike.
- Interpretojnë qëndrimin e tyre ndaj vëzhgimit të bërë.

Pjesa 4: 20 minuta

Përmbledhja dhe vlerësimi i sesionit.

Çështjet për të diskutuar:

Njohuri lidhur me përmbajtjen:

- Çfarë mësuat për njohuritë tuaja në lidhje me të drejtat e njeriut? Si mund t'i përshkruani ato?
- A keni identifikuar ndonjë lidhje ndërmjet mësimit të përmbajtjes dhe mënyrës se si e mësoni atë?
- A keni hasur ndonjë polemikë në lidhje me këndvështrimet e njerëzve në lidhje me të drejtat e njeriut?
- Kontradiktat na sfidojnë si individë dhe si mësues. Duhet mësuar modeli i trajtimit të tyre dhe si ne e përdorim këtë model.
- A mendoni se mund të ndryshoni qëndrimin tuaj kur një pjesë e informacionit të ri ju thotë ta bëni atë? A është e vështirë kjo? Pse?

Çështjet metodologjike:

Këndvështrimi i një mësuesi të ardhshëm:

- A jeni i kënaqur me mënyrën e organizimit të sesionit?
- A jeni ndjerë të sigurt gjatë sesionit?
- A ishte i dobishëm?
- A ishte e vështirë për ju të ishit mësues? Çfarë ka të re në mënyrën se si e shihni sesionin nga këndvështrimi i mësuesit?
- Deri në çfarë mase, ju vjen në mendje një klasë me nxënës ndërsa jeni pjesë e një mjedisi mësimor?
- A keni menduar ndonjëherë për mënyrën e të mësuarit (stilin e të mësuarit) dhe lidhjen e tij me mënyrën se si do t'i mësonit nxënësit kut të jeni mësues? etj.
- Po në lidhje me vëzhgimin? A keni menduar ndonjëherë për një procedurë të planifikuar për sesionin?
- E vutë re?

Detyrë shtëpie

Vëllimi II, Mësimi 3, Studentët kryejnë një sondazh të shkurtër për të drejtat e njeriut brenda komunitetit të tyre vendor.

Sesioni 3: Kuptimi i demokracisë dhe të drejtave të njeriut

Data e zbatimit: Dhjetor 2020

Sesioni 3:

Përmbajtja e Demokracisë: Koncepti kryesor- Demokracia, dimensioni, kompetenca EQD / EDNJ; Kompetencat për Kulturën Demokratike: Nr.33, 69, 95, 125.

Data: Dhjetor, 2020	**Koha: 150 minuta**	**Salla: -**
Sesioni nr. 3		**Grupi hartues:** **Dr. Lindita Lutaj;** **Dr. Elda Tartari;** **Dr. Enkelejda Cenaj** **Lektore: Dr. Lindita Lutaj**

Pjesa I - Informacione të përgjithshme

Titulli i Sesionit:	Kuptimi i demokracisë dhe i të drejtave të njeriut.
Përmbledhje, çështjet e trajtuara	Edukimi për demokracinë dhe të drejtat e njeriut Tre dimensionet e EQD / EDNJ EDNJ dhe lidhja me EDC Kompetencat në EQD dhe EDNJ
Qëllimet dhe rezultatet e të mësuarit	Qëllimet: • Të ndihmohen studentët të zhvillojnë konceptin e arsimit për demokracinë dhe të drejtat e njeriut; • Të ndihmohen studentët të përfshihen në situata mësimore të organizuara përmes aktiviteteve të ndryshme në klasë; • Të ndihmohen studentët të kuptojnë rëndësinë e pedagogjisë së mirë në mësimdhënie dhe të mësuarit; • Të ndihmohen studentët të riaktivizojnë njohuritë paraprake, duke iu përshtatur roleve përkatëse; Rezultatet e mësimit Deri në fund të këtij sesioni, studentët mund ose do të jenë në gjendje: • të përshkruajnë tre dimensionet e EDC dhe EDNJ; • të përshkruajnë karakteristikat themelore të demokracisë dhe marrëdhëniet e saj me të drejtat e njeriut; • të shpjegojnë marrëdhëniet ndërmjet EDNJ dhe EDC dhe mbështetjen e ndërsjellë që ata kanë për njëri-tjetrin; • të analizojnë informacionin e marrë për të formuar idetë e tyre në një mënyrë të pavarur dhe sistematike; • të argumentojnë kompetencat që duhen arritur në EQD dhe EDNJ; • të vlerësojnë rëndësinë e të pasurit kompetenca në EQD dhe EDNJ për zhvillimin individual demokratik.

Elementet e praktikës mësimore	Modeli i mësimdhënies i përgatitur dhe realizuar nga pedagogu. Studentët si nxënës dhe si vëzhgues. Detyrat kryesore të vëzhgimit janë: • lidhja ndërmjet rezultateve të të mësuarit dhe situatës së të mësuarit (dhe pedagogjisë), • prezantime nga mësuesi, • përfshirja e studentëve dhe studentët si partnerë në procesin e mësimdhënies dhe të mësuarit, • komunikimi ndërmjet nxënësit-nxënësit, • komunikimi ndërmjet mësuesit dhe nxënësit.		
Përqindja e ndarjes së kohës	**Leksion**	**Të mësuarit aktiv nga studentët e universitetit**	**Praktika e mësimdhënies në universitet ose mësimdhënie imituese**
	30%	**30 %**	**40% mësimdhënie imituese**
Formati i praktikës mësimore i përdorur	■ model mësimor imitues/praktik në universitet nga pedagogu ☐ nga studenti ☐ klasë model në shkolla ☐ nga studenti ☐ mësuesi i klasës ☐ lektori ☐ tjetër (specifiko):		
RFCDC: Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të zbatohen ose trajnohen	C 6. Mendësi qytetare D 33. Shpreh gatishmëri për të bashkëpunuar dhe punuar me të tjerët. (Niveli bazë). C 11. Aftësitë e të menduarit analitik dhe kritik. D 69. Mund të përdorë kritere, parime ose vlera të qarta dhe specifike për të bërë gjykime. C 16. Aftësitë e bashkëpunimit D 95. Ndan punën me të tjerët kur punon si anëtar i një grupi. C 19. Njohja dhe kuptimi kritik i gjuhës dhe komunikimit. D 125. Mund të reflektojë në mënyrë kritike për shkaqet themelore të shkeljeve të të drejtave të njeriut, përfshirë rolin e stereotipave dhe paragjykimeve në proceset që çojnë në abuzime të të drejtave të njeriut. (Niveli i ndërmjetëm).		
Përgatitja e klasës, infrastruktura (bordi, drita, tabela etj.)	-Projektor LCD -Kompjuter -Tabelë Cilësimet e dhomave: -- Klasa nr. Tavolinat vendosen në një rreth.		
Materialet mësimore	-Vëllimi I: Edukimi për Demokraci -Njësia 3: Edukimi për demokracinë dhe të drejtat e njeriut -Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut -Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut		
Materialet e nevojshme	-Tabak letër / lapsa shënues, stilolapsa, lapsa, fletë të vogla ngjitëse.		

Pjesa II - Sesioni hap pas hapi:

Qasja mikro mësimdhënie, punë në grupe / diskutim, 150 min.

Pjesa 1: 20 minuta

Studentët janë të përfshirë në diskutim rreth rezultateve të një sondazhi të kryer në komunitetin e tyre për njohjen dhe respektimin e të drejtave të njeriut.

Studentët: Pyetje / përgjigje/ komente.

Pjesa 2: Leksion: Qasja mikro -mësimdhënie (15 minuta)

- Zhvillon dhe thellon njohuritë e studentëve për arsimin për demokracinë dhe të drejtat e njeriut duke u përqendruar në tre dimensionet e EQD / EDNJ.
- Tre dimensionet e EQD / EDNJ;
- EDNJ dhe lidhja e tij me EDC;

Pjesa 3: Detyra për studentët (30 minuta)

Klasa ndahet në tre grupe. Secili grup diskuton një artikull specifik.

Gr.1 jep argumentet mbështetëse për zbatimin e nenit 10, Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut (Liria e Shprehjes),

Gr.2 mban qëndrim në lidhje me nenin 14 të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (Ndalimi i Diskriminimit).

Gr.3 jep mendimin e vet për nenin 29 të Deklaratës Universale të të Drejtave të Njeriut.

Prezantimi / Diskutimi;

Studentët:

- Njihen me nenet e Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut dhe UDHR.
- Analizojnë rëndësinë e njohjes dhe respektimit të këtyre të drejtave në komunitetin e tyre.
- Argumentojnë rëndësinë e të pasurit të kufizimeve të përcaktuara me ligj për të siguruar mirëqenien universale në një shoqëri demokratike.
- Vlerësojnë rëndësinë e zbatimit të tyre në jetën e përditshme.

Pjesa 4: Leksion: Prezantimi në PowerPoint (25 minuta)

(EDNJ dhe lidhja e tij me EQD);

Kompetencat në EQD dhe EDNJ;

Pjesa 5: Detyra për studentët (40 minuta)

1. Njëri nga studentët merr rolin e mësuesit;
2. 3 studentë vendosen në rolin e vëzhguesit:
   - Vëzhguesi I vëzhgon mësuesin student.
   - Vëzhguesi II vëzhgon studentët nxënës.
   - Vëzhguesi III vëzhgon bashkëpunimin e studentëve në rolin e mësuesit dhe nxënësve.
3. Studentët e tjerë janë në rolin e nxënësve:

Situata e tretë është dhënë në paragrafin e parë në faqen 34 të vëllimit I.

Studentët janë në gjendje të:

- Kuptojnë rëndësinë e të drejtës për shprehje.
- Analizojnë që kjo e drejtë fitohet nëse të gjithë trajtohen me respekt dhe nuk ndërpriten gjatë fjalës.
- Vlerësojnë rëndësinë e pranimit për të dëgjuar të tjerët në diskutime.

Pjesa 6: (20 minuta)

Përmbledhja dhe vlerësimi i sesionit

Çështjet për të diskutuar

Njohuri lidhur me përmbajtjen

- Çfarë mësuat për demokracinë dhe të drejtat e njeriut?
- Analizoni çdo marrëdhënie midis tre dimensioneve të EQD dhe EDNJ.
- Çfarë ka në mendje një mësues i EQD dhe EDNJ kur planifikon të mësojë rreth objektivave dhe kompetencave në EQD dhe EDNJ.

Çështjet metodologjike

Këndvështrimi i një mësuesi të ardhshëm:

- A jeni të kënaqur me mënyrën e organizimit të kësaj pjese?
- A ndihem i përfshirë në këtë pjesë?
- Cila pjesë e seksionit ju duk më tërheqëse?
- Çfarë do të ishte e vështirë për ju nëse do të ishit mësues?
- A keni menduar ndonjëherë për mënyrën e të mësuarit (stilin e të mësuarit) dhe lidhjen e tij me mënyrën se si do t'i mësonit nxënësit ndërsa jeni mësues? Etj.
- Si përshtaten pjesëmarrësit në rolet e tyre?

Detyrë shtëpie

Çfarë aktiviteti do të ndërmerret për të zbatuar njohuritë e marra në pjesën që u zhvillua sot?

Sesioni 4: Identiteti - Unë në komunitetin tim

Data e zbatimit: Dhjetor 2020

Sesioni 4:

Përmbajtja e demokracisë: Koncepti kryesor - Identiteti, bashkësia, individi, grupi, simboli;

Kompetencat për Kulturë Demokratike: Nr. 10, 96, 98, 111.

Data: Dhjetor, 2020	**Koha: 150 minuta**	**Salla: -**
Sesioni nr. 4		**Grupi hartues:** **Dr. Lindita Lutaj;** **Dr. Elda Tartari;** **Dr. Enkelejda Cenaj** **Lektore: Dr. Lindita Lutaj**

Pjesa I - Informacione të përgjithshme

Titulli i Sesionit:	Identiteti- Unë në komunitetin tim
Përmbledhje, çështjet e trajtuara	-Koncepti kryesor i identitetit -Ndikimi i vete perceptimit në identitetin e studentëve -Ndikimi i vete perceptimit në pjesëmarrjen e tyre në grup -Ndikimi i vete perceptimit në pikëpamjen e tyre për shoqërinë
Qëllimet dhe rezultatet e të mësuarit	Qëllimet: • Të ndihmohen studentët të kuptojnë ndikimin e perceptimeve të tyre në identitet. • Të ndihmohen studentët të bashkëpunojnë për të ndërtuar konsensusin në arritjen e qëllimeve të grupit. • Të ndihmohen të përfshihen në procesin e të mësuarit duke përmbushur rolin e caktuar (mësues, vëzhgues, student). • Të ndihmohen studentët të riaktivizojnë njohuritë e mëparshme për identitetin dhe simbolet e tyre dhe të ndërtojnë mësimin për to. Rezultatet e mësimit Deri në fund të këtij sesioni, studentët mund ose do të jenë në gjendje: • Të zbulojnë aftësitë e tyre dhe të të tjerëve. • Të përshkruajnë pasojat e stereotipave gjinorë. • Të tregojnë që forcat e tyre individuale kanë potencial brenda një grupi. • Të përshkruajnë konceptet e veprimit në grup dhe ndarjen e punës. • të identifikojnë grupe në shoqëri ku pikat e forta duhet të kombinohen për të qenë të suksesshëm.

Elementet e praktikës mësimore përfshijnë	Model mësimdhënieje i përgatitur dhe realizuar nga pedagogu. Studentët si nxënës dhe si vëzhgues. Detyra kryesore e vëzhgimit: • lidhja ndërmjet rezultateve të të mësuarit dhe situatës së të mësuarit (dhe pedagogjisë), • prezantime nga mësuesi, • përfshirja e studentëve dhe studentët si partnerë në procesin e mësimdhënies dhe të të nxënit, • komunikimi ndërmjet nxënësit-nxënësit, • komunikimi ndërmjet mësuesit dhe nxënësit.		
Përqindja e ndarjes së kohës	**Leksion**	**Të mësuarit aktiv nga studentët e universitetit**	**Praktika e mësimdhënies në universitet ose mësimdhënie imituese**
	30%	**30 %**	**40% mësimdhënie imituese**
Formati i praktikës mësimore i përdorur	■ model mësimor imitues/praktik në universitet nga pedagogu ☐ nga studenti ☐ klasë model në shkolla ☐ nga studenti ☐ mësuesi i klasës ☐ lektori ☐ tjetër (specifiko):		
RFCDC: Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të zbatohen ose trajnohen	C2 Vlerësimi i larmisë kulturore; D10. Argumenton se dialogu ndërkulturor duhet të përdoret për të na ndihmuar të njohim identitetet tona të ndryshme dhe përkatësitë kulturore. C16. Aftësitë e bashkëpunimit. D96. Punon për të ndërtuar konsensusin për të arritur qëllimet e grupit; D98. Nxit entuziazëm midis anëtarëve të grupit për arritjen e qëllimeve të përbashkëta. C18. Njohja dhe kuptimi kritik i vetvetes. D111. Mund të reflektojë në mënyrë kritike për paragjykimet dhe stereotipat e veta dhe shkaqet e tyre.		
Përgatitja e klasës, infrastruktura (bordi, drita, tabela etj.)	-Projektor LCD -Kompjuter -Tabelë Cilësimet e dhomave: -- Klasa nr. Për modelin e mësimit në klasë: katër tryeza vendosen në qendër të auditorit dhe rreth tyre vendosen karrige për studentët në rolin e studentëve.		
Materialet mësimore	-Vëllimi II: Rritemi në Demokraci (Kapitulli I: Unë jam në komunitetin tim)		
Materialet e nevojshme	-Tabak letër / lapsa shënues, stilolapsa, lapsa, kopje të shtypura të Manualëve "Më pëlqen të bëj".		

Pjesa II - Sesioni hap pas hapi:

Leksion, punë në grupe / diskutim 150 minuta

Pjesa 1: 30 minuta

Diskutoni me studentët për detyrat e dhëna në seksionin e mëparshëm.

Të gjithë flasin për aktivitetin që kanë zgjedhur.

Pas diskutimit për detyrën e përfunduar, studentëve u kërkohet të prezantojnë:

Unë jam një djalë / unë jam një vajzë dhe ndihem mirë për atë që më pëlqen dhe bëj.

Pjesa 2: 30 minuta

Pedagogu: Prezantimi në Power Point;

Koncepti kryesor i identitetit

Pjesëmarrja e tyre në grup

Këndvështrimi për shoqërinë

Pjesa 3: Detyra e studentëve (Mësim model imitues) 90 minuta;

Diskutim rreth mësimit 1 faqe 17. Vëllimi II: aktiviteti "Kjo është ajo që më pëlqen".

Diskutimi i mësimit 4 faqe 17, Vëllimi II: Aktiviteti i individëve dhe grupeve.

Një student vendoset në rolin e mësuesit.

Katër studentë janë vendosur në rolin e vëzhguesve.

Studentët e tjerë vendosen në rolin e nxënësit. Studentët në rolin e nxënësit ndahen në 4 grupe.

Roli i studentit si mësues:

Hapi 1.

Prezantoni temën duke bërë pyetje të tilla:

- Cilat aktivitete do të donit të bënit?
- Cilat aktivitete nuk ju pëlqen të bëni?
- Cilat aktivitete bëhen nga vajzat?

Cilat aktivitete bëhen nga djemtë?

Mësuesi u jep nxënësve kohë të mendojnë për përgjigjet.

Mësuesi inkurajon shprehjen e pikëpamjeve dhe mendimeve të tjera të nxënësve duke i trajtuar me kujdes.

Mësuesi pranon çdo përgjigje.

Hapi II

Mësuesi ndan klasën në grupe dhe rolet përkatëse për secilin pjesëmarrës.

Nga kjo veprimtari nxënësi në rolin e mësuesit:

- Zhvillon aftësitë e tij drejtuese dhe menaxherie për klasën.
- Përgatitet të marrë role dhe përgjegjësi,
- Përfiton nga bashkëpunimi me studentë të tjerë.
- Thekson vështirësitë e hasura gjatë punës me nxënësit në rolin e nxënësit.
- Identifikon mënyrat dhe mjetet për të kapërcyer vështirësitë me të cilat përballeni.
- Vlerëson arritjet e punës së tij.

Detyrat e studentëve në rolin e nxënësve:

Grupet I dhe II janë të përfshira në aktivitetin "Kjo është ajo që më pëlqen". Studentët në rolin e nxënësve shkruajnë preferencat dhe sjelljet e tyre. Ata shkëmbejnë përgjigje brenda grupit dhe reflektojnë për to.

Grupet III dhe IV përfshihen në aktivitetin "Individë dhe grupe". Studentët në rolin e nxënësit flasin për pikat e forta të tyre dhe i lidhin ato me përvoja të tjera në situata jashtë shkollës. Ata identifikojnë situatat ku aftësitë e ndryshme janë të nevojshme për suksesin në grup.

Studentët nga kjo veprimtari:

- Zbulojnë aftësitë dhe njohuritë e tyre dhe të të tjerëve;
- Aftësohen në lidhjen e njohurive teorike me aktivitetet praktike.
- Bëhen të vetëdijshëm për efektet e stereotipave gjinorë.
- Kuptojnë rolin e individit brenda grupit.
- Dëshmi të koncepteve të punës në ekip dhe ndarjes së punës.
- Identifikojnë grupet në shoqëri.
- Vlerësojnë harmonizimin e pikave të forta për të qenë të suksesshëm.

Vëzhgime; Detyra për studentët

Grupi i parë i vëzhgimit:

- Vëzhguesit 1 dhe 2 do të vëzhgojnë punën e grupit I dhe grupit II
- Vëzhguesit 3 dhe 4 do të vëzhgojnë punën e grupeve III dhe IV

Vëzhguesit vëzhgojnë:

1. Nxënësi në rolin e mësuesit (mënyra e dhënies së informacionit, menaxhimi i grupeve të punës, organizimi i procesit mësimor, përfshirja e studentëve në rolin e studentit në diskutim, qëndrimi ndaj tyre, përgjigjet.

2. Studentët në rolin e nxënësve (pjesëmarrja e tyre në punën në grup, bashkëpunimi me njëri-tjetrin, respektimi i të drejtave të tyre për të shprehur lirisht mendimin e tyre, marrja e përgjegjësisë brenda grupit, respektimi i mendimeve të ndryshme).

Në të njëjtën kohë studentët vëzhgues:

- Zhvillojnë aftësi vëzhgimi për të parë në detaje aktivitetet e nxënësve dhe mësuesve;
- Identifikojnë dhe pranojnë lidhjen midis njohurive teorike me ato praktike;
- Interpretojnë qëndrimin e tyre ndaj vëzhgimit të bërë;

Pjesa 4: 20 minuta

Përmbledhja dhe vlerësimi i sesionit:

Çështjet për të diskutuar

Njohuri lidhur me përmbajtjen

- Çfarë mësuat për identitetin?
- Si e përshkruat identitetin tuaj personal?
- A shihni ndonjë kontradiktë ndërmjet gjërave që bëni, por nuk doni t'i bëni?
- A kanë ndihmuar aktivitetet e kryera në këtë pjesë për të kuptuar përmbajtjen e mësimit?

Çështjet metodologjike

Këndvështrimi i një mësuesi të ardhshëm:

- A ju pëlqeu mënyra e organizimit të kësaj pjese?
- A jeni ndjerë i përfshirë në procesin e të mësuarit gjatë seksionit?
- A ishin të vështira rolet në të cilat jeni përfshirë?
- Çfarë keni arritur më mirë?
- Çfarë mund të kishit bërë më mirë?

Çfarë do të dëshironit të ishit ndryshe?

Detyrë shtëpie

Secili të krijojë stemën e tij të simboleve me tiparet e veta specifike.

Sesioni 5: Rregullat, ligji, pushteti dhe autoriteti në një shoqëri demokratike

Data e zbatimit: Dhjetor 2020

Sesioni 5:

Përmbajtja e demokracisë: Koncepti kryesor - Rregullat, ligji, pushteti, autoriteti; Kompetencat për Kulturë Demokratike: Nr.1, 18, 69, 107.

Data: Dhjetor, 2020	**Koha: 150 minuta**	**Salla: -**
Sesioni nr. 5		**Grupi hartues:** **Dr. Lindita Lutaj;** **Dr. Elda Tartari;** **Dr. Enkelejda Cenaj** **Lektore: Dr. Lindita Lutaj**

Pjesa I - Informacione të përgjithshme

Titulli i Sesionit:	Rregullat, ligji, pushteti dhe autoriteti në një shoqëri demokratike.
Përmbledhje, çështjet e trajtuara	-Rregullat dhe ligji -Mosrespektimi i rregullave ka pasoja. -Rregullat tona të reja të shkollës -Fuqia dhe autoriteti -Rolet dhe kriteret në sistemin e përfaqësimit
Qëllimet dhe rezultatet e të mësuarit	Qëllimet: • Të ndihmohen studentët të kuptojnë rëndësinë e njohjes dhe zbatimit të rregullave. • Të ndihmohen studentët të kuptojnë rëndësinë e njohjes dhe zbatimit të ligjeve. • Të ndihmohen studentët të kuptojnë rëndësinë e të mësuarit në bashkëpunim përmes aktiviteteve të përdorura. • Të aftësohen studentët për të krahasuar njohuritë e mëparshme me njohuritë e marra. Rezultatet e mësimit Deri në fund të këtij sesioni, studentët mund ose do të jenë në gjendje: • Të reflektojnë për qëndrimet dhe bindjet e tyre në lidhje me rregullat ekzistuese. • Të diskutojnë për rëndësinë e të pasurit rregulla për të jetuar dhe për të punuar së bashku. • Të argumentojnë domosdoshmërinë e rregullave. • Të diskutojnë për pasojat e shkeljes së ligjit. • Të reflektojnë për rregullat e shkollës në lidhje me parimet e drejtësisë, barazisë, pjesëmarrjes dhe respektit. • Të shpjegojnë idenë që një person mund të përfaqësojë një grup njerëzish. • Të shpjegojnë konceptin e delegimit të fuqisë dhe përgjegjësisë. • Të reflektojnë përgjegjësitë dhe kompetencat e qëndrimeve të ndryshme në procesin zgjedhor dhe pasojat e tij.

Elementet e praktikës mësimore përfshijnë:	• Punë në grup • Diskutim plenar • Reflektimi		
Përqindja e ndarjes së kohës	**Leksion**	**Të mësuarit aktiv nga studentët e universitetit**	**Praktika e mësimdhënies në universitet ose mësimdhënie imituese**
	30%	**70 %**	**0% mësimdhënie imituese**
Formati i praktikës mësimore i përdorur	☐ model mësimor imitues/praktik në universitet nga pedagogu ☐ nga studenti ☐ klasë model në shkolla ☐ nga studenti ☐ mësuesi I klasës ■ lektori ☐ tjetër (specifiko):		
RFCDC: Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të zbatohen ose trajnohen	C1 Vlerësimi i dinjitetit njerëzor dhe të drejtave të njeriut; D1 Shpreh pikëpamjen se të gjitha ligjet duhet të jenë në përputhje me normat dhe standardet ndërkombëtare të të drejtave të njeriut. C3 Vlerësimi i demokracisë, drejtësisë, barazisë dhe sundimit të ligjit. D18. Shpreh mbështetjen për pikëpamjen se ata të cilëve u është besuar pushteti legjislativ duhet t'i nënshtrohen ligjit dhe mbikëqyrjes së duhur kushtetuese. C11. Aftësitë e të menduarit analitik dhe kritik. D69. Mund të përdorë kritere, parime ose vlera të qarta dhe specifike për të bërë gjykime. C18. Njohja dhe kuptimi kritik i vetvetes. D107. Mund të përshkruajë mënyrat në të cilat mendimet dhe emocionet ndikojnë në sjellje.		
Përgatitja e klasës, infrastruktura (bordi, drita, tabela, etj.):	-Projektor LCD -Kompjuter -Tabelë Cilësimet e dhomave: - Klasa nr. - tavolinat janë të organizuara për të mundësuar punën në grupe		
Materialet mësimore	-Vëllimi II: Rritemi në Demokraci -Kapitulli 5. Rregullat dhe ligji -Kapitulli 6. Fuqia dhe autoriteti		
Materialet e nevojshme	-Tabak letër / lapsa shënues, stilolapsa, lapsa, fletë të vogla, listë e emrave të studentëve, rregulloret e departamentit.		

Pjesa II - Sesioni hap pas hapi:

Leksion, punë në grupe / diskutim 180 min

Pjesa 1: (20 minuta)

Pedagogu: Në anën e kujt jeni? Sipas rregullave apo sipas ligjeve?

Studentët: Argumentim, Komente

Pjesa 2. Leksion: (20 minuta)

-Sqarimi i koncepteve kryesore për rregullat dhe ligjet.

-Bazat e të jetuarit së bashku.

-Nevoja për rregulla dhe ligje.

Pjesa 3. Detyra për studentin: punë në grupe (30 minuta)

Klasa ndahet në dy grupe:

-Grupi 1 (mësimi 1, faqe 55: Pse na duhen rregulla dhe ligje?)

-Grupi II (mësimi 2, f. 55. Çfarë ndodh nëse....?)

Studentët nga kjo veprimtari:

- Reflektojnë në qëndrimet dhe bindjet e tyre në lidhje me rregullat ekzistuese.
- Diskutojnë për rëndësinë e të pasurit rregulla për të jetuar dhe punuar së bashku.
- Zhvillojnë një kuptim të domosdoshmërisë së rregullave.
- Diskutojnë për pasojat e shkeljes së ligjit.
- Reflektojnë për rregullat e shkollës në lidhje me parimet e drejtësisë, barazisë, pjesëmarrjes dhe respektit.

Pjesa 4. Leksion (Mini leksion) 20 minuta

- Fuqia dhe autoriteti.
- Fuqia legjitime.
- Parimi i delegimit.

Pjesa 5. Detyra për punën në grupe të studentëve (30 minuta)

Klasa ndahet në dy grupe:

-Grupi 1 (mësimi 2, f. 65: Djem të mirë, të këqij...?)

-Grupi II (mësimi 3, f. 65. Një person bën gjithçka, tjetri nuk bën asgjë.)

Studentët nga kjo veprimtari:

Kuptojnë idenë që një person mund të përfaqësojë një grup njerëzish.

Zhvillojnë kuptimin e konceptit të delegimit të fuqisë dhe përgjegjësisë.

Reflektojnë përgjegjësitë dhe kompetencat e pozicioneve të ndryshme në procesin zgjedhor dhe pasojat e tij.

Pjesa 4: (20 minuta)

Përmbledhja dhe vlerësimi i sesionit:

Çështjet për të diskutuar

Njohuri lidhur me përmbajtjen:

- Çfarë mësuat në lidhje me njohuritë tuaja për rregullat, ligjet, fuqinë dhe autoritetin? Si mund ta përshkruani atë?
- Cilat janë pasojat në rast të shkeljes së ligjit?
- Pse është e nevojshme të ndiqni rregullat?
- A shihni ndonjë kontradiktë midis rregullave që kërkohen nga ju, por nuk doni t'i ndiqni?
- Interpretoni shprehjen "një person bën gjithçka, tjetri nuk bën asgjë"

Çështjet metodologjike

Këndvështrimi i një mësuesi të ardhshëm:

- A jeni i kënaqur me mënyrën e organizimit të sesionit?
- Mendoni se organizimi i punës në grup lehtësoi kuptimin e njohurive të dhëna nga pedagogu?
- Mendoni se aktiviteti praktik i shërbeu informacionit teorik?

Detyrë shtëpie

Gjeni një rregullore për shkollën, gjykoni se si është e organizuar dhe tregoni se çfarë dëshironi të ndryshoni në të.

Sesioni 6: Përgjegjësia në një shoqëri demokratike
Data e zbatimit: Dhjetor 2020

Sesioni 6:

Përmbajtja e Demokracisë: Koncepti kryesor - Përgjegjësia, vetëdija, demokracia, qytetaria aktive, përgjegjësia ligjore, përgjegjësia morale.

Kompetencat për Kulturë Demokratike: Nr. 38, 39, 43, 46, 118.

Data: Dhjetor, 2020	**Koha: 180 minuta**	**Salla: -**
Sesioni nr. 6		**Grupi hartues:** **Dr. Lindita Lutaj.** **Dr. Elda Tartari.** **Dr. Enkelejda Cenaj** **Lektore: Dr. Lindita Lutaj**

Pjesa I - Informacione të përgjithshme

Titulli i Sesionit:	Përgjegjësia në një shoqëri demokratike
Përmbledhje, çështjet e trajtuara	Bazat e përgjegjësisë Përgjegjësia ligjore Përgjegjësia morale Ndarja e përgjegjësive në shoqëri Të jesh i përgjegjshëm Njerëzit si qytetarë aktivë
Qëllimet dhe rezultatet e të mësuarit	Qëllimet: • Të ndihmohen studentët të kuptojnë rëndësinë e marrjes së përgjegjësisë në një shoqëri demokratike. • Të ndihmohen studentët të kuptojnë të mësuarit rreth përgjegjësive që njerëzit duhet të marrin për të qenë një qytetar i përgjegjshëm. • Të ndihmohen studentët në rolin e mësuesit në zhvillimin e aftësive vepruese për të qenë një mësues efektiv i së ardhmes. • Të ndihmohen studentët të fitojnë aftësinë për të vëzhguar procesin efektiv të të mësuarit në klasë. • Të ndihmohen studentët me mësimdhënie dhe të mësuarit ndërveprues, për arritjen e kompetencave të të nxënit. Rezultatet e mësimit Deri në fund të këtij sesioni, studentët mund ose do të jenë në gjendje: • Të reflektojnë për marrjen e përgjegjësive në familje. • Të kontrollojnë natyrën e përgjegjësive ligjore të njerëzve. • Të dallojnë detyrimet morale nga ato ligjore. • Të mësojnë të bëjnë hapa individualë dhe të bëjnë kompromise në grupe. • Të mbajnë një qëndrim për përgjegjësitë që ata duhet të marrin. • Të ndryshojnë këndvështrimin për të kuptuar se çfarë do të thotë të marrësh përgjegjësi.

Elementet e praktikës mësimore përfshijnë	Model mësimdhënieje i përgatitur dhe realizuar nga pedagogu. Studentët si nxënës dhe si vëzhgues. Detyra kryesore e vëzhgimit: • lidhja ndërmjet rezultateve të të mësuarit dhe situatës së të mësuarit (dhe pedagogjisë), • prezantime nga mësuesi, • përfshirja e studentëve dhe studentët si partnerë në procesin e mësimdhënies dhe të të nxënit, • komunikimi ndërmjet nxënësit-nxënësit, • komunikimi midis mësuesit dhe nxënësit.		
Përqindja e ndarjes së kohës	**Leksion**	**Të mësuarit aktiv nga studentët e universitetit**	**Praktika e mësimdhënies në universitet ose mësimdhënie imituese**
	30%	**20 %**	**50% mësimdhënie imituese**
Formati i praktikës mësimore i përdorur	■ model mësimor imitues/praktik në universitet nga pedagogu ☐ nga studenti ☐ klasë model në shkolla ☐ nga studenti ☐ mësuesi i klasës ☐ lektori ☐ tjetër (specifiko):		
RFCDC: Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të zbatohen ose trajnohen	C6. Përgjegjshmëri qytetare. D38. Merr vendime për t'u informuar në lidhje me çështjet qytetare. C7 Përgjegjësia. D39 Kjo tregon se ai / ajo pranon përgjegjësi për veprimet e tij / saj. D43. Në vazhdimësi përmbush angazhimet ndaj të tjerëve. C8. Të qenit i efektshëm. D46. Shpreh besim në aftësinë e vet për të eksploruar pengesat gjatë arritjes së qëllimit. C20. Njohja dhe kuptimi kritik i botës: kulturat, feja, historia, media. D118. Mund të shpjegojë pse të gjithë kanë përgjegjësi të respektojnë të drejtat e njeriut të të tjerëve.		
Përgatitja e klasës, infrastruktura (bordi, drita, tabela, etj.):	-Projektor LCD -Kompjuter -Tabelë Cilësimet e dhomave: -Klasa nr. -Për modelin e mësimit në klasë- tre tavolina vendosen në qendër të auditorit dhe rreth tyre vendosen karrige për studentët në rolin e studentëve.		
Materialet mësimore	-Vëllimi II: Rritemi në Demokraci -Njësia 7: Përgjegjësia- Shkoj në eko ... shkolla ime merr pjesë -Vëllimi III: Të jetosh në demokraci -Njësia 6: Përgjegjësia		
Materialet e nevojshme	-Tabak letër / lapsa shënues, stilolapsa, lapsa, fletë të vogla, listë e emrave të studentëve, rregulloret e departamentit.		

Pjesa II - Sesioni hap pas hapi:

Leksion, punë në grupe / diskutim 180 minuta

Pjesa 1: 10 minuta

Kontrollohet detyra e dhënë për rregulloren.

Pedagogu: PowerPoint, prezantim 30 minuta

- Konceptet për përgjegjësinë.
- Përgjegjësitë që kanë njerëzit (ligjore, morale etj.).
- Të jesh një qytetar aktiv.
- Marrja e përgjegjësive.

Detyra për studentët: 10 minuta

Punë në çift, mësimi 1, Fq. 141, Vëllimi 3 "Përgjegjësitë në shtëpi"

Reflektimi

Detyra e studentëve (Ora mësimore model) 80 minuta

Një student vendoset në rolin e mësuesit.

Katër studentë janë vendosur në rolin e vëzhguesve.

Studentët e tjerë vendosen në rolin e nxënësit. Studentët në rolin e nxënësit ndahen në 3 grupe.

- Grupi 1. Pse njerëzit duhet t'i binden ligjit? (mësimi 2, f. 141, V.III)
- Grupi 2. Problemi i kujt është ky? (mësimi 3, f. 141, V.III)
- Grupi 3. Si mund të fillojmë të jemi të përgjegjshëm? (mësimi 3, f. 75, V.II)

Nxënësi në rolin e mësuesit:

Hapi 1.

Jep këndvështrimin e vet për marrjen e përgjegjësive ligjore dhe morale.

Shqyrton gamën e përgjegjësive që kanë njerëzit dhe tregon arsyet pse njerëzit marrin përgjegjësi.

Hapi II

Mësuesi ndan klasën në 3 grupe dhe rolet përkatëse për secilin pjesëmarrës.

Nga kjo veprimtari nxënësi në rolin e mësuesit:

- Zhvillon aftësitë e tij drejtuese dhe menaxhuese për klasën.
- Përgatitet të marrë role dhe përgjegjësi.
- Thekson përfitimet nga bashkëpunimi me studentë të tjerë.
- Thekson vështirësitë e hasura gjatë punës me studentë në rolin e studentëve.
- Identifikon mënyrat dhe mjetet për të kapërcyer vështirësitë me të cilat përballemi.
- Vlerëson arritjet e punës së tij.

Detyrat e studentëve në rolin e nxënësve:

Grupi 1. Pse njerëzit duhet t'i binden ligjit? (mësimi 2, f. 141, V.III)

Studentët, në rolin e nxënësve, analizojnë një dilemë morale. Ata vlerësojnë në mënyrë kritike arsyet e bindjes ligjore dhe propozojnë situata në të cilat detyra morale mund të mbizotërojë për detyrën për t'iu bindur ligjit.

Grupi 2. Problemi i kujt është ky? (mësimi 3, f. 141, V.III)

Studentët në rolin e nxënësve diskutojnë përgjegjësinë për disa probleme sociale. Studentët plotësojnë një kornizë të të menduarit. Studentët përpilojnë përgjigjen me shkrim për pyetjet e ngritura.

Grupi 3. Si mund të fillojmë të jemi të përgjegjshëm? (mësimi 3, f. 75, V.II)

Studentët në rolin e nxënësit përdorin kohën e caktuar për zbatimin e aktiviteteve të planifikuara.

Studentët nga kjo veprimtari:

- Reflektojnë për marrjen e përgjegjësive në familje.
- Kontrollojnë natyrën e përgjegjësive ligjore të njerëzve.
- Dallojnë detyrimet morale nga ato ligjore.
- Mësojnë të bëjnë hapa individualë dhe të bëjnë kompromise në grupe.
- Mbajnë një pozicion për përgjegjësitë që ata duhet të marrin.
- Ndryshojnë këndvështrimin në mënyrë që të kuptojnë se çfarë do të thotë të marrësh përgjegjësi.

Vëzhgime. Detyra për studentët

Grupi i parë i vëzhgimit:

- 2 studentë në rolin e vëzhguesit do të vëzhgojnë punën e grupit 1.
- 2 studentë në rolin e vëzhguesit do të vëzhgojnë punën e grupit 2
- 2 studentë në rolin e vëzhguesit do të vëzhgojnë punën e grupit 3.

Vëzhguesit vëzhgojnë:

1. Nxënësi në rolin e mësuesit (mënyra e dhënies së informacionit, menaxhimi i grupeve të punës, organizimi i procesit mësimor, përfshirja e studentëve në rolin e studentit në diskutim, qëndrimi ndaj tyre përgjigjet.

2. Studentët në rolin e nxënësve (pjesëmarrja e tyre në punën në grup, bashkëpunimi me njëri-tjetrin, respektimi i të drejtave të tyre për të shprehur lirisht mendimin e tyre, marrja e përgjegjësisë brenda grupit, respektimi i mendimeve të ndryshme).

Në të njëjtën kohë studentët vëzhgues:

- Zhvillojnë aftësi vëzhgimi për të parë në detaje aktivitetet e studentëve dhe mësuesve.
- Identifikojnë dhe pranojnë lidhjen midis njohurive teorike me ato praktike.
- Interpretojnë qëndrimin e tyre ndaj vëzhgimit të bërë.

Pjesa 4: 20 minuta

Përmbledhja dhe vlerësimi i sesionit:

Çështjet për të diskutuar

Njohuri lidhur me përmbajtjen:

- Çfarë mësuat për njohuritë tuaja në lidhje me përgjegjësitë?
- Si mund ta interpretoni dilemën morale?
- Si mund të negociohet një konsensus?
- A shihni ndonjë kontradiktë ndërmjet detyrimeve morale dhe ligjore?

Çështjet metodologjike

Këndvështrimi e një mësuesi të ardhshëm:

- A mendoni se marrëdhënia ndërmjet informacionit teorik dhe aktiviteteve praktike është e duhur?
- A mendoni se aktiviteti praktik ndihmoi në konsolidimin e informacionit teorik?
- A mendoni se diskutimet e ngritura adresuan problemet e ndryshme sociale me të cilat përballemi?

Detyrë shtëpie

Asnjë detyrë shtëpie

Sesioni 7: Pjesëmarrja në demokraci përmes mediave
Data e zbatimit: Janar 2020

Sesioni 7:

Përmbajtja e demokracisë: Koncepti kryesor - pjesëmarrja, demokracia, media, liria e shtypit.

Kompetencat për Kulturën Demokratike: Nr. 33, 43, 45, 71, 97, 116.

Data: Janar, 2020	**Koha: 150 minuta**	**Salla: -**
Sesioni nr. 7		**Grupi hartues:** **Dr. Lindita Lutaj.** **Dr. Elda Tartari.** **Dr. Enkelejda Cenaj** **Lektore: Dr. Lindita Lutaj**

Pjesa I - Informacione të përgjithshme

Titulli i Sesionit:	Pjesëmarrja në demokraci përmes mediave
Përmbledhje, çështjet e trajtuara	• Pjesëmarrja në demokraci përmes mediave • Kuptimi i mediave përmes përgatitjes së tyre • Media e shtypur • Liria e shtypit
Qëllimet dhe rezultatet e të mësuarit	Qëllimet: • Të ndihmohen studentët të kuptojnë pjesëmarrjen në demokraci përmes mediave. • Të ndihmohen studentët të kuptojnë rëndësinë e gazetave dhe mediave në formimin demokratik qytetar të njerëzve. • Të trajnohen studentët për shprehjen e lirë të mendimit duke i përgatitur ata si qytetarë aktivë të nesërm. • Të ndihmohen studentët të kuptojnë rëndësinë e bashkëpunimit të grupit dhe ekipit për arritjet e dukshme pedagogjike. Rezultatet e mësimit Deri në fund të këtij sesioni, studentët mund ose do të jenë në gjendje: • Të përshkruajnë larminë e mediave. • Të përshkruajnë ndryshimin në strukturën e përmbajtjes mediatike. • Të sqarojnë kriteret për një gazetë apo revistë të mirë. • Të shprehin pikëpamjet e tyre për vlerat e mediave. • Të shprehin aftësitë e bashkëpunimit në grup përmes shkëmbimit të ideve. • Të vlerësojnë prezantimet e të gjitha grupeve pjesëmarrëse dhe të pranojnë kompromise. • Të flasin për pikëpamjet, vlerat dhe interesat e tyre.

Elementet e praktikës mësimore përfshijnë	Diskutim Mësimdhënia Punë në grupe Prezantimi plenar Puna e projektit		
Përqindja e ndarjes së kohës:	**Leksion**	**Të mësuarit aktiv nga studentët e universitetit**	**Praktika e mësimdhënies në universitet ose mësimdhënie imituese**
	30%	**70 %**	**0% mësimdhënie imituese**
Formati i praktikës mësimore i përdorur	☐ model mësimor imitues/praktik në universitet nga pedagogu ☐ nga studenti ☐ klasë model në shkolla ☐ nga studenti ☐ mësuesi i klasës ☐ lektori ■ tjetër (specifiko): punë në grup		
RFCDC: Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të zbatohen ose trajnohen	C6. Mendësia qytetare D33. Shpreh gatishmëri për të bashkëpunuar dhe punuar me të tjerët. C7 Përgjegjësia D43. Në vazhdimësi përmbush angazhimet ndaj të tjerëve. C8. Të qenit i efektshëm D45. Shpreh besimin se ai / ajo mund të kryejë aktivitete që ai / ajo ka planifikuar. C12. Aftësitë e të dëgjuarit dhe vëzhguarit D71. Dëgjon me vëmendje njerëzit e tjerë. C16. Aftësitë e bashkëpunimit D97. Kur punoni si anëtar i një grupi, i mbani të tjerët të informuar për çdo informacion të rëndësishëm ose të dobishëm. C19. Njohja dhe të kuptuarit kritik i gjuhës dhe komunikimit D. 116. Mund të reflektojë në mënyrë kritike në konventat e ndryshme komunikuese që janë përdorur në të paktën një grup ose kulturë tjetër shoqërore.		
Përgatitja e klasës, infrastruktura (bordi, drita, tabela, etj.):	-Projektor LCD -Kompjuter -Tabelë Cilësimet e dhomave: -Klasa nr. -Për modelin e mësimit në klasë- tabelat vendosen në qendër të auditorit dhe rreth tyre vendosen karrige për studentët në rolin e studentëve.		
Materialet mësimore	-Vëllimi III: Të jetosh në demokraci -Pjesa 3: Pjesëmarrja -Vëllimi IV: Pjesëmarrja në demokraci Pjesa 9: Pjesëmarrja në demokraci përmes mediave		
Materialet e nevojshme	-Tabak letër / lapsa shënues, stilolapsa, lapsa, fletë të vogla, faqe të gazeta dhe revista, gërshërë, letër ngjitëse		

Pjesa II - Sesioni hap pas hapi:

Ligjërim, punë në grupe / diskutim 150 min.

Pjesa 1: 10 min.

Diskutim rreth mediave dhe gazetave që ata kanë në komunitetin e tyre dhe sjellin në mjedisin e klasës.

Lektori: Prezantim me Power Point, 20 minuta

Pjesëmarrja në demokraci përmes mediave

Njohja e mediave, çelësi i objektivit të përgjithshëm të EQD dhe EDNJ

Detyra për studentët: punë në grupe, 30 minuta.

Klasa ndahet në dy grupe.

Grupi 1

Mësimi 1: Gazetat përreth nesh (Faqja 161, vëllimi 3)

- Studentët mbledhin dhe analizojnë gazeta dhe revista që zakonisht lexohen në komunitetet e tyre. Ata përgatisin një poster për të shënuar rezultatet e tyre.

Grupi 2

Mësimi 3. Ne përgatisim gazetën mur (Fq. 161, vëllimi 3)

- Studentët vendosin për strukturën e gazetës së tyre të përgatitur bashkërisht. Ata identifikojnë tema që janë të rëndësishme për shkollën e tyre. Studentët shkruajnë një artikull për kolonën e tyre në gazetën mur.

Reflektimi

- Studentët vlerësojnë prezantimet në grupe dhe pranojnë kompromise.
- Studentët formojnë mendimet e tyre dhe vendosin të përfshihen në një projekt vijues në të ardhmen.

Studentët në fund të këtij aktiviteti:

- Fitojnë njohuri për larminë e medias.
- Kuptojnë ndryshimin në strukturën e përmbajtjes.
- Sqarojnë kriteret për një gazetë apo revistë të mirë.
- Janë të vetëdijshëm për pikëpamjet e tyre për vlerat e mediave.
- Rrisin aftësitë e bashkëpunimit në grup përmes shkëmbimit të ideve.
- Janë trajnuar në vendimmarrje si dhe për përgjegjësinë në lidhje me këtë vendimmarrje.
- Gjykojnë rëndësinë e informacionit përmes mediave dhe kryesisht gazetës në një shoqëri demokratike.

Leksion, 20 minuta

Media e shkruar

Liria e shtypit

Garantimi i lirisë së informacionit

Punë aktive me studentët, 20 minuta.

Diskutim për median e shkruar dhe lirinë e shtypit. Secili student shpreh mendimet e tij / saj dhe respekti reciprok duhet të mbizotërojë.

Detyra për studentët, 30 minuta.

Studentët formojnë grupe me nga 4 persona. Secili grup duhet të analizojë një gazetë apo revistë të ndryshme. Pyetjet e studentëve:

- Cilat pjesë përfshihen në gazetën ose revistën tuaj?
- Cila është renditja e kolonave?
- Cilave grupe u drejtohen këto seksione?
- Cili anëtar i familjes është i interesuar për të?
- Zgjidhni një artikull të veçorive nga secili seksion, prerë dhe ngjitur në një poster.
- Çfarë e bën një gazetë të mirë?
- Si mund të përmirësohet?

Studentët në fund të këtij aktiviteti:

- Vlerësojnë prezantimet e të gjitha grupeve pjesëmarrëse dhe pranojnë kompromise.
- Sqarojnë kriteret për identifikimin e një gazete ose reviste të mirë.
- Janë më të vetëdijshëm për pikëpamjet, vlerat dhe interesat e tyre.
- Bashkëpunojnë në grupe duke shkëmbyer idetë dhe aftësitë e tyre me ekipin.

Pjesa 4: 20 minuta

Përmbledhja dhe vlerësimi i sesionit:

Çështjet për të diskutuar

Njohuri lidhur me përmbajtjen:

- Çfarë mësuat për mënyrën e organizimit të gazetës?
- Çfarë e bën një gazetë të mirë?
- Cilët janë hapat e ndjekur në organizimin e gazetës?
- Çfarë përfshin media e shkruar?
- Kujt i referohet shprehja “liria e shtypit”?

Çështjet metodologjike

Këndvështrimi i një mësuesi të ardhshëm

- A janë aktivitetet praktike në funksion të materialit teorik që keni marrë?
- A ju ndihmon kjo pjesë profesionalisht në vlerësimin e situatës dhe marrjen e përgjegjësisë?
- A ju mundëson kjo pjesë të vlerësoni “lirinë e shtypit” duke dhënë mendimin tuaj profesional?
- A ju siguron aftësi praktike për të vlerësuar cilësinë e mediave dhe gazetave?

Detyrë shtëpie

Studentëve u jepet detyra të përgatisin një artikull dhe një ekip përgatit gazetën mur.

Sesioni 8: Konfliktet dhe menaxhimi i tyre
Data e zbatimit: Janar 2020

Sesioni 8:

Përmbajtja e demokracisë: Koncepti kryesor - Konflikti, menaxhimi, zgjidhja e konfliktit, rregullat.

Kompetencat për Kulturën Demokratike: Nr.101, 103, 105, 111, 116.

Data: Janar, 2020	**Koha: 150 minuta**	**Salla: -**
Sesioni nr. 8		**Grupi hartues:** **Dr. Lindita Lutaj.** **Dr. Elda Tartari.** **Dr. Enkelejda Cenaj** **Lektore: Dr. Lindita Lutaj**

Pjesa I - Informacione të përgjithshme

Titulli i Sesionit:	Konfliktet dhe menaxhimi i tyre
Përmbledhje, çështjet e trajtuara	• Koncepti i konflikteve • Menaxhimi i konfliktit • Rregullat në zgjidhjen e konflikteve • Fazat për zgjidhjen e konflikteve
Qëllimet dhe rezultatet e të mësuarit	Qëllimet: • Të ndihmohen studentët të kuptojnë konfliktin dhe rëndësinë e menaxhimit dhe zgjidhjes së tij në një shoqëri demokratike. • Të ndihmohen studentët të përfitojnë nga përvoja e njëri-tjetrit. • Të ndihmohen studentët të bashkëpunojnë në ofrimin e zgjidhjeve të mundshme. • Të ndihmohen studentët të kuptojnë rëndësinë e pedagogjisë së mirë në mësimdhënien dhe mësimin në lidhje me konfliktet dhe menaxhimin e tyre, për konsolidimin e një shoqërie demokratike. • Të ndihmohen studentët mësues ta shohin veten si kontribues të përkushtuar në gjetjen e mënyrave të përshtatshme për të shmangur konfliktin dhe për të hedhur bazat e demokracisë në komunitetin në të cilin jetojnë. Rezultatet e mësimit Deri në fund të këtij sesioni, studentët mund ose do të jenë në gjendje: • Të përshkruajnë përmbajtjen e konceptit të konfliktit. • Të tregojnë rrugën e menaxhimit të një konflikti. • Të dëshmojnë pasojat e shkaktuara nga konflikti. • Të flasin për rëndësinë e rregullave në zgjidhjen e konflikteve. • Të menaxhojnë një konflikt brenda dhe jashtë mjedisit të klasës. • Të vlerësojnë rëndësinë e zgjidhjes paqësore të mosmarrëveshjeve në një shoqëri demokratike.

Elementet e praktikës mësimore përfshijnë	Model mësimdhënieje i përgatitur dhe realizuar nga pedagogu. Studentët si nxënës dhe si vëzhgues. Detyra kryesore e vëzhgimit: • lidhja ndërmjet rezultateve të të mësuarit dhe situatës së të mësuarit (dhe pedagogjisë), • prezantime nga mësuesi, • përfshirja e studentëve dhe studentët si partnerë në procesin e mësimdhënies dhe të të nxënit, • komunikimi ndërmjet nxënësit-nxënësit, • komunikimi ndërmjet mësuesit dhe nxënësit.		
Përqindja e ndarjes së kohës	**Leksion**	**Të mësuarit aktiv nga studentët e universitetit**	**Praktika e mësimdhënies në universitet ose mësimdhënie imituese**
	30%	**20 %**	**50% mësimdhënie imituese**
Formati i praktikës mësimore i përdorur	■ model mësimor imitues/praktik në universitet nga pedagogu ☐ nga studenti ☐ klasë model në shkolla ☐nga studenti ☐mësuesi i klasës ☐ lektori ☐ tjetër (specifiko):		
RFCDC: Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të zbatohen ose trajnohen	C17. Aftësitë për zgjidhjen e konflikteve. D101. Mund të identifikojë opsionet për zgjidhjen e konflikteve. D103. Mund të inkurajojë palët e përfshira në konflikte që të dëgjojnë në mënyrë aktive njëri-tjetrin dhe të ndajnë çështjet dhe shqetësimet e tyre. D105. Mund të merret në mënyrë efektive me stresin emocional, ankthin dhe pasigurinë e njerëzve të tjerë në situata që përfshijnë konflikt. C18. Njohja dhe kuptimi kritik i vetvetes. D111. Mund të reflektojë në mënyrë kritike për emocionet dhe ndjenjat e tij / saj në një gamë të gjerë situatash. C19. Njohja dhe kuptimi kritik i gjuhës dhe komunikimit. D116. Mund të reflektojë në mënyrë kritike për konventat e ndryshme komunikuese që janë përdorur në të paktën një grup tjetër shoqëror ose kulturë.		
Përgatitja e klasës, infrastruktura (bordi, drita, tabela etj.)	-Projektor LCD -Kompjuter -Tabelë Cilësimet e dhomave: -Klasa nr. Për modelin e mësimit në klasë- dy tavolina vendosen në qendër të auditorit dhe rreth tyre vendosen karrige për studentët në rolin e studentëve. Në dy qoshet e kundërta janë vendosur dy tavolina me karrige për studentët në rolin e vëzhguesit.		
Materialet mësimore	-Vëllimi II: Rritemi në Demokraci -Njësia 4: Konflikti- Rregullat ndihmojnë në zgjidhjen e konflikteve -Vëllimi VI: Mësimdhënia e Demokracisë -Kapitulli 8: Trajtimi i konflikteve -Mësimdhënia e çështjeve të diskutueshme, Pjesa A		
Materialet e nevojshme	Flipchart letër / lapsa shënues, stilolapsa, lapsa, fletë të vogla.		

Pjesa II - Sesioni hap pas hapi:

Leksion, punë në grupe / diskutim 180 minuta

Leksion: 30 minuta

- Konceptet kryesore për konfliktet.
- Menaxhimi i konfliktit.
- Rregullat ndihmojnë në zgjidhjen e konflikteve.
- Fazat në zgjidhjen e konflikteve në 6 faza.

Detyra për studentët: 20 minuta

Punë individuale. Studentët:

- Mbledhin dhe paraqesin probleme në një hartë imagjinare mendore
- Klasifikojnë problemet më të zakonshme dhe individuale.
- Japin mendimet e tyre rreth problemeve dhe ofrojnë propozime për zgjidhje.

Studenti në fund të këtij aktiviteti:

- Identifikon problemet
- Klasifikon problemet sipas kategorive
- Vlerëson rëndësinë e menaxhimit dhe zgjidhjes së konflikteve në edukimin dhe formimin civil të individit.

Detyra e studentëve (Ora mësimore model), (80 minuta).

Një student vendoset në rolin e mësuesit.

Katër studentë janë vendosur në rolin e vëzhguesve.

Studentët e tjerë vendosen në rolin e nxënësit. Studentët në rolin e nxënësit ndahen në 2 grupe.

Nxënësi në rolin e mësuesit:

- Shpjegon 3 lloje të ndryshme të zgjidhjes së konfliktit:
  - fitues-fitues
  - fitues-humbës
  - humbës-humbës

Hapi II

Mësuesi ndan klasën në 2 grupe dhe rolet përkatëse për secilin pjesëmarrës

- Grupi 1. Kështu e bëjmë (mësimi 2, faqe 47, vëllimi II)
- Grupi 2. Një listë idesh (mësimi 3, faqe 47, Vëllimi II)

Nga kjo veprimtari, studenti në rolin e mësuesit:

- Zhvillon aftësitë e tij drejtuese dhe menaxhuese për klasën.
- Përgatitet të sigurojë mundësitë për zgjidhjen e konfliktit, një zgjidhje që lejon të dyja palët të fitojnë, njëra palë fiton në kurriz të tjetrës dhe asnjëra nga palët nuk përfiton.
- Përfiton nga bashkëpunimi me studentë të tjerë.
- Thekson vështirësitë e hasura gjatë punës me studentët në rolin e studentëve.
- Identifikon mënyrat dhe mjetet për të kapërcyer vështirësitë me të cilat përballen.
- Vlerëson arritjet e punës së tij.

Detyrat e studentëve në rolin e nxënësve

Grupi 1. Kështu e bëjmë (mësimi 2, faqe 47, vëllimi II)

Studentët në rolin e nxënësit:

- Japin mendimet e tyre në lidhje me konfliktin.
- Japin propozime për mundësinë e zgjidhjes së konfliktit.
- Hartojnë një listë të rregullave të zakonshme në klasë.

Grupi 2. Një listë idesh (mësimi 3, faqe 47, Vëllimi II)

Studentët në rolin e nxënësit:

- Japin propozime për zgjidhjen e konflikteve,
- Nxjerrin në pah rëndësinë e rregullave në zgjidhjen e konflikteve.
- Nxjerrin në pah pasojat e mundshme të konfliktit
- Hartojnë një listë të rregullave të zakonshme në klasë.

Nga kjo veprimtari, studentët:

- Njihen me fazat e zgjidhjes së konfliktit
- Evidentojnë pasojat e shkaktuara nga konflikti
- Theksojnë rëndësinë e rregullave në zgjidhjen e konflikteve
- Mësojnë të menaxhojnë një konflikt brenda dhe jashtë mjedisit të klasës.
- Vlerësojnë rëndësinë e zgjidhjes së mosmarrëveshjeve në një shoqëri demokratike.

Vëzhgime. Detyra për studentët.

Grupi i parë i vëzhgimit:

- 2 studentë në rolin e vëzhguesit do të vëzhgojnë punën e grupit 1.
- 2 studentë në rolin e vëzhguesit do të vëzhgojnë punën e grupit 2
- 1 student do të vëzhgojë punën e studentit në rolin e vëzhguesit

Vëzhguesit vëzhgojnë:

1. Studentët në rolin e mësuesit (mënyra e dhënies së informacionit, menaxhimi i grupeve të punës, organizimi i procesit mësimor, përfshirja e studentëve në rolin e studentit në diskutim, qëndrimi ndaj tyre përgjigjet
2. Studentët në rolin e nxënësit (pjesëmarrja e tyre në punën në grup, bashkëpunimi me njëri-tjetrin, respektimi i të drejtave të tyre për të shprehur lirisht mendimin e tyre, marrja e përgjegjësisë brenda grupit, respektimi i mendimeve të ndryshme)

Në të njëjtën kohë studentët vëzhgues:

- Zhvillojnë aftësi vëzhgimi për të parë në detaje aktivitetet e studentëve dhe mësuesve
- Identifikojnë dhe pranojnë lidhjen midis njohurive teorike me ato praktike
- Interpretojnë qëndrimin e tyre ndaj vëzhgimit të bërë

Pjesa 4: 20 minuta

Përmbledhja dhe vlerësimi i sesionit:

Çështjet për të diskutuar

Njohuri lidhur me përmbajtjen

- Çfarë mësuat për konfliktin?
- Si ndihmojnë rregullat në zgjidhjen e konfliktit?
- Si mund të menaxhohet një konflikt?
- Cilat janë fazat e zgjidhjes së konfliktit?

Çështjet metodologjike

Këndvështrimi i një mësuesi të ardhshëm:

- A mendoni se marrëdhënia midis informacionit teorik dhe aktiviteteve praktike është e duhur?
- A mendoni se aktiviteti praktik ndihmoi në konsolidimin e informacionit teorik?
- A mendoni se ato probleme janë të dukshme në ditët e sotme?

Detyrë shtëpie

Shkruani një listë të rregullave të zakonshme dhe nënshkruani secilin me emrin tuaj.

Sesioni 9: Pakicat dhe Shumicat
Data e zbatimit: Shkurt 2020

Sesioni 9:

Përmbajtja e demokracisë: Konceptet kryesore: barazi, pakicë, shumicë, e ndryshme, e barabartë, kulturë.

Kompetencat për Kulturë Demokratike: Nr. 8, 9, 11, 26, 29, 75, 93.

Data: Shkurt, 2020	**Koha: 150 minuta**	**Salla: -**
Sesioni nr. 9		**Grupi hartues:** **Dr. Lindita Lutaj.** **Dr. Elda Tartari.** **Dr. Enkelejda Cenaj** **Lektore: Dr. Lindita Lutaj**

Pjesa I - Informacione të përgjithshme

Titulli i Sesionit:	Pakicat dhe Shumicat
Përmbledhje, çështjet e trajtuara	• Të gjithë të ndryshëm, të gjithë të barabartë. • Ne e pranojmë njëri-tjetrin në një grup. • Minoritetet dhe shumicat në oborrin e shkollës. • Ndërgjegjësimi i studentëve për pakicat dhe shumicat në jetën e përditshme.
Qëllimet dhe rezultatet e të mësuarit	Qëllimet: • Të ndihmohen studentët të kuptojnë pakicat dhe shumicat. • Të ndihmohen studentët të dallojnë përbërjen e grupeve dhe rolin e pakicave dhe shumicave në të. • Të ndërgjegjësohen studentët për pakicat dhe shumicat në jetën e përditshme. • Të ndihmohen studentët të përshtatin njohuritë teorike me aktivitete konkrete praktike. • Të ndihmohen studentët të përballen me vështirësitë që do të paraqiten gjatë trajtimit të problemeve të ndryshme gjatë veprimtarisë mësimore. Rezultatet e mësimit Deri në fund të këtij sesioni, studentët mund ose do të jenë në gjendje: -Të pranojnë njëri-tjetrin si pjesë e grupit. -Të zbulojnë karakteristikat e përbashkëta që kanë. -Të bëhen të vetëdijshëm për ndryshimet ndërmjet njëri-tjetrit. -Të respektojnë mendimet dhe sugjerimet e njëri-tjetrit. -Të vlerësojmë individualitetin dhe personalitetin e gjithsecilit, duke kuptuar se ka disa pakica dhe shumicë në vend. -Të përshkruajnë situatën në shkollën e tyre. -Të zhvillojnë aftësitë e vëzhgimit duke identifikuar grupet e pakicave dhe shumicës. -të analizojnë dhe përpunojnë të dhënat e mbledhura gjatë studimit. -Të nxjerrin përfundime dhe japin sugjerime për detyrën e caktuar.

Elementet e praktikës mësimore përfshijnë	Klasa e përgatitur dhe realizuar nga pedagogu. Detyrat kryesore: • lidhja ndërmjet rezultateve të të mësuarit dhe situatës së të mësuarit (dhe pedagogjisë), • prezantime nga mësuesi, • përfshirja e studentëve si partnerë në procesin e mësimdhënies dhe të mësuarit, • komunikimi ndërmjet nxënësit-nxënësit, • komunikimi ndërmjet mësuesit dhe nxënësit.		
Përqindja e ndarjes së kohës	**Leksion**	**Të mësuarit aktiv nga studentët e universitetit**	**Praktika e mësimdhënies në universitet ose mësimdhënie imituese**
	30%	**30 %**	**40% mësimdhënie imituese**
Formati i praktikës mësimore i përdorur	☐ model mësimor imitues/praktik në universitet nga pedagogu ☐ nga studenti ☐ klasë model në shkolla ☐ nga studenti ☐mësuesi i klasës ☐ lektori ■ tjetër (specifiko): leksion, punë grup		
RFCDC: Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të zbatohen ose trajnohen:	C2 Vlerësimi i larmisë kulturore. D8. Kjo promovon pikëpamjen që njeriu gjithmonë duhet të përpiqet për mirëkuptim të ndërsjellë dhe dialog kuptimplotë midis njerëzve dhe grupeve që perceptohet se janë "të ndryshëm" nga njëri-tjetri. D9 Shpreh pikëpamjen se larmia kulturore brenda një shoqërie duhet vlerësuar pozitivisht. D11. Argumenton se dialogu ndërkulturor duhet të përdoret për të zhvilluar respektin dhe kulturën e "jetesës së bashku". C4. Hapja ndaj tjetrës kulturore. D26. Kërkon kontakte me njerëz të tjerë në mënyrë që të mësojnë rreth kulturës së tyre. C5. Respekti. D29. Trajton të gjithë njerëzit me respekt, pavarësisht prejardhjes së tyre kulturore. C12. Aftësitë e të dëgjuarit dhe vëzhguarit. D75. Vëren se si njerëzit me përkatësi të tjera kulturore reagojnë në mënyra të ndryshme ndaj së njëjtës situate. C15. Aftësitë gjuhësore, të komunikimit dhe shumëgjuhëshe. D93. Mund të shmangë me sukses keqkuptimet ndërkulturore.		
Përgatitja e klasës, infrastruktura (bordi, drita, tabela, etj.):	-Projektor LCD -Kompjuter -Tabelë Cilësimet e dhomave: - Klasa nr. Për modelin e mësimdhënies në klasë - katër tryeza vendosen në qendër të auditorit dhe rreth tyre janë vendosur 20 karrige për studentët në rolin e studentëve. Në dy qoshet e kundërta janë vendosur dy tavolina me 10 karrige për studentët në rolin e vëzhguesit.		

Materialet mësimore	-Vëllimi I: Edukimi për Demokraci (Pjesa 1: Kuptimi i demokracisë dhe të drejtave të njeriut) -Vëllimi VI: Mësimdhënia e Demokracisë (Kapitulli 3: Njohja me të drejtat e njeriut. Ushtrimi 3.3. Pema e të drejtave të njeriut) -Vëllimi II: Rritemi në Demokraci (Njësia 8: Të Drejtat dhe Liria- të drejtat e mia- të drejtat tuaja. Mësimi 3. Sondazh: Çfarë mendojnë dhe dinë njerëzit përreth nesh për të drejtat e njeriut) -Deklarata Universale e të Drejtave të Njeriut -Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut
Materialet e nevojshme	Tabak letër / lapsa shënues, stilolapsa, lapsa, fletë të vogla.

Pjesa II - Sesioni hap pas hapi:

Leksion, punë në grupe / diskutim 150 minuta

Pjesa 1. 20 minuta

Lojë studentore (lojë në f. 36)

Mësuesi vizaton një vijë në dysheme ose shtrin një tel. Të gjithë studentët qëndrojnë në njërën anë të telit. Mësuesi përmend një nga një disa karakteristika. Studentët që kanë këto karakteristika kalojnë në anën tjetër të vijës. Për shembull.

- Kush ka sy blu?
- Kush hëngri mëngjesin sot?
- Kush ka një motër?

Diskutim

- A e gjeni veten në një grup me dikë me të cilin keni menduar se nuk keni asgjë të përbashkët?
- Si ndiheni kur jeni pjesë e një grupi të madh?
- Si ndiheni kur jeni vetëm?

Në fund të këtij aktiviteti, studentët:

- Njihen më mirë me njëri-tjetrin.
- Bëhen të vetëdijshëm për pranimin e njëri-tjetrit si pjesë e grupit
- Zbulohen tiparet e përbashkëta që ata kanë.
- Bëhen të vetëdijshëm për ndryshimet midis njëri-tjetrit.

Pjesa 2. 20 min.

Leksion: Prezantim në Power Point

-Të gjithë të ndryshëm, të gjithë të barabartë.

-Ne e pranojmë njëri-tjetrin në një grup.

Pjesa 3. 30 minuta

Detyra për studentët: Diskutim plenar "Të gjithë të ndryshëm, të gjithë të barabartë)

Në fund të këtij aktiviteti studentët:

- mësojnë të njohin dhe pranojnë njëri-tjetrin si pjesë e një grupi.
- gjejnë se çfarë kanë të përbashkët dhe për të cilën nuk kishin informacion më parë.
- bëhen të vetëdijshëm për qëndrimet dhe praktikat në lidhje me ndryshimet që ata kanë me njëri-tjetrin.
- respektojnë më shumë mendimet dhe sugjerimet e njëri-tjetrit.
- vlerësojnë individualitetin dhe personalitetin e gjithsecilit, duke kuptuar se ka disa pakica dhe shumicë në vend.

Pjesa 4. 10 minuta

Pedagogu: Leksion

Kërkime sasiore dhe cilësore në arsimin fillor.

Pjesa 5. 50 minuta

Detyra për studentët: Të mësuarit në model mësimdhënieje (Pakicat dhe shumicat në oborrin e shkollës).

Mësuesi e ndan klasën në grupe me 4 veta.

Secili grup do të përqendrohet në një aspekt të asaj që po ndodh në oborrin e shkollës.

Pasi mbaron vëzhgimi, studentët kthehen në klasë dhe diskutojnë për rezultatet e tyre brenda grupeve.

Diskutim plenar.

Në fund të këtij aktiviteti studentët:

- bëhen më të vetëdijshëm për situatën në shkollën e tyre.
- zhvillojnë aftësitë e vëzhgimit, duke identifikuar grupet e pakicave dhe shumicës.
- identifikojnë karakteristikat dhe ndryshimet e njëri-tjetrit duke qenë të vëmendshëm ndaj karakteristikave të ndjeshme.
- analizojnë dhe përpunojnë të dhënat e mbledhura gjatë sondazhit.
- nxjerrin përfundime dhe japin sugjerime për detyrën e caktuar.

Pjesa 6: 20 minuta

Përmbledhja dhe vlerësimi i sesionit:

Çështjet për të diskutuar

Njohuri lidhur me përmbajtjen:

- Çfarë mësuat për njohuritë tuaja për pakicat dhe shumicat?
- Si e kuptoni shprehjen “të gjithë, të ndryshëm të gjithë të barabartë”?
- Çfarë kuptojmë me termin pakicë dhe shumicë?
- Analizoni funksionin e statusit të pakicës dhe shumicës.
- Cili është qëllimi i EQD në këtë fushë?
- Cilat janë kompetencat që duhet të arrihen?

Çështjet metodologjike

Këndvështrimi i një mësuesi të ardhshëm

- A mendoni se informacioni i ri që keni marrë ka konsoliduar më shumë njohuritë e mëparshme që keni pasur në këtë fushë?
- A mendoni se aktivitetet praktike ishin në funksion të informacionit teorik që u diskutua?
- A mendoni se diskutimi në grup i shërbeu arritjes së kompetencave?

Detyrë shtëpie

Nuk ka.

Sesioni 10: Vlerësimi i nxënësve, mësuesve dhe shkollave
Data e zbatimit: Shkurt 2020

Sesioni 10:

Përmbajtja e demokracisë: Konceptet kryesore: vlerësimi, vetëvlerësimi, dimensioni, standardi.

Kompetencat për Kulturën Demokratike: Nr.61, 63, 65, 69.

Data: Shkurt, 2020	**Koha: 150 minuta**	**Salla: -**
Sesioni nr. 10		**Grupi hartues:** **Dr. Lindita Lutaj.** **Dr. Elda Tartari.** **Dr. Enkelejda Cenaj** **Lektore: Dr. Lindita Lutaj**

Pjesa I - Informacione të përgjithshme

Titulli i Sesionit:	Vlerësimi i studentëve, mësuesit dhe shkollat
Përmbledhje, çështjet e trajtuara	-Vlerësimi i nxënësve, mësuesve dhe shkollave -Standardet për vlerësim -Vetëvlerësimi i mësuesve -Dimensione të ndryshme të vlerësimit -Qëndrimet dhe format e vlerësimit
Qëllimet dhe rezultatet e të mësuarit	Qëllimet: • Të ndihmohen studentët të kuptojnë rëndësinë e procesit të vlerësimit për studentët, mësuesit dhe shkollat. • Të ndihmohen studentët të identifikojë format e ndryshme të vlerësimit duke zgjedhur vlerësimin e duhur në funksion të procesit mësimor • Të ndihmohen studentët të identifikojnë dimensionet e ndryshme të vlerësimit dhe të përdorin standardet për secilin dimension • Të ndihmohen studentët të fitojnë njohuritë që duhet të zotërojnë për procesin e vlerësimit • Të ndihmohen studentët të zhvillojnë qëndrimet e tyre në lidhje me procesin e vetëvlerësimit Rezultatet e mësimit Deri në fund të këtij sesioni, studentët mund ose do të jenë në gjendje: • Të vlerësojnë rëndësinë e procesit të vlerësimit për nxënësit, mësuesit dhe shkollat. • Të argumentojnë që secili lloj i të mësuarit duhet të vlerësohet në bazë të suksesit të tij. • Të identifikojnë kompetencat që duhet të vlerësohen. • Të dallojnë njohuritë thelbësore për t'u vlerësuar. • Të shpjegojnë që vlerësimi i të mësuarit bazohet në procesin e të mësuarit. • Të argumentojnë që vlerësimi i arritjeve të studentëve në EQD dhe EDNJ nuk duhet të kufizohet në njohuritë e marra, por gjithashtu të përfshijë tipare dinamike si qëndrime, fleksibilitet, komunikim, aftësi ndërveprimi, argumentim etj. • Të tregojnë si ta vlerësojnë veten e tyre • Të analizojnë vetëvlerësimin si metodë pragmatike e vlerësimit • Të reflektojnë për mësimin e tyre. • Të identifikojnë mangësitë dhe reflektojnë zgjidhjet.

Elementet e praktikës mësimore	Klasa e përgatitur dhe realizuar nga pedagogu. Detyra kryesore: • lidhja ndërmjet rezultateve të të mësuarit dhe situatës së të mësuarit (dhe pedagogjisë), • prezantime nga mësuesi, • komunikimi ndërmjet nxënësit-nxënësit, • komunikimi ndërmjet mësuesit dhe nxënësit		
Përqindja e ndarjes së kohës	**Leksion**	**Të mësuarit aktiv nga studentët e universitetit**	**Praktika e mësimdhënies në universitet ose mësimdhënie imituese**
	30%	**70 %**	**0% mësimdhënie imituese**
Formati i praktikës mësimore i përdorur	☐ model mësimor imitues/praktik në universitet nga pedagogu ☐ nga studenti ☐ klasë model në shkolla ☐nga studenti ☐mësuesi i klasës ☐ lektori ■ tjetër (specifiko): leksion, punë grup		
RFCDC: Kompetencat (C) dhe treguesit (D) që do të zbatohen ose trajnohen	C10. Aftësitë e të mësuarit të pavarur. D61. Mund të vlerësojë cilësinë e punës së vet. D63. Demonstron aftësinë për të mbikëqyrur, përcaktuar dhe përfunduar detyrat pa mbikëqyrje të drejtpërdrejtë. C11. Aftësitë e të menduarit analitik dhe kritik. D65. Përdor prova për të mbështetur mendimet e vet. D69. Mund të përdorë kritere, parime ose vlera të qarta dhe specifike për të bërë gjykime.		
Përgatitja e klasës, infrastruktura (bordi, drita, tabela, etj.):	-Projektor LCD -Kompjuter -Tabelë Cilësimet e dhomave: - Klasa nr. Për modelin e mësimit në klasë- tabelat vendosen në qendër të auditorit dhe rreth tyre vendosen karrige për organizimin e punës në grupe.		
Materialet mësimore	Vëllimi I: -Njësia V: Vlerësimi i Studentëve, Mësuesve dhe Shkollave në Edukimin Qytetar Demokratik		
Materialet e nevojshme	-Tabak letër / lapsa shënues, stilolapsa, lapsa, fletë të vogla.		

Pjesa II- Sesioni hap pas hapi:

Leksion, punë në grupe / diskutim 150 minuta

Pjesa 1. 20 minuta
Leksion: Informacion për vlerësimin në EDQ dhe EDNJ.

Çështjet kryesore për vlerësimin e nxënësve, mësuesve, shkollave.

Dimensione të ndryshme të vlerësimit.

Parimet për vlerësimin e studentëve (Paragrafi i parë, fleta e punës 6, f. 103 Vëllimi 1)

Pjesa 2. 40 minuta

Detyra për studentët: Fletë pune 6 "Lista kontrolluese: Si i vlerësoj studentët e mi"

Punë në grupe.

Nxënësit ndahen në 4 grupe. Secili grup diskuton mendimet që secili prej anëtarëve të grupit të tij ka për temën:

Procesi i vetëvlerësimit dhe i të mësuarit të mësuesit.

Diskutim plenar. Në fund të këtij aktiviteti studentët:

- Të kuptojnë rëndësinë e procesit të vlerësimit për nxënësit, mësuesit dhe shkollat.
- Të argumentojnë që secili lloj i të mësuarit duhet të vlerësohet në bazë të suksesit të tij.
- Të identifikojnë kompetencat që duhet të vlerësohen.
- Të dallojnë njohuritë thelbësore për t'u vlerësuar.
- Të shpjegojnë që vlerësimi i të mësuarit bazohet në procesin e të nxënit.
- Të argumentojnë që vlerësimi i arritjeve të studentëve në EQD dhe EDNJ nuk duhet të kufizohet në njohuritë e marra, por përfshin edhe tipare dinamike si qëndrimet, fleksibilitetin, komunikimin, aftësitë ndërvepruese, argumentimin etj.

Pjesa 3. 20 minuta

Leksion: Prezantimi në Power Point

Qëndrimet dhe format e vlerësimit.

Standardet për vlerësim.

Vlerësimi për mësuesit.

Treguesit e cilësisë.

Pjesa 4. 50 minuta

Detyra për nxënësit: Fleta e punës 8: Vetëvlerësimi i mësuesve.

Grupet e krijuara diskutojnë pyetjet e listës verifikuese në faqen 105.

Diskutim, reflektime personale.

Në fund të këtij aktiviteti studentët:

- Të kuptojnë se si ta vlerësojnë veten e tyre.
- Të analizojnë vetëvlerësimin si metodë pragmatike e vlerësimit.
- Të reflektojnë për mësimin e tyre.
- Të identifikojnë mangësitë dhe të reflektojnë zgjidhjet.

Pjesa 5: 20 m inuta

Përmbledhja dhe vlerësimi i sesionit:

Çështjet për të diskutuar

Çfarë mësuat për njohuritë tuaja për vlerësimin e studentit, mësuesit dhe shkollës?

- Si dhe pse duhet të vlerësohen studentët?
- Cilat kritere përdoren për vlerësim?
- A e mbështet vlerësimi procesin e të mësuarit?
- Cilat janë dimensionet e ndryshme të vlerësimit?
- Cilat janë llojet e vlerësimit?

Çështjet metodologjike

- A ju kanë ndihmuar aktivitetet për të fituar një ide më të qartë në lidhje me vlerësimin?
- Çfarë sigurie ju jep vlerësimi juaj si mësues i ardhshëm?
- A i keni të qarta kriteret për vlerësimin e studentëve?
- Çfarë ndryshimesh solli ky mësim në idetë tuaja për vlerësimin?

Detyrë shtëpie

Krijoni një listë kontrolli për ato kritere që do ta bëjnë studentin të vlerësojë si një mësues i ardhshëm.

6. Reflektim për të gjithë procesin dhe produktin e paraqitur

Për të njohur mendimet e studentëve, shërbeu pyetësori që u realizua para dhe pas zhvillimit të modulit. Para realizimit të kursit, pyetësori u plotësua nga 77 studentë, ku femrat zinin 97.4% dhe meshkujt 2,6% dhe pas përfundimit të kursit pyetësori u plotësua nga 66 studentë, nga të cilët 100% ishin femra.

Ky kurs iu mundësoi të gjithë studentëve që të njihen me disa manuale shumë të rëndësishme për edukimin për të drejtat e njeriut dhe edukimin qytetar demokratik. Këto manuale shërbyen si burime shumë të rëndësishme informimi për studentët, për thellimin e njohurive të tyre në fushën e qytetarisë dhe përgatitjen e tyre si mësues të së ardhmes. Rreth 98.5% e studentëve mendojnë se është shumë e rëndësishme krijimi i kulturës demokratike në shkollë dhe ata mendojnë se ky kurs ka përmirësuar aftësitë e tyre të mësimdhënies.

Të pyetur nëse mendonin se zotëronin një kulturë demokratike në funksion të sistemit arsimor, para realizimit të kursit vetëm 51% e studentëve mendonin se e kishin përgatitjen e duhur në këtë drejtim, ndërsa pas përfundimit të kursit përqindja e studentëve pësoi një rritje të ndjeshme: 95% e tyre u shprehën se tashmë ata mendojnë se kanë një ide për kulturën demokratike të domosdoshme për mësimdhënie dhe realisht ndihen më të përgatitur për të punuar me nxënësit në shkollë. Lidhur me njohuritë për Kuadrin Referues të Kompetencave për Kulturë Demokratike, para realizimit të kursit, 15% e studentëve u shprehën se kishin njohuritë e duhura, ndërsa pas realizimit të kursit 92% e studentëve u shprehën se tani i kanë njohuritë e duhura për kompetencat për kulturë demokratike.

Studentëve iu kërkua për të reflektuar në mënyrë kritike për praktikën e tyre profesionale në të ardhmen. Para realizimit të kursit 48% e tyre u shprehën se e kishin këtë përgatitje, ndërsa pas realizimit të kursit, 100% e tyre u shprehën se tani, pas kursit, ata mendojnë se e kanë përgatitjen e duhur për të reflektuar në mënyrë kritike.

Studentëve iu kërkua që të shpreheshin nëse kishin njohuritë e duhura në fushën e të drejtave të njeriut dhe edukimit qytetar. Para realizimit të kursit, 49.3% e tyre u shprehën se i kishin njohuritë e duhura, ndërsa pas përfundimit të kursit kjo përqindje arriti në 98.4% të studentëve.

Në lidhje me aftësitë e mësimdhënies, 100% e studentëve u shprehën se pjesëmarrja e tyre në këtë kurs i ka përmirësuar aftësitë e tyre të mësimdhënies dhe mënyrën e të menduarit dhe të reflektuarit të tyre në mënyrë kritike. Të pyetur për aspektet e kursit (ku mund të qarkohej më shumë se një alternativë) që kishin vlerë të veçantë për praktikën e tyre të ardhshme të mësimdhënies, 81.8% e tyre vlerësojnë përdorimin e manualeve për edukimin për demokraci dhe të drejtat e njeriut, 80.3% vlerësojnë zhvillimin e aftësive të tyre përmes praktikës së mësimdhënies në shkollë, 77.3% vlerësojnë punën ndërvepruese në grup, 75.8% të mësuarit për kompetencat kyçe dhe treguesit përkatës, 71.2% vlerësojnë reflektimin për praktikën e tyre të mësimdhënies, 65.2% vlerësojnë mundësitë për të përmirësuar aftësitë e tyre si mësues përmes praktikës në klasa të imituara dhe 47% vlerësojnë seksionin përmbledhës.

Meqë kundërshtitë na sfidojnë si individ dhe si mësues, është e rëndësishme që të mësohet trajtimi i tyre. Rreth 70% e studentëve u shprehen se shikojnë kundërshti ndërmjet gjërave që i bëjnë, por që nuk dëshirojnë që t'i bëjnë dhe 30% shprehen se nuk kanë kundërshti të tilla. Të pyetur nëse ishte e vështirë për ta që të luanin rolin e mësuesit, 75% e studentëve u shprehen se nuk ishte e vështirë dhe vetëm 25% e tyre mendojnë se ishte e vështirë. Lidhur me procesin e vlerësimit, 100% e studentëve mendojnë se ai e mbështet të mësuarit e nxënësve. Lidhur me disa pyetje të drejtuara studentëve për ecurinë e procesit mësimor në këtë modul, të gjithë studentët, pra 100% e tyre, u shprehen se janë ndierë të përfshirë në procesin mësimor, se kanë qenë të kënaqur me mënyrën e organizimit të mësimit, janë ndierë të sigurt në seancat mësimore të cilat kanë qenë të dobishme. Po ashtu, 100% e tyre mendojnë se organizimi i punës në grup nga ana e lektores ka lehtësuar të mësuarit dhe të

kuptuarit e mësimeve nga ana e studentëve. Të gjithë mendojnë se aktiviteti praktik që organizohej gjatë mësimit dhe pas saj, i shërbeu informacionit teorik. Studentët konfirmojnë se informacioni i ri që morën konsolidoi akoma më shumë njohuritë e tyre paraprake për EDNJ/EQD dhe u mundësoi atyre që të kenë përgatitjen e duhur për të marrë rolet dhe përgjegjësitë si mësues në të ardhmen në shkollë dhe komunitetin ku jetojnë.

Të pyetur nëse kanë hasur ndonjë polemikë rreth të drejtave, 75% e studentëve shprehen se nuk janë ndeshur me polemika, ndërsa 35% e tyre shprehen se janë ndeshur me polemika të tilla si, p.sh. liria e shprehjes, shitblerja e votës, detyrat që në klasë mund të realizohen në kohëzgjatje të ndryshme, pasi ata që mbarojnë më përpara bëhen pengesë për të tjerët që të punojnë dhe anasjelltas.

Të pyetur se çfarë ka të re kur e shikojnë mësimin nga këndvështrimi i mësuesit, studentët u përgjigjen se tani e shpjegojnë më mirë mësimin, përdornin më shumë metoda mësimore dhe mjete bashkëkohore, janë më objektivë në mënyrën e organizimit të mësimit, ndjejnë më shumë përgjegjësi në sigurimin e bashkëpunimit me nxënësit, më shumë aktivitete me nxënësit etj.

Vlerësimi i nxënësve mbetet ndër më të rëndësishmit pasi ai lidhet drejtpërdrejt me motivimin e studentëve dhe me përmirësimin e të mësuarit. Vlerësimi i nxënësve bëhet duke u mbështetur në performancën e tyre, në nivelin e njohurive, aftësive, shprehive që ata zotërojnë. Vlerësimi siguron dhe duhet të sigurojë informacion të vlefshëm për procesin e të mësuarit, për rezultatet dhe vlerat që zhvillohen nga nxënësit gjatë procesit të arsimimit të tyre në nivele të ndryshme. Nxënësit kanë të drejtë që të njihen me kriteret dhe metodat me të cilat do të vlerësohen. Kjo garanton paanshmërinë e vlerësimit dhe ndihmon të mësuarit e tyre. Kriteret e qarta dhe të hapura ndihmojnë gjykimet profesionale, si dhe sigurojnë që vendimet të shqyrtohen nga të gjithë dhe të jenë të qëndrueshme. Vlerësimi i paanshëm nënkupton vlerësimin e një rezultati të të nxënit, duke mos u ndikuar nga karakteristikat dhe rrethanat e çdo nxënësi, të cilat përfshijnë gjininë, etninë, gjuhën, racën, rrethanat ekonomike dhe shoqërore, vendndodhjen, personalitetin, talentin, aftësitë e veçanta etj. Gjykimet për përparimin e nxënësve duhet të bazohen në lloje dhe burime të ndryshme informacioni, të cilët duhet të tregojnë në mënyrë të besueshme, nëse nxënësi është në gjendje të realizojë atë çfarë përshkruhet në rezultatet e pritshme të të mësuarit. Integrimi i llojeve dhe burimeve të ndryshme të të dhënave, të mbledhura gjatë një periudhe të caktuar kohore dhe në situata të ndryshme, është kusht i domosdoshëm për të siguruar gjykime të qëndrueshme dhe të paanshme për arritjet e nxënësve. Llojet e vlerësimit janë vlerësimi me notë, me gojë, me shkrim dhe me projekt. Po kështu, për vlerësimin e nxënësit harmonizohet vlerësimi i jashtëm dhe i brendshëm.

Të pyetur për vështirësitë e tyre gjatë praktikës, studentët përmendin faktorë të tillë si: menaxhimi i orës së mësimit, menaxhimi i klasës, bashkëpunimi me prindërit, sigurimi i përqendrimit të nxënësve, menaxhimi i kohës brenda orës mësimore, kontrolli për klasën, sigurimi i gjithë përfshirjes në klasë, saktësia në informimin e nxënësve, mungesa e mësuesve ndihmës në mbështetje të nxënësve me aftësi të kufizuara, përshtatja e metodës së duhur mësimore.

Në lidhje me atë që ata mendojnë se realizuan më mirë gjatë praktikës mësimore, studentët përqendrohen kryesisht tek komunikimi, përfshirja e nxënësve në orën e mësimit, organizimi i punës me grupe, lidhjen e teorisë me praktikën, bashkëpunimi me nxënësit dhe me mësueset mentorë.

Ndërsa të pyetur se çfarë do kishin bërë më mirë, studentët u përgjigjen se në të ardhmen do donin që të organizonin më mirë menaxhimin e klasës, menaxhimin e orës mësimore, vlerësimin dhe motivimin e nxënësve.

Të pyetur se çfarë do donin që të ishte ndryshe, ata përmendin përdorimin më shumë të teknologjisë në orën e mësimit, përdorimin e kompjuterëve, të video-projektorëve për një mësimdhënie më cilësore. “Do të doja më pak emocione”,- shprehet një student. “Asgjë nuk do ndryshoja- u shpreh një student tjetër- pasi mendoj se edhe nga gabimet ne mësojmë”.

Pas përfundimit të kursit, studentët u shprehen se kanë zhvilluar shumë aftësi të tyre. Kështu ata theksojnë se njohuritë teorike janë zgjeruar dhe pasuruar shumë. Janë përmirësuar ndjeshëm aftësitë

komunikuese, aftësia për të qenë të hapur me njëri-tjetrin, aftësitë për të dëgjuar të tjerët, aftësitë organizuese, dëgjuese, vëzhguese, menaxhuese, argumentuese, reflektuese,

Janë rritur mundësitë e pjesëmarrjes së të gjithë studentëve në mësim, pjesëmarrja e tyre në diskutime, lirshmëria në të shprehur, aftësitë për të dëgjuar të gjithë anëtarët e grupit dhe për të pranuar mendimin ndryshe, aftësitë për të mbrojtur të drejtat e tyre dhe për të marrë përgjegjësitë. Studentët kanë përmirësuar ndjeshëm njohuritë reflektuese, lidhjen e teorisë me praktikën, menaxhimin sa më të mirë të grupit, njohjen me kompetencat që duhet të zotërojnë, aftësinë për të qenë të sigurt në atë që thonë dhe bëjnë. Vend të rëndësishëm zënë edhe përdorimi i metodave bashkëkohore të mësimdhënies, shfrytëzimi i teknologjisë në mësimdhënie, forcimi i të menduarit kritik, forcimi i vetëbesimit, rritja e performancës, kreativiteti dhe sigurimi i aftësive praktike për çdo student. Ky kurs u mundësoi studentëve që të rriten profesionalisht, të sigurojnë aftësitë për të qenë jo vetëm mësimdhënës të suksesshëm, por edhe qytetar të denjë, të përgjegjshëm dhe reflektues në punën e tyre në të ardhmen.

Studentët shprehen se kanë shumë dëshirë që, në të ardhmen, të kryejnë trajnime me tematika të cilat i realizuan gjatë këtij kursi. Në trajnimet e saj, një studente kërkonte që të realizonte trajnim për edukimin qytetar demokratik dhe respektimin e ligjeve. Ja si u shpreh ajo:

> *"Mendoj se kam aftësi që të jem korrekte, po aq edhe e përgatitur, sidomos në një shoqëri me demokraci të brishtë, siç është dhe demokracia jonë. Dua të theksoj një pikë siç është edukimi për të drejtat e njeriut, sepse nëse duam që të kemi demokraci të vërtetë, duhet që në radhë të parë të respektohen të drejtat e çdo qytetari. Në këtë drejtim do doja që të punoja fort për të ndërgjegjësuar njerëzit për të drejtat dhe përgjegjësitë e tyre, pasi ne jemi pak indiferentë si shoqëri. Do punoja fort sepse dua përmirësimin, ndryshimin dhe të ardhmen. Dua t'ia nis nga vetja dhe duke besuar te vetja, edhe të tjerët do të besojnë te UNË. Do përpiqem që të kapërcej të gjitha vështirësitë me të cilat mund të përballem, sepse kur e nis diçka di ta çoj deri në fund"*

Një studente shprehet se një nga veprimtaritë që i ka lënë mbresa ka qenë "Pema e të drejtave", pasi është ndjerë e lirshme që të shprehë opinionin e saj për njohjen dhe respektimin e të drejtave në vendin tonë, pse ato duhen zbatuar dhe si ato zbatohen realisht. Një tjetër studente theksoi se diskutimi rreth hartimit të rregullores së klasës dhe shkollës do ta ndihmonte shumë në punën e saj si mësuese në të ardhmen, pasi u përball me modele dhe këndvështrime të ndryshme të hartimit të tyre. Të gjithë studentët shprehen se organizimi i gazetës së klasës nga secili grup ishte një eksperiencë e jashtëzakonshme, pasi kërkonte shumë impenjim nga secili prej tyre, profesionalizëm të lartë në realizimin cilësor të saj, përkushtim për të finalizuar me sukses çdo detaje, por edhe kënaqësi për përvojën e fituar nga kjo veprimtari.

Një vend të rëndësishëm në këtë projekt zuri edhe r**ealizimi i praktikave mësimore** të studentëve mësues dhe për këtë ndihmuan mësuesit mentorë të cilët u bënë mbështetje për realizimin e orëve mësimore. Në projekt u përfshinë si mësuese mentor Suela Rama, mësuese në shkollën 9-vjeçare "Shaqe Mazreku", Majlinda Velaj, mësuese në shkollën 9-vjeçare "Bedrie Bebeziqi", Adelina Prenga, mësuese në shkollën 9-vjeçare "Qemal Mici" dhe Enkelana Plepi, mësuese në shkollën 9-vjeçare "Marie Kaçulini", të qytetit të Durrësit. Mësueset mentore ishin të gjinisë femërore, me eksperiencë nga 15-28 vite pune në fushën e arsimit.

Mësueset mentorë theksuan rritjen e pritshmërisë të tyre pas njohjes me modulin dhe manualin e mentorit dhe faktin që u qartësuan më shumë për rolin që ka procesi i mentorimit të studentëve mësues. Moduli i ka ndihmuar në përmbushjen e detyrave të tyre si mësuese mentorë dhe kanë rritur sigurinë e tyre në realizimin e kësaj detyre. Ato theksojnë se i kanë kushtuar rëndësi përgatitjes paraprake që kanë bërë, pasi i ndihmonte që të kishin sukses në punën e tyre me studentët. Mësueset mentorë jepnin vlerësim shumë pozitiv për punën e studentëve mësues, duke theksuar seriozitetin e tyre për të përfshirë të gjithë nxënësit përmes detyrave të herëpashershme dhe marrëdhëniet bashkëpunuese që ata krijuan me nxënësit. Materialet didaktike dhe metodat mësimore që përdoreshin prej tyre i ndihmonin në realizimin dhe përmbushjen cilësore të objektivave mësimore.

Gjatë orëve mësimore studentët mësues tregoheshin të kujdesshëm në përfshirjen e të gjithë nxënësve në procesin mësimor, duke pasur parasysh edhe ndryshimet e gjithësecilit, pikat e forta dhe të dobëta, vështirësitë dhe mangësitë e tyre. Kjo i ka ndihmuar në organizimin më të mirë të punës dhe kapërcimin e vështirësive. Në fund të veprimtarisë ditore mësimore të studentëve, ajo që pritej me shumë interes prej tyre ishte analiza ditore e gjithë procesit mësimor, duke evidentuar pikat e tyre të forta dhe vështirësitë me të cilat ata ishin përballur gjatë orëve mësimore. Mësueset mentore kanë pasur synime dhe qëllime të qarta në punën me studentët, me qëllim përmirësimin e punës me nxënësit dhe formimin e studentëve me kompetencat për kulturë demokratike.

Të pyetur se cilat qenë sfidat me të cilën ato u përballën, mësueset mentore përmendin vështirësitë e mësimdhënies në kushtet e pandemisë Covid-19. Masat anti COVID e vështirësonin punën e tyre si mësuese. Po kështu, edhe distancimi e maskat e pengonin dialogun cilësor në procesin mësimor.

Respektimi i rregullave anti COVID në mjediset e klasave, kufizonte ndërveprimin e nxënësve me njëri-tjetrin, pasi kërkohej ruajtja e largësisë mes tyre. Respektimi i rregullave dhe kujdesi që duhet të tregohej gjatë gjithë kohës në ambientet e klasave në lidhje me Covid-19, bënte që studentë, mësues dhe nxënës të punonin nën presion psikologjik prej frikës së pandemisë. Lidhur me studentët mësues, shqetësimi i vetëm i mësueseve mentorë, lidhej me përmbushjen e pritshmërisë të studentëve në procesin e të mësuarit dhe mësimdhënies.

Elementet më të rëndësishme të bashkëpunimit të mësuesve mentorë me studentët mësues janë: komunikimi i ngrohtë, lirshmëria në të shprehur, menaxhimi i mirë, interesi i përbashkët në shërbim të nxënësve, shkëmbimi i mendimeve dhe ideve me njëri-tjetrin, përgjegjshmëria e dyanshme mentor-student, dëshira dhe mirëkuptimi për bashkëpunim, respektimi i risive.

Studentët u mbështetën shumë nga ana e mësuesve mentorë edhe nëpërmjet këshillave që u jepeshin herë pas here lidhur me komunikimin mësues-nxënës, përdorimin e gjuhës standarde e të mbështetur në një fjalor të pasur, menaxhimin e klasës, mënyrën e organizimit të orëve mësimore, përdorimin e metodave të duhura në përshtatje me nivelin e nxënësve, përdorimin e mjeteve mësimore efektive në mësim, sigurimin e vëmendjes së nxënësve gjatë gjithë orës së mësimit, duke evidentuar punën e studentëve si mësues të së ardhmes.

Çelësi i suksesit të mentorëve në punën me studentët mësues, qëndron te bashkëpunimi korrekt me ta, sugjerimet dhe këshillat e vazhdueshme që iu jepnin për organizimin e mësimit, trajtimi i tyre si koleg, motivimi në punën e tyre etj. Përvoja e mësueseve mentorë dhe trajnimi i ofruar prej tyre, ndihmoi në realizimin me sukses të punës së tyre. Bashkëpunimi i krijuar mes mësuesve mentorë dhe studentëve ishte efektiv, pasi në çdo moment u sigurua mbështetja e mësimdhënies së studentëve në ambientin e klasës dhe ndërlidhja e praktikës me teorinë, ku njohuritë e mësuara u zbatuan në praktikë gjatë realizimit të orëve mësimore. Vend të rëndësishëm zuri reflektimi i vet studentëve për mësimdhënien që ata realizuan në ambientet e klasave dhe bashkëbisedimi pedagogjik me mësuesit mentorë. Po ashtu u vlerësua zhvillimi i aftësive profesionale të studentëve mësues, duke vëzhguar dhe zbatuar procesin e mësimdhënies dhe aftësimi për të zotëruar kompetencat në fushën e qytetarisë demokratike. Gjatë realizimit të praktikës mbizotëroi mirëkuptimi mes studentëve dhe mësuesve mentorë, toleranca dhe reciprociteti në punën e tyre, bashkëpunimi dhe dëshira për të mësuar dhe për të zbatuar në praktikë metodat bashkëkohore demokratike të mësimdhënies, fryma pozitive e komunikimit mes studentëve dhe mentorëve, përkushtimi i studentëve për të marrë pjesë në praktikën mësimore dhe vlerësimi pozitiv nga ana e studenteve dhe e mentorëve.

Të pyetur se çfarë do donin të ndryshonte në të ardhmen, me qëllim përmbushjen sa më të mirë të përgjegjësive të tyre si mësues mentorë, këta bashkohen në përgjigjet e tyre në këto drejtime: mësimi jo në kushtet online, përdorimi i teknologjisë në shkallë më të gjerë, të punohet në kushtet e orës mësimore të plotë dhe jo të reduktuar, problem i largësisë nga njëri-tjetri, shkëmbimi i eksperiencave me kolegë nga vende të tjera të rajonit dhe botës.

Lidhur me bashkëpunimin me lektorët e universitetit, mësueset mentorë u shprehen shumë entuziaste pasi e vlerësonin këtë si një bashkëpunim të shkëlqyer, korrekt dhe të dobishëm për të dyja palët. Ato

u shprehën se pedagoget, gjatë gjithë kohës, janë treguar të gatshme në dhënien e këshillave dhe mendimeve të tyre me vlerë, kanë qenë shumë komunikuese dhe transmetuese të energjive pozitive, për çdo diskutim që është organizuar në të mirë të punës. Përvoja shumëvjeçare e pedagogeve bëri të mundur që edhe mentorët të ishin më të qarta për rolet dhe përgjegjësitë e tyre në finalizimin me sukses të këtij projekti.

Elementet më të rëndësishme në bashkëpunimin dhe përfshirjen e mentorëve ishin:

- njohja dhe zbatimi i lirive, të drejtave dhe përgjegjësive të nxënësve, mësuesve dhe studentëve mësues në procesin mësimor dhe edukativ;
- njohja e studentëve me nxënësit dhe mjedisin shkollor;
- njohja me kurrikulën në arsimin e mesëm të ulët dhe realizimi i procesit të mësimdhënies bazuar në kurrikulën me bazë kompetencat;
- respektimi i parimeve demokratike të mësimdhënies në mjediset shkollore;
- krijimi i mjedisit të përshtatshëm për mësimdhënie nga ana e studentëve dhe për të mësuarit e nxënësve;
- sigurimi i bazës së nevojshme materiale për realizimin cilësor të orëve mësimore;
- fryma bashkëpunuese mentor-student gjatë gjithë procesit mësimor;
- vëzhgimi i orëve mësimore nga studentët mësues të së ardhmes;
- realizimi i orëve mësimore nga ana e studentëve dhe vëzhgimi i orëve mësimore nga ana e mësuesve mentorë, duke ndihmuar dhe mbështetur me sugjerime për përmirësimin e mësimdhënies nga dita në ditë;
- krijimi i klimës bashkëpunuese brenda klasës dhe sigurimi i aktivizimit të nxënësve gjatë orëve mësimore.
- Gjatë realizimit të modulit u ndeshën edhe disa sfida. Ndër më kryesoret që mund të përmendim janë:
- Mungesa e mësimit në auditor e vështirësoi punën, pasi mundësitë për organizimin cilësor të aktiviteteve ishin shumë më të kufizuara.
- Nuk u mundësua organizimi i aktiviteteve praktike në ambientin brenda klasës, në veprimtaritë e ndryshme që përmbante ora mësimore. Kjo u përmirësua nëpërmjet diskutimeve online, punëve në grupe nëpërmjet platformës etj. U shfrytëzuan eksperiencat paraprake që studentët kishin pasur gjatë zhvillimit të praktikave, eksperiencat e studentëve mësues, mësime model që janë dhënë nga stacione TV, YouTube etj.
- Mësimi me studentët u organizua online dhe kjo solli disa pengesa në komunikimin pedagog-student.
- Në disa raste lindnin vështirësi të karakterit teknik si: problemet me pajisjet teknologjike, mungesa e internetit, ndërprerje të energjisë elektrike etj. të cilat penguan deri në një farë mase komunikimin me të gjithë studentët. Kjo sfidë u zgjidh duke gjetur forma dhe mënyra të tjera komunikimi me studentët. Studentëve, që patën vështirësi në pjesëmarrjen direkt në mësim, iu dërguan materialet nëpërmjet formave dhe mënyrave të tjera të komunikimit: Google Classroom, e-mail, WhatsApp, Google meat, Facebook, Video regjistrimi të leksioneve etj.
- Puna parapërgatitore që kërkohej për realizimin cilësor të kompetencave në këtë kurs, ishte një sfidë që duhet theksuar. Detyra paraprake për studentët, para zhvillimit të temës mësimore, me qëllim parapërgatitjen e tyre, kërkonte impenjim gjatë gjithë javëve mësimore për realizimin e modulit. Kjo vështirësi u kapërcye, duke iu dhënë studentëve udhëzimet rreth detyrave që iu kërkoheshin të realizonin paraprakisht, gjithmonë një deri në dy javë më përpara,

- Distancimi për shkak të pandemisë, mungesa e ndërveprimit ballë për ballë studentë-pedagog, mungesa e klimës pozitive në mjediset e klasës, për shkak të mësimit online ishin sfida të tjera me të cilat na u desh të përballeshim. Për kapërcimin e tyre, gjatë mësimit online, komunikimi me studentët u bë me kamera të hapura, puna, herepashere u organizua me grupe dhe çdo studenti iu kërkuan prezantime individuale, gjë që i bëri ata të ndihen të përfshirë dhe të vlerësuar për punën e kryer.
- Mungesa e komunikimit të rregullt në ndonjë rast krijonte mundësinë që ndonjë student i veçantë të shmangej nga përgjegjësia për të realizuar detyrat paraprake. Në këtë pikë, si zgjidhje, u mendua ngarkimi i studentëve me detyra javore, që i mbante ata të motivuar dhe të përgjegjshëm.
- Mungesa e pjesëmarrjes së plotë të studentëve në praktikën me mësuesit mentorë në ambjentet e klasave në shkollë ishte një sfidë tjetër. Studentët që nuk e patën mundësinë të ndiqnin praktikën në mjediset shkollore për shkak të kushteve të pandemisë (rreth 28 studentë), patën mundësinë ta ndiqnin atë përmes televizionit.
- Po ashtu, edhe numri i nxënësve dhe i studentëve nëpër klasa ishte i reduktuar, mbështetur te udhëzimet që jepnin herë pas here grupi i ekspertëve që ndiqnin ecurinë e situatës së pandemisë në vendin tonë. Disa prej urdhëresave nga ana e MASR-së, shkaktonin mbylljen e herëpashershme të shkollave për një periudhë të caktuar. Këto e vështirësuan situatën, por nuk na penguan që të finalizonim me sukses punën tonë.

7. Çfarë do të thotë Demokraci për studentët tani?

Studentët mësues, nëpërmjet këtij moduli, u njohën me konceptet dhe parimet themelore të EDNJ/EQD, me rëndësinë që ka të mësuarit aktiv, me mënyrën e organizimit të veprimtarive arsimore si mësues të ardhshëm, me aftësinë argumentuese për rëndësinë që ka organizimi i aktiviteteve të tilla, për rëndësinë që merr tani për ta koncepti demokraci. Studentët mësuan se të drejtat e njeriut janë një nga shtyllat kryesore në një shoqëri demokratike. Ata u njohën me kategoritë e ndryshme të të drejtave dhe rëndësinë që ato kanë në zhvillimin e përgjithshëm të individit dhe konsolidimin e dinjitetit njerëzor. Studentët u pajisën me aftësi praktike në eksplorimin e rasteve të shkeljes së të drejtave të njeriut në komunitet dhe mësuan se si duhet t'i bënin ato pjesë të procesit mësimor. Fokus i tyre ishte përshkrimi i karakteristikave themelore të demokracisë dhe marrëdhëniet e saj me të drejtat e njeriut, si dhe formimi i kompetencave që duhet të zotërohen në fushën e EDNJ/EQD, për zhvillimin individual demokratik.

Vend të rëndësishëm në këtë modul zuri edhe perceptimi i studentëve për veten, për konsensusin që duhet të arrihet në përmbushjen e qëllimeve të grupit dhe shoqërisë. Theksi vihet te rëndësia që ka njohja dhe zbatimi i rregullave dhe ligjeve në një shoqëri demokratike, te pasojat që vijnë nga shkelja e ligjit, te rëndësia që kanë rregullat për të jetuar dhe punuar së bashku.

Ky modul i mundësoi studentët të kuptojnë rëndësinë e marrjes së përgjegjësive ligjore e morale, i ndihmoi ata në zhvillimin e aftësive vepruese, për të qenë mësues efektiv të së ardhmes, që marrin përgjegjësitë e tyre në të mirë të vendit. Moduli ndihmon studentët të kuptojnë pjesëmarrjen në demokraci përmes mediave, rëndësinë e gazetave dhe mediave në formimin qytetar demokratik të njerëzve, vlerat e mediave, rëndësinë që ka shkëmbimi i ideve dhe shprehja e lirë e mendimit, duke i përgatitur ata si qytetarë aktivë të së nesërmes. Moduli iu mundëson studentëve që të kuptojnë konfliktin dhe rëndësinë e menaxhimit dhe zgjidhjes së tij paqësore në një shoqëri demokratike. Ai ndihmon studentët mësues në gjetjen e mënyrave të përshtatshme për të shmangur konfliktin, për t'i zgjidhur ata në rrethana të caktuara, mënyrën e menaxhimit të konflikteve, për të hedhur bazat e demokracisë në komunitetin ku jetojnë. Ky modul u jep studentëve mundësinë dhe logjikën që të pranojnë njëri-tjetrin si pjesë e grupit, të bëhen të vetëdijshëm për respektimin e mendimit ndryshe duke vlerësuar individualitetin dhe personalitetin e gjithsecilit. Gjatë zhvillimit të modulit studentët u njohën me rëndësinë e procesit të vlerësimit dhe vetëvlerësimit për nxënësit, mësuesit dhe shkollat, me standardet për vlerësim, kompetencat që duhet të vlerësohen. Ata reflektuan fleksibilitet, komunikim efektiv, aftësi ndërveprimi dhe argumentimi, identifikuan mangësitë dhe reflektuan për mundësitë e zgjidhjes.

Zhvillimi i këtij moduli ndihmon në rritjen e kërkesës për përmirësimin e cilësisë së të mësuarit të studentëve mësues, zgjerimin e këndvështrimit për mësimdhënien e EDNJ/EQD. Përdorimi i reflektimit rreth përmbajtjes dhe metodologjisë së përdorur në fund të çdo leksioni, krijonte mundësinë për përmirësim të mësimdhënies. Organizimi mësimeve imituese përmirësonte përfshirjen e studentëve si partnerë në procesin e mësimdhënies dhe të të nxënit. Nëpërmjet këtij moduli u bë e mundur vendosja e raporteve të drejta mes informacionit teorik dhe veprimtarive praktike të studentëve, të cilat ndihmuan në konsolidimin e informacionit teorik. Ky modul bën të mundur që vlerësimi i suksesit të studentëve të mbështetet për bazë argumentesh, duke evidentuar zotërimin e kompetencave të arritjeve në EDNJ/EQD, jo vetëm në njohuritë e fituara por dhe përfshirjen e qëndrimeve, aftësive, vlerave që zotërojnë. Pikë e fortë është kombinimi i leksionit me të mësuarit aktiv të studentëve në universitet, si dhe finalizimi i tyre me praktikën e mësimdhënies të mësuesit mentor.

Ky modul do të ketë jetëgjatësi dhe do të përdoret edhe në të ardhmen, pasi zbatimi gjatë këtij viti akademik, tregoi se është një modul efektiv, i cili ka përmirësuar ndjeshëm kompetencat qytetare demokratike të studentëve, ka rritur shkallën e tyre të përgjegjshmërisë për marrjen e roleve dhe përgjegjësive, ka përmirësuar reflektimin e studentëve për arritjet e tyre dhe mundësitë për përmirësim në të ardhmen. Ky modul i ka ndihmuar studentët për të marrë informacionin e nevojshëm teorik në fushën e EDNJ/EQD, nëpërmjet leksioneve dhe manualeve të KE që kanë pasur në dispozicion. Studentët kanë qenë të qartë në qëllimet dhe rezultatet e të mësuarit që do të arrinin në këtë kurs. Detyrat e herëpashershme që iu jepeshin studentëve i kanë ndihmuar ata në përvetësimin më të mirë të koncepteve në fushën e qytetarisë dhe të drejtave të njeriut. Ky modul i përgatit studentët që të jenë të aftë të zotërojnë kompetencat në fushën e qytetarisë, gjë që do të ndihmojë në përgatitjen e tyre si mësues të së ardhmes, të aftë të marrin në duart e tyre rolet dhe përgjegjësitë që iu takojnë në një shoqëri demokratike.

Bachmann, H., (2018) “Mësimdhënia dhe të mësuarit e orientuar kah kompetenca në arsimin e lartë – ide themelore”, Bernë, Zvicër.

Gollob, R., Huddleston, T., Krapf, P., Rowe, D., Taelman, W., (2010) “Të jetuarit në Demokraci”, Botim i Këshillit të Evropës, Belgjikë.

Gollob, R., Krapf, P., (2008), “Mësimdhënia e demokracisë”, Botim i Këshillit të Evropës, Belgjikë.

Gollob, R., Krapf, P., Olafsdottir, O., Weidinger, W., (2010), “Edukimi për Demokraci”, Botim i Këshillit të Evropës, Belgjikë.

Gollob, R., Krapf, P., Weidinger, W., (2010), “Pjesëmarrja në Demokraci”, Botim i Këshillit të Evropës, Belgjikë.

Gollob, R., Krapf, P., Weidinger, W., (2014), “Të eksplorojmë të drejtat e fëmijëve”, Botim i Këshillit të Evropës.

Gollob, R., Weidinger, W., (2010), “Rritemi në Demokraci”, Botim i Këshillit të Evropës, Belgjikë.

Instituti i Zhvillimit të Arsimit, Zyrih, “Kuadri i Referencës së Kompetencave për Kulturë Demokratike”, Volumi II, “Treguesit e kompetencave për kulturë demokratike” (2018), Këshilli i Evropës.

Këshilli i Evropës, (2015) “Mësimdhënia rreth çështjeve kundërshtuese”.

Kombet e Bashkuara, (1989) Konventa për të Drejtat e Fëmijës.

Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Kuvendi Popullor (1998) “Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë”.

Wilson, C ., Grizzle, A., Tuazon, R., Akyempong, K., Chi-Kim Cheung, (2011), Media dhe Informacioni Shkrim-leximi, Kurrikula për mësuesit, UNESCO.

Shtojca

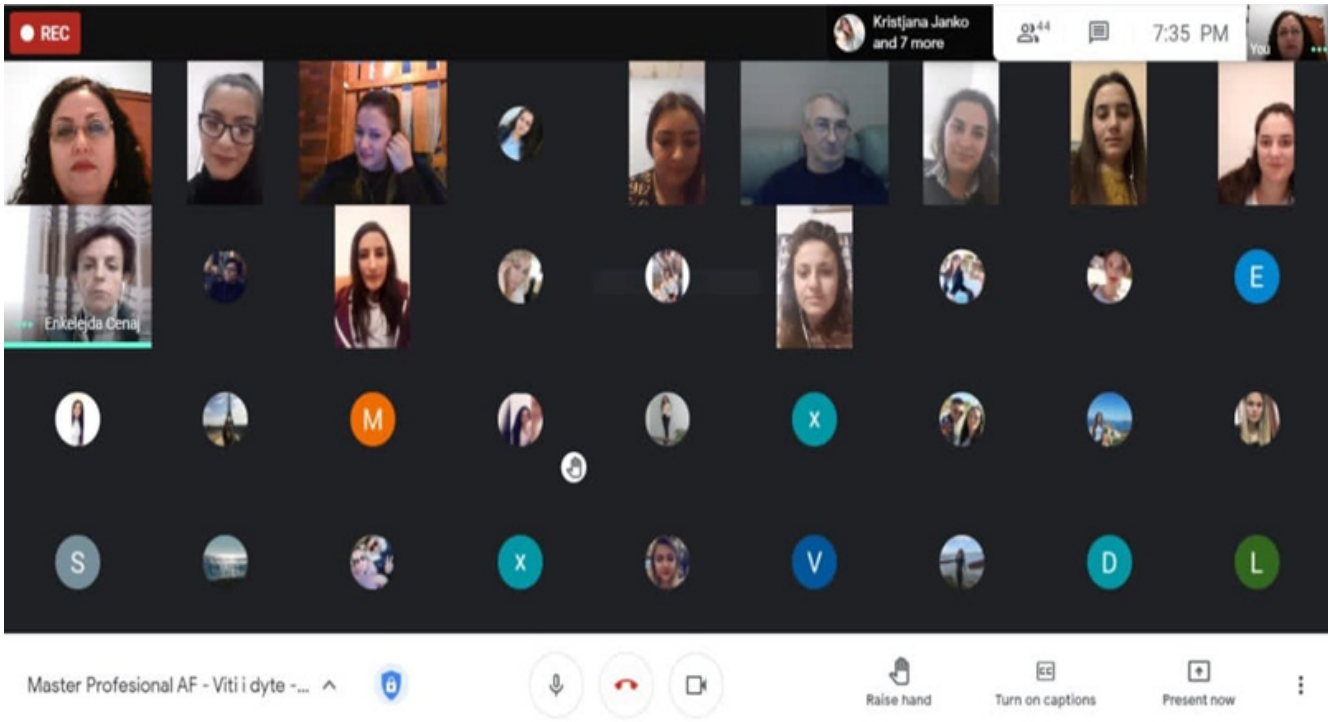
REC
Kristjana Janko and 7 more
7:35 PM
Enkelejda Cenaj
Master Profesional AF - Viti i dyte -...
Raise hand
Turn on captions
Present now

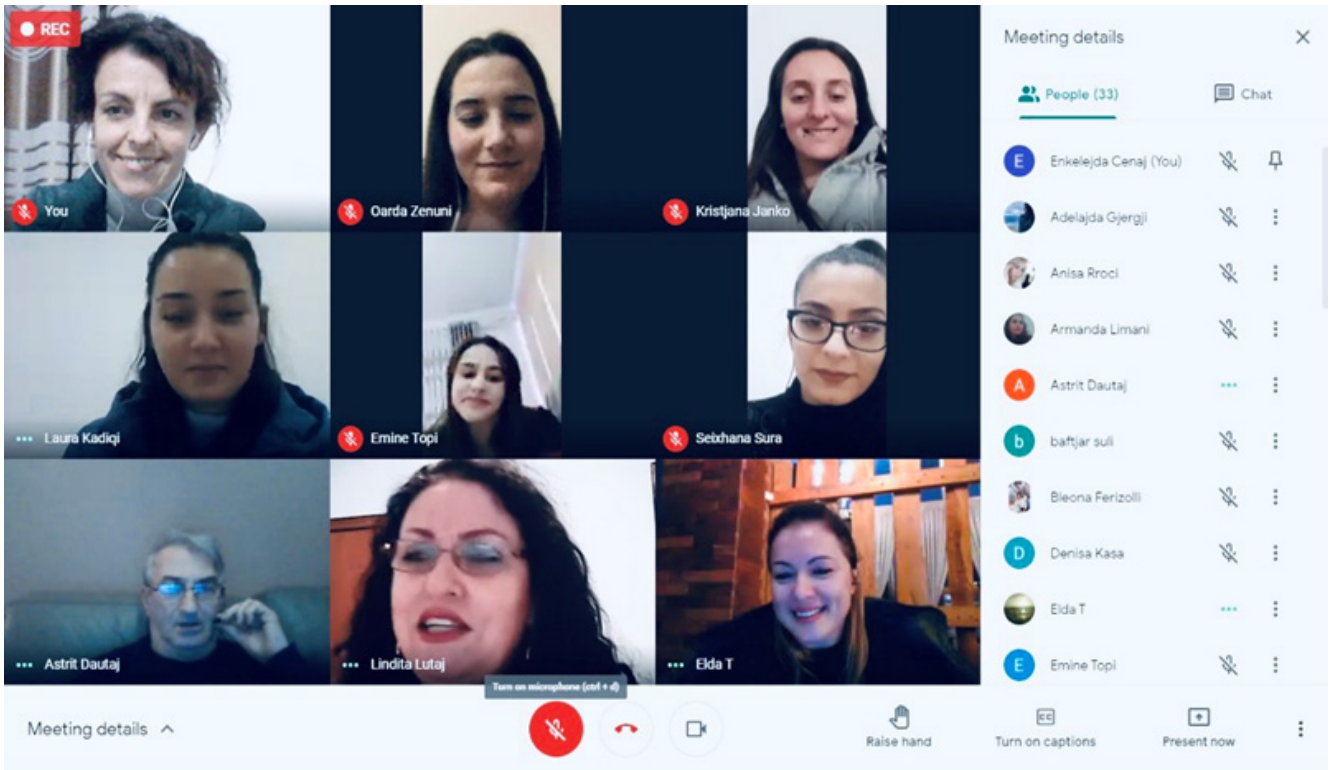
REC
You
Oarda Zenuni
Kristjana Janko
Laura Kadiqi
Emine Topi
Seixhana Sura
Astrit Dautaj
Lindita Lutaj
Elda T
Meeting details
People (33)
Chat
Enkelejda Cenaj (You)
Adelajda Gjergji
Anisa Rroci
Armanda Limani
Astrit Dautaj
baftjar suli
Bleona Ferizolli
Denisa Kasa
Elda T
Emine Topi
Meeting details
Raise hand
Turn on captions
Present now

meet.google.com/zaq-wnrz-yxe
REC
Florina Dalipi and 34 more
7:35 PM
You
Elda T
Lindita Lutaj
Seixhana Sura
Astrit Dautaj
Fatbardha Bushaj
sidorela buzdra
Oarda Zenuni
Algiligi Takaci
Meeting details
Raise hand
Turn on captions
Present now
Type here to search
7:35 PM
3/11/2021

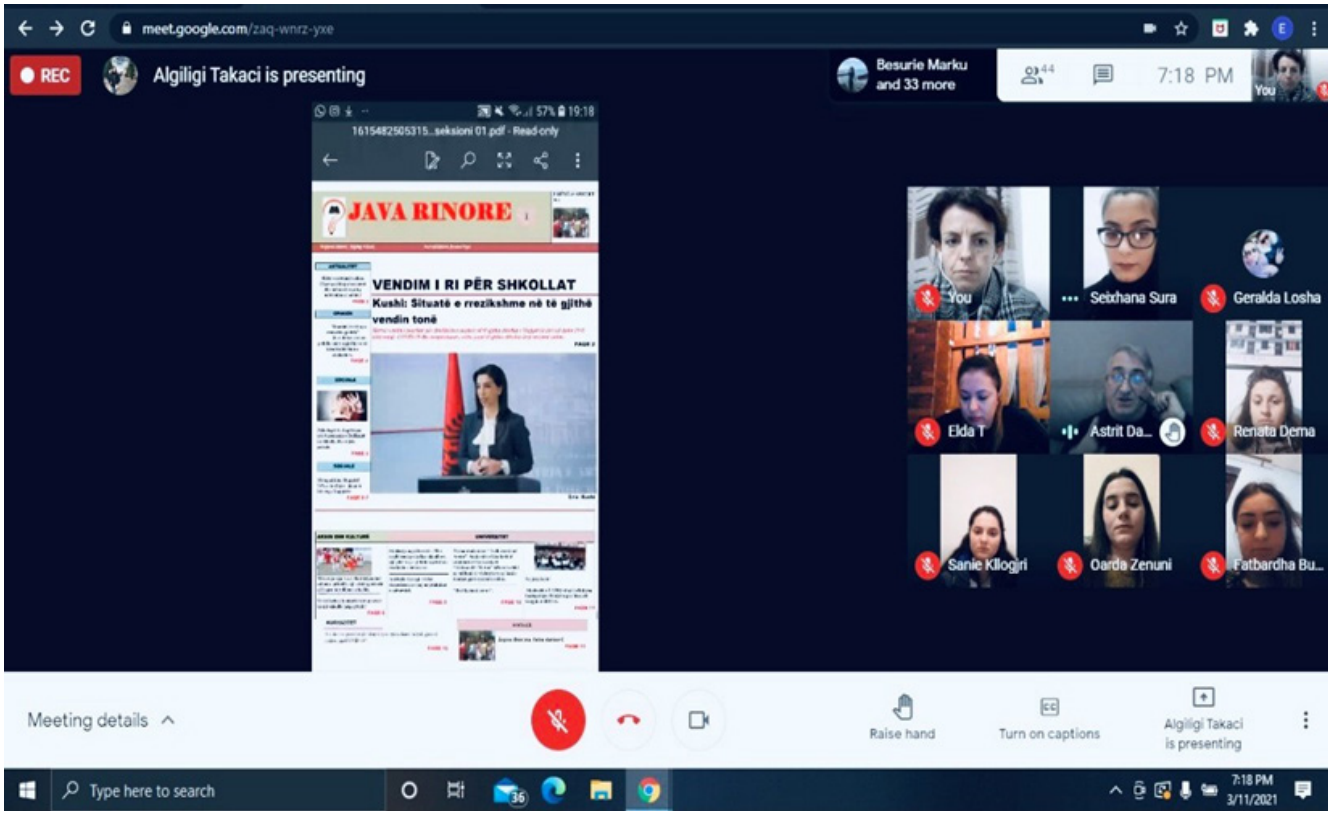
meet.google.com/zaq-wnrz-yxe
REC
Algiligi Takaci is presenting
Besurie Marku and 33 more
7:18 PM
You
JAVA RINORE
VENDIM I RI PËR SHKOLLAT
Kushi: Situatë e rrezikshme në të gjithë vendin tonë
Seixhana Sura
Geralda Losha
Elda T
Astrit Da...
Renata Dema
Sanie Kllogjri
Oarda Zenuni
Fatbardha Bu...
Meeting details
Raise hand
Turn on captions
Algiligi Takaci is presenting
Type here to search
7:18 PM
3/11/2021

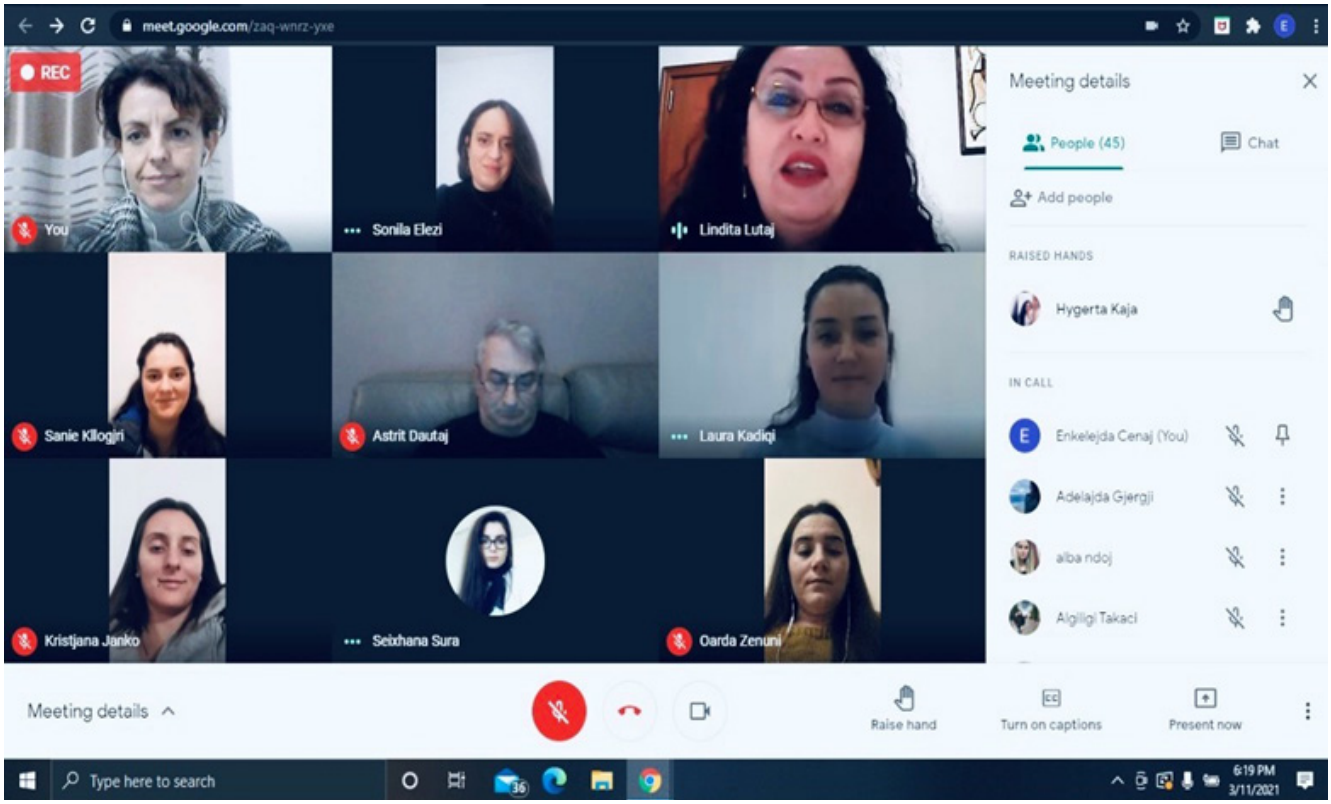
meet.google.com/zaq-wnrz-yxe
REC
You
Sonila Elezi
Lindita Lutaj
Sanie Kllogjiri
Astrit Dautaj
Laura Kadiqi
Kristjana Janko
Seixhana Sura
Darda Zenuni
Meeting details
People (45)
Chat
Add people
RAISED HANDS
Hygerta Kaja
IN CALL
Enkelejda Cenaj (You)
Adelajda Gjergji
alba ndoj
Algiligi Takaci
Meeting details
Raise hand
Turn on captions
Present now
Type here to search
6:19 PM
3/11/2021

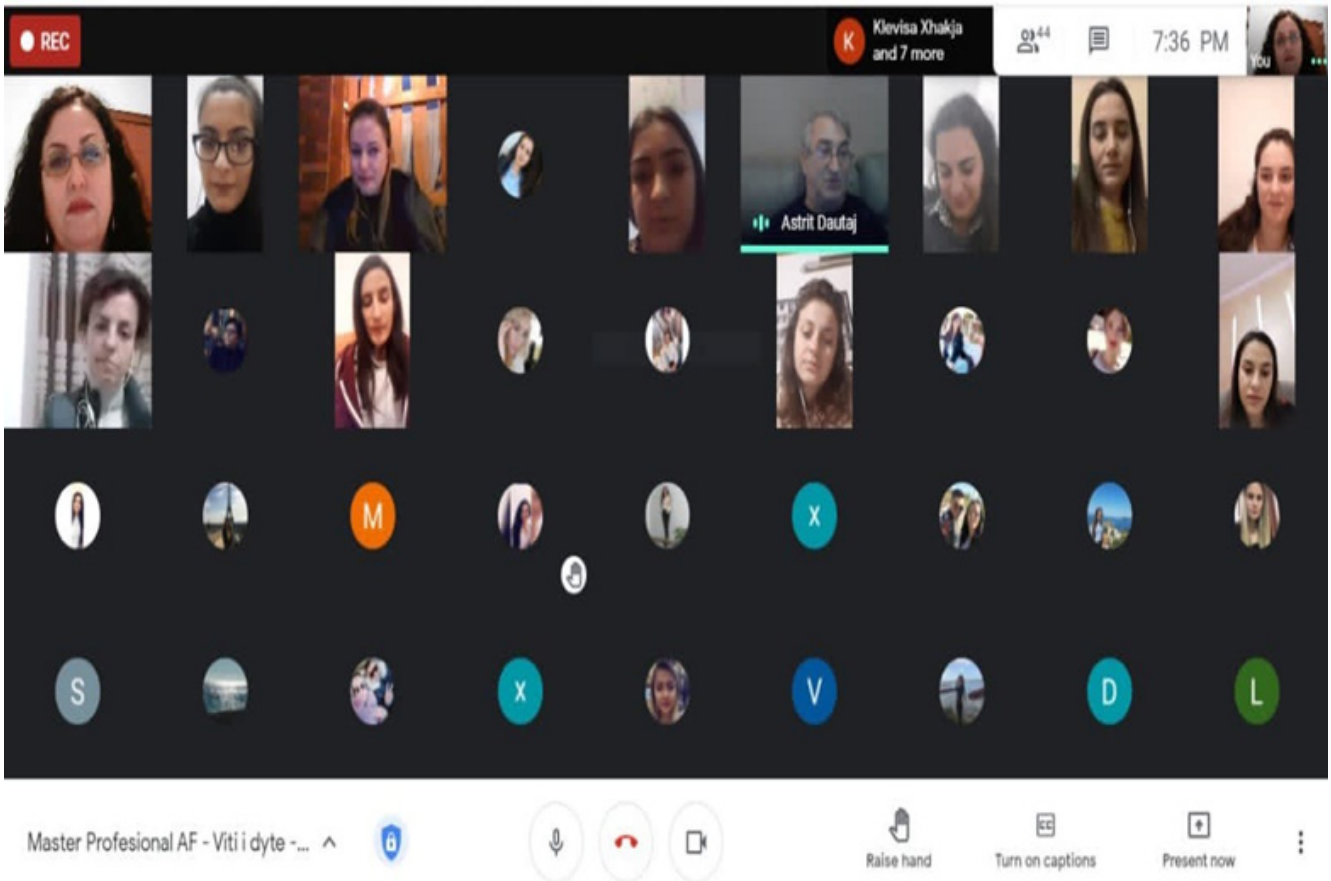
REC
Klevisa Xhakja and 7 more
7:36 PM
You
Astrit Dautaj
Master Profesional AF - Viti i dyte -...
Raise hand
Turn on captions
Present now

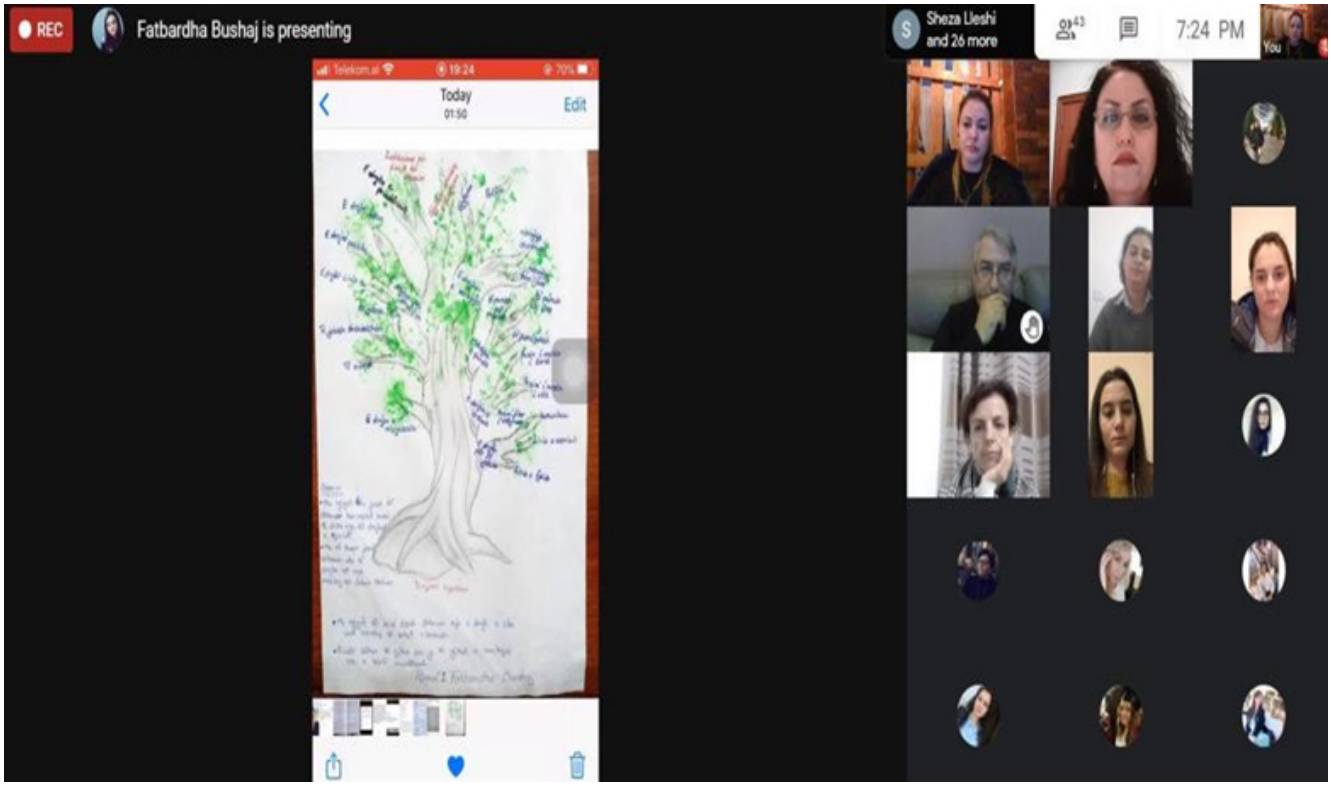
REC
Fatbardha Bushaj is presenting
Today
Edit
Sheza Lleshi and 26 more
7:24 PM
You

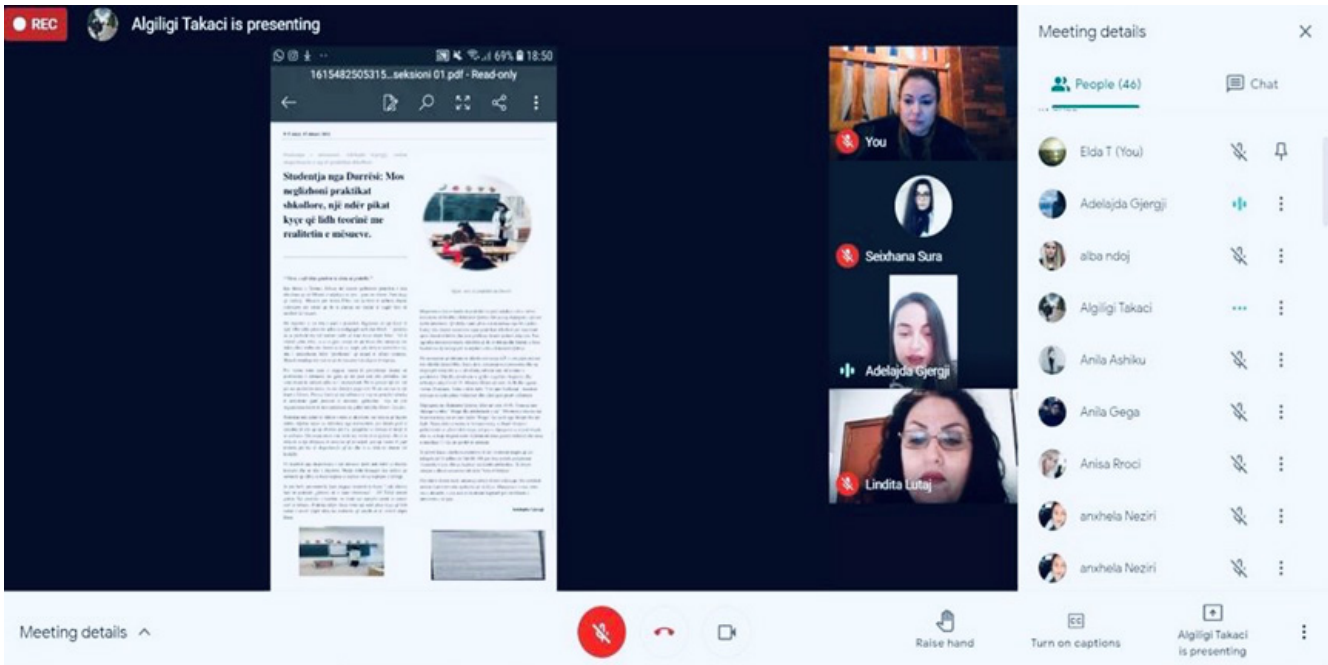
REC
Algiligi Takaci is presenting
Meeting details
People (46)
Chat
You
Seixhana Sura
Adelajda Gjergji
Lindita Lulaj
Elda T (You)
Adelajda Gjergji
alba ndoj
Algiligi Takaci
Anila Ashiku
Anila Gega
Anisa Rroci
anxhela Neziri
anxhela Neziri
Meeting details
Raise hand
Turn on captions
Algiligi Takaci is presenting

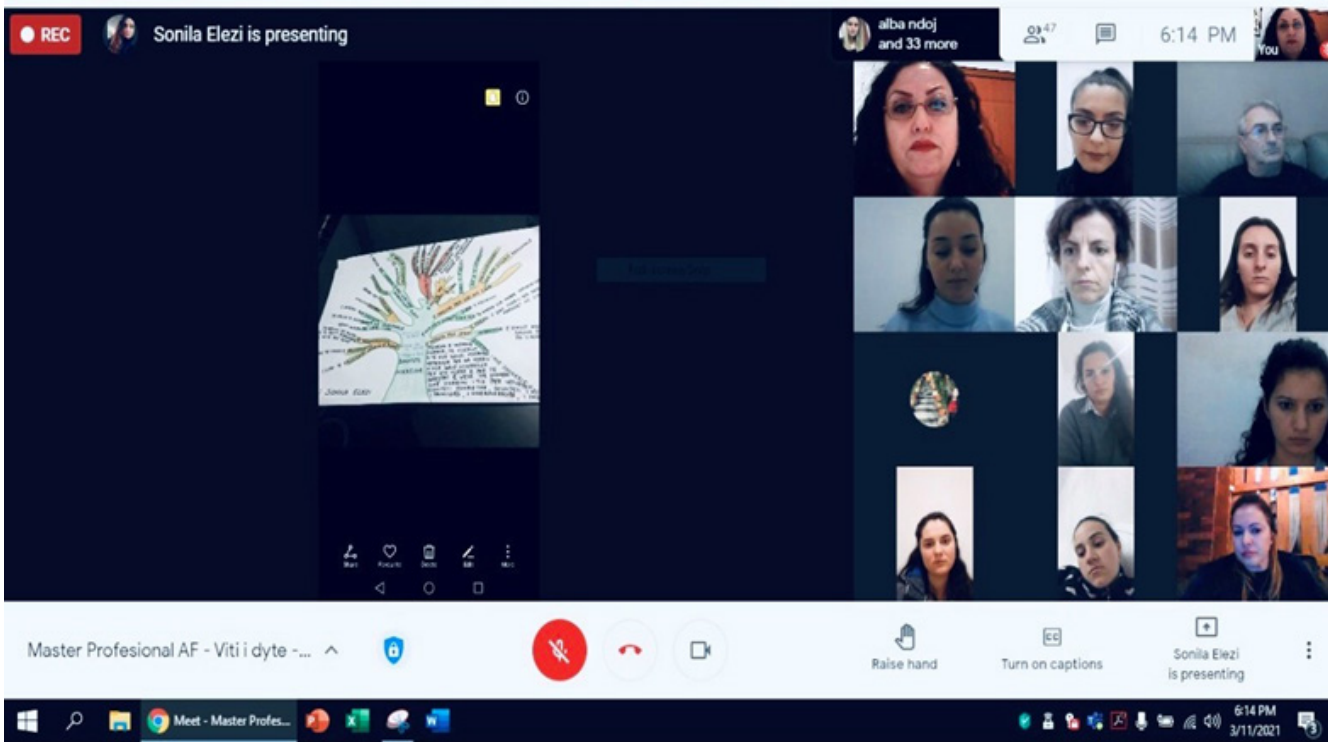
REC
Sonila Elezi is presenting
alba ndoj
and 33 more
6:14 PM
Master Profesional AF - Viti i dyte -...
Raise hand
Turn on captions
Sonila Elezi
is presenting
Meet - Master Profes...
6:14 PM
3/11/2021

Punimet tona

KENDI KLASES II

02.02.2021
Dhoma
KUTI
VOTIM

Punimet tona

THE EUROPEAN WERGELAND CENTRE

COUNCIL OF EUROPE
CONSEIL DE L'EUROPE

ISBN 978-82-999937-4-6

Kompetencat e EDNJ/EQD dhe mësuesit e së ardhmes

E-bok